אור השכל חלקי עינות ·· מי חכמה שם במגנות ··
ולשרי אמנות יה אהבי ·· עם אבותיהם ראשונות ··

אם נעלה ואריך עם כנו ·· דרשן ידעוה ואחשבת נבל ··
אל י״ שא נפשך ראש ואחרו לא יחני ·· חושק להדבק באור השכל ··

עת תבוא אל הבן שלם ·· כי תראנה כל אמקות רוחל ··
עד אם עדן נהרת גלם ·· צורת עדן אור השכל ··

לאין שכל כמי חכמה ובינה ·· קדוש יה בשכ כלה ואתן ··
פרי דעת לאכלו מאוויה ·· שמו עם לאבותיהם ונתן ··

הואלך שמי יהיה חזק ·· בית שמה אל נגת כהן ··
בת אבותם יהובי עם ·· אהבת דוד ויהונתן ··

תם

בהיות המחשבה האנושית קצרה מאד מאד מהשיג
העניינים האלהיים הנעלמים ומגיע בשרי השמע האלהי
ומכריח ורחק אותה רחק גדול מאד לעלות עמו כח אותיו
הסכימו על זה כל ראש וראש ממין החדשים אשר ומהחכמים
ונכחו להתנשא אחר דרכיו וכפי מה שרחקו השכל הדרך
הנכבד דיוקנו מחשבתו להשפיע ולשמירתו על זולתו
וכפי מה שקצר שכלו יהיה קצר שפעו כשיעורו
וכפי מה שרחב והתפשט שכלו יהיה רוחב שפעו כ
כשיעורו כלומר כרצונו להשפיע על זולתו ישפיע
כפי השעור אשר ימעט וירבה ירבה ויתרון חמור אשר
ויעש יועץ אשר לא יתכן שישפיע רב והחסר רב יועץ
אתו לא יתכן שישפיע ויעש אם לא יועץ אתו ויעבר
והשפע לא יתכן שישפיע והנה דבר כי אין יתכן אחד
שולת אשר לא שיעור אתם וכבר ראו חכמי העולם
עם השפע הנכבד העליון לעשר שפע המעין כלומר
מים כפי מי שהריבה לו השבר ממנו יכול להעשיר זולתו

כי לא חלקנו ואת החלוקה הנזכרת בכלל כי אפשר לכל ו
היכולת לא לפי הרצון כי יש מי שיכול להעשיר אנשים
רבים ואולי לא ישבעו רצונו ואפשר להעשיר עמו עשר
אחרים. אך יקצר כחו ואחר להטיב לעצמו ומזונו
כל שכן שלא ייטיב לזולתו ועליו אמר שלמה במאמרו
ולא ישליטנו האלהים לאכול ממנו כי איש נכרי יאכלנו
ר"ל שיענישנו השם על רעה כעבור היות עינו רעה
בטובת האלהים · ואולם השלמות הנכבד מהמונו דוחק
להוציא כח הידיעה להשכיל אם לא ימנע היותו כל
ומונעים מעיינים או הנמנעים גם יבקש מי שיקבל לנתינת
ויאמר קבל ואמנם שהשלמות מצויר לכל עניינים
רבים ימנע מי שקבלו והעניינים הם כמו ויחשבו
הקודמות לקבלת השלמות האחרון ועל יתכן שיחדש אצלו
השלמות העליון והשכלות אשר לא קדמו לו ויבריאהו
להוציא עניני לפעול ואם הנהגת אנושית כוללת
ואם פרטיות מועילות או מוכרחות להקדימם לפני

המושכלות עד שתמנה המעלה שוכנת כמו שכן ח
חוץ מהדבקים הטבעיות הנבראות עם הכחות המושכלות
כמו שהוא הענין כמעשים שהם הקדמיות לטבעיות
המושכלות ואפני שהם מעשים הדבר הם ושכנות השכל
ומנה אחם אין מעשים הענין אין שכל שהוא אחר שלא
יקנה השכל ושכן לשכון עליו לכן ישכון כלל והענ׳ ז
שאין לנפש השכל צורך ולא הכרח לשכון ממקום
שהשכל אינו גוף ולא כח בגוף וגם אין לו במקומו ידיעין
כשכנו על מקום אין הדבר שהוא השכל יקנה ממנו
אחר ששכן עליו ואחר שהיה כלו קדוש כדמיון האור
השמשי עם הבית האפל שהבית לבני הגיע אליו אור
השמש הוא נקרא אפל וכשהגיע אליו האור יקרא מאיר
והכח אליו יורד אל הבית ואחר ששכן עליו האור
והאור אינו גוף ואומר אע״פ שהוא כח בגוף השמש
אינו מתדבק בגוף הבית ועל כן נפרד אור השמש
מהבית שוב הבית אפל וחשך כבתחלה ואומנם כבר

קבל כבעל הבית התשלט והכריח יצרו ויחד עניניו
אשר בבית ואמנם שכבן עליו האור והוא שבו השג כראוי
עיניו ואז שיהיה בבית יתקן כל הצר כי כאשר שהאור
שם וכמו ואמנו אחר תיקונו זו אשר היה בעל הבית
זריז והשכיל שהאור ירד בלבו והבית עד שננו ו
כי זה שראוי לבנו ועד שגלית כי זה שראוי לגלותו
ועד שגדר שמותיו כדי שלא יזיקוהו גנבים כשור אורו
כן גם האדם הוא כדמות הבית ואמנם הבית הסר
המעשים אשר לא יתכן לעשותם ולבעלי הדברים
ובעל הבית הוא הרוח הנפשי המתקן עניני הגוף
ובהשפע אור השכל על הרוח ועל הלב ועל הכליות
ועל שאר האיברים אשר אור השכל שוכן עליהם כראוי
הרוח אז ויבין כח אור השכל וישג עם כחו ויתנחות
והעדרו הדעה שיגדל לתקן כל המעשים הראויים ו
לעשותם בעת מראות אור השכל כי כבר ישג עניין הדיה
והמאורע עם הגוף לעשותם ואמרו והעדרו לעשים

אשר אמרנו והמעשים הטובים הם הגדרים הפרטיים
והם לא יגדרו המקומות הפרטיים כפרט השכל · ויתקן
שיבואו המקרים ויזיקו כל מקום ולא יאמר אומר שיהיה זה
אחד משאר הפרטים בלתי גדר · והנה קורא לעצ ·
ואמנם שאור השכל הוא הסבה הראשונה ·
הגדרת כל הפרטות הפרטי׳ אם זה המאמר לגדור כי
כל פרט ופרט שאין כשם הסבה הראשונה והוא אור
השכל · ובעשרת אור השכל אמר במאמר זה ענין
לבות המשכילים · ואמנם שאור השכל מאוחד בשם
עשירי אחלקנו לעשרה חלקים ראשונים · · ולא חלק
וחלק יקבענו במראות חלפו כילך(?) · · ובלאורות ואור
הכלל אור עד שירכב ויכללם שם אחד או הסבה אחת נעלמים
לפי הדבור · · ואכון בזה הספר להועיל המשכילים
בענין השם המפורש ואורה להם דרך ידיעתו עד שיהיה
ערך זה המאמר אל ידיעת השם הידוע על דרך הקבלה
הנביאית כערך אכות(?) ומעשה בראשית אל מעשה מרכבה

המחברות
והנה העירותני אל זה לפגישתך בין שני המחברים
מאותם החברות ומכלל המחבר בני חכמינו אשר כתבו
בקדושת אשר הקרי·בות אותם אחד והם קרים אל
משומעי וגרום ר' אברהם המשכיל ור' נתן הנבון יצ'·
וזה כי בהיותי עם ילדים ונערים קטנו מאד לפרכיב
להם בקניית הקדמות כוללות ומענין ידיעת השם הנכבד
והנורא ומרוב אהבתי אותם לאהבת אמות הסיבותי עמי
לתת את שאלתם כרצון כי הזמן והמקום והארץ היו כזה
כנגדי למנעני אבל ממנו נבחרת המאמרות שלשם נבחרי'
המונעים והשתדלתי להשלים חפצם במצות הנער ··

ואני יודע שזה המחבר יועיל להם מאד ולדורותם
להם כי אותם שומרים מצות הספר הזה עד שיביאם אחד
שיחברו לבו אל הבנת השכל ותועלת אשר הטבעתי קיים
והבחנות גם כן לפי קבלת הדברים ההם · ואם ימשכו
מונע מזה המעלה הפלוסופית אם ושלם הנה יועילו בזה
המחבר גם כן תועלת שכבר שכלו שכלו וישנו קודם·

הירח והשמש ומזלות כבלע והנה אם כן לא ימלטו בעדו

מאוס המעלות רב און ומשא · ויוסיף שהשמש תחרב

מביא לידי חבור ולידי חבור אם כן שיקבלו מספרים זה

דרך עד שיאשקו להדבק בכבתם הראשונה ומעתה

שאין שלם לבעל עין עד שיתחברו אל להיותם כמו

ומי יקיו אמר אחר בני האלהים · ואם יתחברו בני האלהים

בשם כמו עתה שהיו תחלה שהם כן אל בני האדם

ואם בבנים ובנות תאוה כל שכן כבני שפל ·

ואם העבור אחרות נפשי אל נפש אחרים נתן אלהים

שכר · ואחר שהקדימותי זו ההקדמה המורה עד

קצת החבור אחל להודיע בו כוונתי ואתחיל תחלת

שירה לשירי בהודעה שאני לזולתי למען קרא שמו

בכל הארץ ·

ישקרו שחר וירח בעת · שבט נביאים יעלו שחקים ·

וירח ואור שלו וכו יתנגבו · אישים בכח יום אחרי ימים ·

רוח אלהים המעלה ועמה · תשוב הרוח על פני המים ·

החלק הראשון ״

כולל חמש מאמרות ״ והם מחברת ״ ומאמרם כוללים
חמשה חלקים ויסודותם במאמרות אחרים ״ עד הם
אכלול חמשה ענינים ״ הא׳ אשר פירשנו א׳ ״ יכלול
ענין גדר כל פינה ״ והב׳ אשר פירשנו ב׳ ״ יכלול
ויאות העגולה הגבוה ״ והג׳ אשר פירשנו ג׳ · יכלול
הסדר ויכיאות העולם · והד׳ אשר פירשנו ד׳ ״ יכלול
טעם הסבה העולם ״ והה׳ אשר פירשנו ה׳ ״ יכלול
הפסד ענין העדר הנברא ״ ועניין שראוי לדרוש
תם זה החלק הראשון בכללו גדרי פרטיות ״

והחלק השני ״

כולל חמש מאמרות ״ והם וחמשי ״ ומאמרם כולם
חמשה חלקים ויסודותם במאמרות פרטי ״ וכו׳
אכלול חמשה ענינים ״ הא׳ אשר פירשנו א׳ ״ יכלול

ענין כללות האותיות ·· והב׳ אשר פירושו פ׳ ·· יכלול
ויהיות תשלות האותיות ·· והג׳ אשר פירושו ד׳ ·· יכלול
הברית והניעות ותשלומם ·· והד׳ אשר פירושו ד׳ ·· יכלול
טעם ההברות בכללו ·· והה׳ אשר פירושו י׳ ·· יכלול
ענין הספר וסדר האומנות ·· ונקרא שמו לקרוא
שם זה החלק השני בכללו ·· כללי האותיות

והחלק השלישי ··

כולל

כולל שני אומנות ·· והם כ״ל ·· ואומר כוללים
שני חלקים ויסודותם מאותיות ב״ן ·· ובהם יכלול
שני ענינים ·· הא׳ אשר פירושו ב׳ ·· יכלול מית
הלשונות ·· והב׳ אשר פירושו נ׳ ·· יכלול סוד הלשון
המובחר מכלם ·· ועל כן ראוי לקרוא שם זה החלק
השלישי בכללו ·· סוד לשון הקדש

והחלק הרביעי ··

כולל חמש אותיות ·· והם אנבעפ ·· ואותם כוללים
חמשה חלקים מסודרים באותיות אאהל ·· וכהם
הכולל חמשה ענינים ·· הא׳ אשר פירושו ש׳ ·· יכלול
ענין יצירת האדם ·· והב׳ אשר פירושו הו׳ ·· יכלול
כל אותיות שכם נוער ·· והג׳ אשר פירושו ו׳ ·· יכלול
התחלקם לשלשה חלקים ראשונים ·· והד׳ אשר פירושו
א׳ ·· יכלול המספר הכולל את כלם וקנת מנסרדיו ··
והה׳ ·· אשר פירושו ל׳ ·· יכלול התחלקם למלוך שורד
אנים לשרשים ואנם לשרשים ולשרשים ·· והנעד
רזוי שעקרה עם זה החלק הרביעי סוד אותיות הגזרה ··

והחלק החמישי

כולל שלש אותיות ·· והם עקר ·· ואותם כוללים
שלשה חלקים מסודרים באותיות אבו ·· וכהם
הכולל שלשה ענינים ·· הא׳ אשר פירושו א׳ ··
יכלול סוד המות ·· והב׳ אשר פירושו ב׳ ·· יכלול

ענין הפעולות ״ והג׳ אשר כינינו ו׳ ״ יכלול
דרכי הגלות ״ ועל זה ראוי שנקרא שם זה החלק
החמישי שלמות הדבור

והחלק הששי ״

כולל שתי אותיות ״ והם שת ״ ואותם כוללים
שני חלקים ומבוארים באותיות אל ״ ובהם אכלול
שני ענינים ״ הא׳ אשר כינינו א׳ ״ יכלול אותיות
השם המיוחד ״ והב׳ אשר כינינו ל׳ ״ יכלול ענין ו
הוראותם ״ ולפיכך נקרא שם זה החלק הששי ״ המיוחד
השם ״

והחלק השביעי

כולל ארבע אותיות ״ והם רשדק ״ ואותם כוללים
ארבעה חלקים ומבוארים באותיות עפאה ״ ובהם
אכלול ארבעה ענינים ״ הא׳ אשר כינינו ע׳ ״ יכלול

ציורי האותיות ״ והב׳ אשר פירשנו פ׳ ״ יכלול
תמורות האותיות ״ והג׳ אשר פירשנו ו׳ ״ יכלול
ומשקל האותיות ״ והד׳ אשר פירשנו ח׳ ״ יכלול
גימטריא ונוטריקון וראשי תיבות ותוכי התיבות
וסופי תיבות ״ ולזה נקרא שם זה החלק השביעי
כללו הקטן האותיות

והחלק השמיני

כולל שלש אותיות ״ והם הו״ה ״ ואותם כוללים
שלשה חלקים מפורשים אלא מאותיות זכר״ ובהם אשר
שלשה ענינים ״ הא׳ אשר פירשנו ז׳ ״ יכלול סוד
הזכירת השם בנקודיו ״ והב׳ אשר פירשנו כ׳ ״ יכלול
סתרי הנקוד ״ והג׳ אשר פירשנו ד׳ ״ יכלול ענין
שתוף האות עם הנקוד ״ ועל כן נקרא שם זה החלק
השמיני כללו סוד ומבטא השם ״

והחלק התשיעי

כולל ארבע אותיות " והם יהו"ה " ואותם כוללים
ארבעה חלקים ומפורשים מאותיות ע"ב " ומהם
יכלול ארבעה עולמות " הא' אשר סימנו י' "
יכלול קשר הכחות העליונות והתחתונות בשם "
והב' אשר סימנו ל' " יכלול כחות השמות שבהם
קשרים וחבורים " והג' אשר סימנו ו' " יכלול
איכות הקשר והחבור " והד' אשר סימנו ה' "
יכלול רוממות הקשירה והחבירה " ועקרם שם זה החלק

[illegible]

והחלק העשירי

כולל חמש אותיות " והם ויה"ה " ואותם כוללים
חמשה חלקים ומפורשים באותיות לברכה " ומהם
יכלול חמשה עניינים " הא' אשר סימנו ל' " יכלול
השגת השכל " והב' אשר סימנו ב' " יכלול צורת
השגתו " והג' אשר סימנו ר' " יכלול אחד הכוונו עם
הנבראים כלם " והד' אשר סימנו כ' " יכלול התבר

אשר בין המשיגים והמתנגדים ·· והה׳ ·· אשר
קיומנו ה׳ ·· יכלול ציור הכרח ידשמע המוכיח
לדבר ולחבר ·· והט׳ יאמר שעקרן שסר ורד
החלק העשירי שהוא התכלית האחרון צורת
הנבואה ·· **ואחר** שהשלמנו
העשרה חלקים לפי סדורינו
נכלול שמותיהם בסדר שיר אחד ·· והאחד הס׳
הב׳ ·· גדרי מדות ·· והג׳ ·· כולל מדות ·· והג׳ ··
סוד לשון הקדש ·· והד׳ ·· סוד אותיות הספר ··
והה׳ ·· שלוש הדבור ·· והו׳ ·· ייחוד השם ·· והז׳ ··
הפך האותיות ·· והח׳ ·· סוד מבטא השם ·· והט׳ ··
סוד איסור והתר ·· והי׳ ·· צורת הנבואה ··
ואחר שזכרנום בכללם נשוב לפרשם בפרט כל
חלק וחלק כפי מה שקבלנו ומהפירוש מפשרי השי״ת
קנין יד שכלנו אחרי היותנו בוטחים בכח העליון
המעורר דעתנו לזאת ואם לא היינו ראויים לכך ··

החלק הא׳ ‥ פירוש אותיותיו

אגבליה ‥ אלרדיו

ראשה ‥ ועניינו ראשית ‥ ואשם ‥ אברהם ‥

חלק א׳ ‥ עשין א׳ ‥ פירוש א׳ ‥ כולל גדר כל פרקי ‥

הקולות והדיעות כל חלקי ∴

לבעבור היות שלא יתרון גדר כן ישכנו ההנרש הרגיל

לבין כתרנות לגשוך שעל זה רמז שלמה החכם

באמרו מקהלת אותר נואן בו יתול ותרן גדר

ישכנו נחש ‥ וראינו שזה החבור כולל ענינים ורבים

אחד ומאורותיו היום בדורנו וזה התחלנו בו בענין ו

גדר הפרנות אשר בימים הקדמונים נכשלו בהם

רבים מן המשכילים כמו שיעד להם דניאל באמרו

ימקשו להעמיד חזון ונכשלו ‥ ואף מן המשכילים יכשלו ·

וגם שום לדבר באמרו לברר וללבן וכל השואף לזה ·

עד שאמר כי באחרית הימים ישוטטו רבים ותרבה הדעת ·

ויכנו שאמר ירמיה בייעוד הרע ישוטטו לבקש את דבר

ולא יאמנו· וידוע שהאריכו הקדמונים מאנע מ־ן
הסמנים ולבאר גם בכתבו אבל הספרים שיבר־כו
אותם גם מיוחדו בכתבו ובמדינה בכמוין״
וזה הקדמונים בדעתם סוד השם היו מורים בד־ר
התורה והאמונות והיו מפסידים האמונה כשהיו מגלין ,
לרעה שהאמונה האמתית היתה הפך מאמינם־כלל
השקרית ומדמיונם הרע״ וזה שהאדם המאמין
לפי אחד אין בידו מאזני שכל לשקול בם האמונה
ההיא אשר קבלה בימי קטנותו אשר לא היה אפשר
להיות מאמין זולתה לפי מיעוט שכלו שאם לא
היה מקבל שום אמונה היה נשאר תמיד כבהמה
בצורת אדם ראוי עם כל זה אחר הגדיל שכלו שיחקור
ויש לו דעת באמונתו האמתית ובלתי ויעמוד עד שיודע אמתה
לבעל מושכל שעל זה נאמר פתי יאמין לכל דבר וערום
יבין לאשורו· ואם הוא תמיד באמונה מקובלת בלתי
מובנת לפי הראוי להבין בה על פי המושכל האלוהי··

זהו היה שרשו עדיי כפתיותו וסכלותו ומיעוט אשר יקבל
אבל בקטנותו זהו נעדר ממנו מקצת הציורית
ושב אמנם וכן עלה ממדרגה אל מדרגה מעט
מעט ושכלו מתגדל בכל יום ויום בעיניו כענינים
המושכלים אשר קבלם מדומים נמשכים אחר המוחשים
ואין ראוי שיאשים יולדיו או רבותיו ומלמדיו מפני
שלא גלו לו סתרי האמונה בקטנותו כי לא נשאר
כענינים אבל נשאר בעד הפשוטות שכלו כמו שאין ראוי
שיאשים המינקות אשר הניקתהו וחלב שדיה בעבור
שלא האכילתהו שאר המזונות העבים מיד שהיה ילד
ואם היתה עושה כן היה ראוי אל עליו מאד לפרנסו
מאון ממה שתפרנסהו מדרכה אבל היה כוונה להחיותו
בתחילה ולא להמיתו כאשר שאינו ראוי לו שידוע כי
הלחם והבשר והיין ועצמי שהם כמו חיים לגדולים אשר כחם
סובלם הם כמו המות לקטנים שאין כחם סובלם ... כן
ענין קבלת האמונה המושכלת עם המקובלת. ועצמי כן

שהמושכלות הם חיים למשכילים אשר דעתם קובלת
אין הם הויות למתים אשר אין דעתם יכולה לקבלה
ועל כן נמשלה אדם החוטא התאותית למשכי
אין דעתו אם קובל אם לא וזה לך היות אם ישאר
בה ולא יכול באושר קודם ולא יתרון במריה אשר
הם לה סוטחות למושל אבשניהם אשר ——— דבן
ולפנה כי היות רעות יתכן ויל שור—. היקבל
הדיוטה המושכלת היה חכם ותכן וידעתו ויתן
לחכם ויחכם עוד הודע לצדיק ויוסף לקח ::
ואל תמנע טוב מבעליו בהיות לאל ידך לעשות ::
ואותם אם תגלה לו סוד אחד ויגלהו ויתפרסם
עליו ויחשב שפר ומעליו כח ואונו ושחתה מכל
כמשו או אין ואפיקורוס אל תשכילהו כמו חיים כן
המיתהו ונפשו ואיך יבוא אחר הזיזין שלמד
עליו במורו בחוני כסיל אל תדבר כי יבוז לשכל
מלך :: ואל תבא גבול עולם אשר גבלו ראשונים ::

וכפי העניין הזה תמצא כי כל המקבל דבר מושכל אם
מקובל והדברים כפי מה שהוא .. והסוד הראשון
אשר הגלה לנו יתברך הקב"ה אשר כמהו לא מאשר
כלכך אשר לכח לעמוד לו בו . וכמשוך כן תתן
לכל אדם חוקו והמושך אחרי דרכי אדם את אשר נותן
להם לכל בשר ומשביע לכל חי רצון . כלומר משביע
לכל חי מרצונו כאשר ירצה כפי מה שהכין . כי
והשתדל בענין זה לתת לאיש כדרכיו וכפרי מעלליו ..
ואם ינהו ממך דברים מורים אשר סדרת הדבר אבלו
רצון מחזיר עדיו מה שסדרת עד שתהפך כוונתו אחר
אשר היה בו מתחלה ועשה כתחלה עד אשר לא
ימצא בך ולא יצא כוונתך בשום פנים ובזה תקרא
גדר סדרות .. חלק ב' .. ענין ב' ..
סימן ב' .. כולל מהות ותועלת הגדר ..
כל דבר שאדם מכוון אליו צריך שיכיר את
תועלת קטנה או גדולה שאם לא יכוון למה תהיה

פעולתו בלתי השגחה שענין ההשגחה היא מורה על
כוונה ורצון ובחירה ומי שפועל פעולה בלתי השגחה
תקרא פעולתו מקריית עד שאפילו אם כן לפעול
פעולה הכרחית אצל הטבע שאין לו עליה שום
כוונה ויתכן שאם היה אפשר אצלו בלתה היה שומר
כך ולא היה פועל זולתה לנולד מזון לבעלי שכל
שהוא אצלו קשה ואפשר שהוא לו ואמר היותו בעלי
חיים לא אמר היותו בעלי שכל או היתה בהמה לפי
מה שהוצרך מהמזון שהיה לו הכרחית לקיום בריה
חיים זולת אחר הנה גם לזה הפועל ברחיות שיכון
אלו קצת כוונה ומשותפת עם ההכרח הטבע
והיה שיכוין לאכול המזון המועיל אשר אין הטבע
מכריחו לאכול המזון המזיק אצל הכרח הטבע
שהוא ואמר היותו הוא שיהיה נזון לבדו אבל אין
שאפילו הטבע מקבל המזון המועיל ופועל בו
בדמות כונה והטבע שאינו בעל כוונה ואינו מקבל

כחוזק הנראה בעצמה הרוחק הרחוק אבל שב אמרו
הרחוק כענין מעלתו שכוונת המטביע את הטבע
היתה לשמור טבעיהן זמן מדרגת זמן כפי מזגו
ולשמור מין המין ההוא תמיד בחלוף ההויה
וההפסד ואם מי שהוא כוונתו להורות הדברים בקש
המועיל וההפסד הכרחי ומפני ההויה כל שכן
שראוי למי שהתועלת כלה שלו שיכוון להודיע
לעמיו כמעלתו ואם עשה כן אז תהיה מעלתו
מעלה כמעל שכל וכל מה שיהיה השכל הרבה ושי
יותר שלם כמו שהמכוון אל התועלת תהיה התועלת
יותר גדולה לפי ענינה וכל שכן שתהיה יותר חזקה
ושלמה אם תשתתף קנת ההכוונה השכלית האלהית
עם כוונתו שאז יגיע אל המכוון ומזאת התועלת
והנה נודע לכל משכיל שלם שהתועלת המגעת
לו מהיותו נזיר טרם נפרד היה היותו עמל מכל
מיני קנין הקפטריים ואם הפרד היה קל שינתקו

כי רבים יהיה גדרו שב מהות המעלות יותר אחרן
ויותר נכבד׃ ואם גדר הקרן מושל ליחיד ולרבים
בנפשים או במזון כל שכן אם גדר ההפרן מושל
ליחיד ולרבים משפעת הנפשות׃ ועל כן כל מי
שהוא מנהיג המדינה או חלק מחלקיה או מדינות
הרבה בהיותו מכוון כפעול ורצון לגדר אנשי דורו
ויתקן התקנות עשר מרובכי לגדור פרצות הדור
ומעלה גדריו ומעלה אל מעלה עד שיגיע א
המעלת היות הראשון לעם ומשם אל המעלת היותר
שלמים ושקטים ובריאים בנפש ומשם אל המעלות
היותם גורמים התורות הראויות לבני אדם הנמשכות
הנצחיים הנה זה האיש בהשיגו כן הנה הוא ויכול
משומעים לדבריו והנמשכים אחריו אל התכלית
התכלית בתכלית שאם מהות כל המעלות בכלל
הוא טוב מכריח זאת המעלה היא שהגיעה אל מה
שהיתה בעבורה יצירת האדם בעולם השפל ואם כן

מציאות התכלית האחרונה שבכל התכליות והנבדלת
שכבר היא השגת החיים האחרונים הנצחיים שכוונה
כל התכליות הראשונות והאמצעיות היתה להגיע
אל זאת האחרונה הנזכרת ואם תגיע בשלמות הכונה
העליונה כה ואם לא נעדרת הכוונה והיתה לבטלה
וידוע שרשם התכלית האחרונה בכלל המציאות
משותפת עם מציאות האדם והכוון הזה להמציאו
לבעל ואם תגיע או תחסר מהמציאות שלא — תגיע
אלה זה המין הראשון אלו מהות הנפסד הנה יתכן ו
שיגיע אלה זה האחר ועל זה נשאר המין כדי שישיג
זה וישלם הכרונו של זה ואם כן מצד הכוון התכלית
שמציאות התכלית האחרונה קיימת לקיום מיני המין

חלק ג' ענין ג' סימן ד' כולל הסדר

מציאות התכלית

אין ספק שאחר שהכוון הראשון כוון אל מציאות
התכלית באשר פעלו והתכלית היא הבריאה והמציאות

שהמנה · ואם המציאותה לבלן קטן ויחלקו החדש

והפסקות היו במרבותה היו יותר נכבדת אצל העם ו

המקבל · כמו שהיה הכרח שימנו אנשי החכמים

והעב׳ שהיה אפשר שימנו או המנהגים או זולתם

ערם המנהגים הנה אחר המנהג יאמר עליהם שהם

מחוייבי המציאות בבחינת קצתם ואפשרי המציאות

בבחינת עצמם · ואשר היה פסקם הראשונה להמציאות

היה אשר כוון אל תכליתם ונ״ר אמרות הנעלמים לפי

עצמיותם ושיהיו אפשר במחלקת מציאותם ומחוייב

המציאות בבחינת מעבור שהמציאם וזה כלו היה לדעת

ומחייב היות המציאות כל איש ומציר ממתנו

רל׳ שהי׳ שכוון להמציאו כוון לה דבר אין מציאות

הנעלמו וחייבו להמנה לבטו או שמו או אחריו

רל׳ בעת הפרדו והעלם השכל כמו שהוא רואים

שכוון להמציאו ערכו והנשלחו בעולם הזה ·

וגם לדעת ומחייב היות כל זה בטבע כפי הכריחם

הרגשים והחושים שלהם לבורות את התקון רוצה לתקון
דמיון והשכל שאין שם כוונה נופל עשויה · ואין ראוי
מיד להקשות על זה כמה שבותם כי כולנו מראים
והכונתם · והחושים אם לא היה בעבור הכרח ומציאות
התועלת לא היה שום דבר ומתקיים כמו שהיו
שהיו הכרחי לשובע כל מזון ואם לא היה בו תועלת
הכרחית לקיומו לא היה עינה ומזה חושת החושים
הכוללים הם המורגש הם לחי לתועלתו ויש מהם
הכרחיים למורר שלא יתקיים בלעדם זמן אחד ויש
מהם מועילים בלתי הכרחיים · וההכרחיים הם השנים
הקרובים אל חייו מאד והם הטעם והמשוש · והמועילים
הם השלשה הם רוחניים יותר מהראשונים והם הראות
והשמע והריח · וזה שאם לא יראה אדם יתכן שיחיה
וכן אם לא ישמע או לא יריח כי הנשימה שכולם יונה
הריח אבל הנשימה שעם החיים הלויים אינה מכלל
החושים והעד התקרות שתעמ' שאינו מריח הוא נושם ·

ואם לא ינשום כרגע קטן ימות · אבל אם לא יריח כל
ימי חייו לא ימות בעבור זה · כי ענין הריח הוא
שיריח ריח טוב או ריח רע או בינוני · וכמו שיאמר
אם כן דבר אחר אינו הריח · אבל אם לא יטעם כל
היינו אומרים גם כן שיהיה בלי טעם אחר שהמאכל
אינו הטעם · אבל ראינו שאנו רואים מי שלא יטעם
לו המאכל שלא יתעורר תאותו לאכול ולא יוכל להעביר
מזונו בגופו ואם יעבירנו יקיאנו כי יקוט ורוחתו לא
תקבלנו וימות וזה הדבר סבת מותו על כן נ—ע
שהטעם משותף עם הריח וכמו שהראשון הסרו · לחיותו
כן הטעם הכרחי לחיותו · וכמו כן עוד מהרגש ו
המשוש אם שידוע שמי שאינו מרגש בשרו ודמו ו
מתים · ואם הם שהם משכן החיים מתים על כל שכן
שאר הגוף שהוא מת · ואם כי בהיות הבשר והדם חיים
כל שכן אחר מותם · ואם כן הטעם הכרחי והכרחיות המשש
שהריח והכרחיות אחר בשרו ח׳ · וכן מקצת דברים וי׳

חלק ד'״ ענין ד'״ סימן ה'״

כולל טעם הבריאה המועיל״

בעבור שתועלת הבריאה לפי כוונת המאמין ז

את מעל הרשעית כמו שזכרנו יראה כי הבריאה

היא הטעם בעצמו אבל עם טוב עיון יתבאר שהטעם

תולדת הבריאה״ וזה כי הבריאה אם היה אפשר להעדרו

היתה מציאותו לבטלה ואם היה הבריאה בלתי מועיל

לא היה מציאותו בעל הפעל בכונה ורצון״ אבל טעם

הבריאה הוא שראוי לבקש ממנו מה היה הדבר המגיע

הבריאה מתועלת הדבר המגיע ונראה זה הטעם

היא מכלל דרכי סתרי התורה ויסודות האמונות״

ושרש עיקרינו כלל״ דע כי הטעם בזה הוא

לכל סבה״ ודע שהשכל שהמחויב המציאות בבחינת

עצמו ית' שהוא היה סבה ראשונה לכל המציאות״ ז

כבר ישכיל שכל הדברים יש להם סבות המציאות

כי המציאות נמשך מקצתו לקצתו עד יגיע המסבב

הראשונה אל תנועה אחר שאינו סבה לדבר והוא התלוית
לתנועות כלם ויהיה כלומר שכבר הסבה הראשונה אשר
אין לה סבה וכבר התנועה אשר אינה סבה לד׳ סבות
והכוכבות כלומר עלות ועלולים מקרית · והסבה
הראשונה היא האלוה ית׳ שמו · והסבה האחרון שהוא
העלול אשר אינו עלה לזולתו הוא שכל האדם ה
הנקנה לו בפועל שלם אשר אין אחריו דבר זולתו ·
וידמה זה לבין הסבות העליון אשר אין עליו סבה
והוא העצם · או הנפש · לפי שתי הדעות · ולבין האיברים
אשר אין אחריו דבר והוא הם הדברים · או אמור
האלים שנבראו הם הדברים זאת · לפי שתי הדעות הידועות ·
והנה כלומר שכבר שתי הקצוות הוא כמו ראיון כעגול
מעלה ומטה וזה ידוע לכל שידע מעט הבנין אין
הדבור הפילוסופי · וכבר מזה שאין לך דבר בכל
הנמצאות בלא טעם ואיך יתכן עם זה להיות התורה
והמצוה בלא טעם שאחר שלמציאות הפר׳ עשה

והכנים וכיו׳ הכנים יש להם טעם בריאתו גם כן
אף שהם מנערין את האדם כל שכן שיש טעם
בדברים שהם בריאתו של עולם כל לצורך ולתועה·
וכבר כתבו אנשי החכמה בספריהם שכל מעשה
יש ארבע סבות למציאותו והם החומר והצורה והפועל
והתכלית   ואמרו כי התכלית היא הסבה הנכבדת
שבהן ובעבורה נמצאו השלש ואם לא הגיעה התכלית
לא נשלמה כוונת בעל התכלית ואם הגיעה נשלמה
כוונתו ׳ ואם כן טעם הבריאה הפועל ומבואר שתורה
להגיע אל זה שכוון אליו בעל התכלית כי אחר
עשה הדבר ואחר כן המציא לו תועלתו ואחר כן עוד
המציא לו ההכרחי לקיומו ואחר כן המציא לו התכלית
ואם כן התכלית היא סבת ההכרחי וההכרחי סבת התועלת
והתועלת סבת מציאות הענין כאמור שלא נמצא דבר
כי אם תועלת והכרחי ומציאות הראשונים הכינו להמצי
הענין ותועלתו ואשר הוא הכרחי לו כדי להגיע אל

תכלית כונתו שהיה הפסק הראשונה והיה האחרונה
בשמיה ·· ולא יספיק בזה הדקדוק לפי כונתו כי הד
הקודם יחשב שיבואר אלה הענינים השייכים לד
צריך להגדיל ענין הספרים לאותם בדעותם ועשו
בה כונתו לקצר ולא להאריך ··

חלק ה׳ ·· שער ה׳ ·· פרק ו׳ ··

כלל הספר השיר הנגדר ·· כבר זכרנו שכל
נגדר קול ויכון והנגדר ·· וכאשר קול יוכן אל
תשלום והשלמת יגיע בשירת הנגדר וכבר זכרנו
יכון כמו ·· כן השך יגיע בהעדר השלמתו
היכוונת ·· וכאשר תהיה תשלמת הנגדר גדולה לפי
שיורה וריהותה או קטנה ·· יהיה גם כן השירה
השלמות תהיה בשיעור לפרט ותפארת ההשגה
ותשובה לפי הגדל והקטנות בערכם ··
ואחר שהשלמנו ראשית חלקי החלק הראשון ו
בשיעורים מודיע בכלל ענין כוונו בדרך וכבר

אותם בראשית זה החבור אשר עשאו אחשוב מאד
שאינו מבין כונת החבור · ומאמת כונתו כי יד
היא זאת ״ דע כי תכלית התבונות והמציאות האדם
היא כשעלה הוא כדי שישכיל המשכל הראשון ׳
שהוא השכל הראשון העליון המשכיל כל מושכל
אשר תחתיו כשישכיל עצמותו הכוללת כל עצמיותם׳
וכל מה שיוסיף כל משכיל ומשכיל להשכילו יהיה
יותר נכבד ומעולה אצלו ואהוב ונחמד לו מזולתו
ומי שלמטה מהמשכל הזה ׳ ויהיה מתדמה לו
יותר מזולתו ומהמתמיד שכלו · וכל מה שישכיל
חכמת מציאותו יתרחק ממנו ויוסיף רוחק בערך
הגדול רשעו אם לא ישתדל להוסיף מקנתו ידיעתו
וכל כהתגדל רשעו מפחיתותו ויתקרב לאין הקשנה
והם יודו הקושר והשיבה שהם הוא מוקן בלתי ידיעת
שיתן לתקותו יותר שהיה החטא כמו שנ׳ כי ש.ס
חטא ויתן יום תבונה · והוא מוסיף לדמן מהבל׳

השלם הזה מהתקרבו אל פרידותו ומיתו בטבע ה
הנה הוא יוסיף רחוק ויחשם בכל יום ויום ואם יהיו יש
יום נזקן ויחשב שהתוקפים הנה הוא זקן וכסיל ואחר
יחשוב עליו הנה שוחר ואף שמנקום במורי קטה
מטותו צריך שיתעורר ושנתו ואם היין שנת שכרותו
טוב שישרדו במרופתם דנפשי מרוח שישכרו
לפי שנעשה ולא יקנן והוא שידישהו שאחר
שנזקן אין עת הזקנה זמן העבירות שיעבירו ואם
ישמור בזה מנות קוטו כמו שחשב שידע העבירות
אפלו כבר היה בטבע יאן צריך לו להזהרת קוטו
והעד שאחר שהעבירות פסקם יצר הרע והוא במורת
הדיון התשל הרבה בזמן הבחרות ומעט בזמן ו
השרות אין לו פעל בזמן הזקנה להוציא דבר
לפעל ואם ישלו מניאות כלב הזקנים הוא לפי הרוב
כפי רל במחשבה לא בפעל כי קטה חלש לעשות
לפעל וזה שהמכה הקרובה לעבירה בטבע היא

כראות האדם והזקן המוקיר מאד והוא בלבו חום חזק
שכבר נגבר עליו כח היראה השחורה שטבעה קר ויבש
והעצר ויבקש חלקו שהוא רוב הגוף המורכב ממנו
וכל הדברים הקשים שבגוף כגון העצמות והגידים
והחלל והמפרקים והשער והדומים להם שאינם מרגישים
שהיו הם ראשים אכ׳ כמו שקדם ראיה כל שכן אחר
כן וכעבודם עשים הרעשים שהרגישה בם קרובה
ועל כן חלשו תנועת הזקנים עד הזקנה · ואחר שהיה
כן היה עבירות יעשה הזקן החלוש · וגם האחר יוכל
לחטוא כפיו ובלבבו אחר שהעבירות נמנעות בשלשה
מקומות משונות שהם הפה והלב והמעשה · הנה
השמע כוונתו בזה מלך הגוי · ואולם המאמר
אשר יחשוב לקיימם ידוע שהם משכות כלן אחר
ההנהגה האחת הראשונה והיא סוד הדבור הראשון שבי׳
הדברים · וגם העבירות כן משכות אחר הדבור השני
וכבר אמרו חכמים ז״ל כל התורה כ״ש כתר כלל התורה

לה · וכל הכופר בע״ז מודה בכל התורה כלה ·
הנה כבר אמרו רז״ל שכל התורה תלויה בע״ז
הדברים האלה שונים · ואם לא יכיר אדם אי זה דבר
הוא העקר ש״ב בכלל ובפרט לא ידע לבחור בדרך
בלבו · ואם יכיר בה כפי זה אינו מספיק להשלים
אח״כ שיהיה טוב דרחמנא לבא בעי ·· וזה המספר
להשיג יהיה ע״ז בתכלית ההשגה · כי אם בהשגת
ידיעת השם הנכבד והנורא ·· והמשל שזו ההשגה
אינה ראויה אלא למי שהוא זקן בחכמה ובמנין · והמשל
שישיג בחכמה אמתת הדברים על בוריין וישיג במושג
חולשת עצ״ו ואלו השם הקדוש למוסרה לאחור ולמעלה
ואחרי שלימות דיעו · והמשל שאין כל הדיעות שוות בגדרי
פרטות וקרובו שידיעת האדם צריכה אל תנאים רבים
כדי שלא יחשוב גם כן היודע את השם שהכיר פטרי
עצמו מכל זה שקדם בהכרח לידיעת השם בהידר
לבל ידו לעשות · אבל הראוי הוא לשמור שתי השמירות

כי זו חקירת זו וזו אותו כדמות הגוף והנפש שבשניהם
צריכים זה לזה וכדמות החוט עם הנקודה כי החוט יאות
לשניהם יחד כמין אחד ונמצא שהחוט דומה לגוף והנקוד
לנפש שאם הנקודה תמנע את החוט והחוט את התנועה
והידיעה להשיג את שניהם דומה לשכל הרוחני · הגוף
והנפש יחד · והנה כשירצה אדם לחבר קבלה אחת
בדרישת השם צריך שיחברנה לגדרי הפרישות שיהיה
אם לא היו חולקים מנות מעוטות בשום מקום שכל
הטבע החזק גדר שהיו מחדשים אותם ויודעים שהדי׳
גדר הפרישה דומה אל עמידת החומה לא שוזר בשב
אנושי · וזה כשירגיש שכל אלהי עם אנושי · ואחר שיהיה
כך כל שכן שזה המקבל הזאת לא יצרך שום גדר אבל
שיגדל בכל כחו לגדור פרצות במקום הצורך לפי הדור
והזמן

החלק הב׳ · פירוש אותיותיו

ואותו · אלקיו אמר

ועניני הקושיה. והשם פתרוני

חלק סימן ו' ענין א' סימן ס'

כולל בללו כל המצות. כל מצוה ומצוה מן

תרי"ג מצות אשר צוה לנו משה רבינו ע"ה על פי

ה' והיו שנת התורה צוה לנו משה מורשה. קיים בכל לבו

חבירתה קשורה. כמו התורה שהיא במאמריה קשורה

וכן קשורה. וכן כת' את ה' אלהיך תירא. וכן ואהבת

את ה' אלהיך. והיא סוד יראת שמים. וכן כתיב יראת ה'

ראשית דעת חכמה ומוסר אוילים בזו. והנה

דע שנשארו מן תרי"ג. ב' מצות. והסוד קמור כי

הקמה הראשון הוא תכלית התפלה שאין מעלה

אחריה והוא סוד ידיעת השם ואם התשוב להבין אל

התפלה המעיד להיותך שכל נפרד וזה שמע וזכר

בעל חומר. אבל צריך שתדע שהיא מאה שירצה

לזו להיות הכל כו ואמר היותך בעל עם אחים ובעל

דיות אחים אל השיג המושכלים ולהגיע המדות הראשונות

והטבעיות והנפשיות שלבך מודית ואם מודית יותר
הרבה אל תמאן טובה לעצמך שלבך מודית כלומר
להשיג הרבה לא להיותך בכל טבעיות בעיית אדם׃
והקנה השני היא במעלות המדיות שאין אחריו
מדיות והוא הקנין וידיעת השם שהיא הרחוקה ממנו
במעלת הראשון והוא שאם תהיה בכל מידיעת השם
לעוברי יוכל כך ויוכל כנה ואין לך שלו לא אמונה מ
מקובלת ולא מושכלת הנה זו אומה כוי שאין לו אלוה
ומי שאין לו אלוה איננו אדם ׳ וכמו כן אם יש לך עליו
אמונה מקובלת בלתי מושכלת אותה תלוי בין האמת
והשקר שאינך יודע אם קבלתך אמת או שקר ׃ ואם
היה אמת ואתה עובד אלוה לפי קבלתך אתה עובד
את השם בטובה אבל במקרה לא בעצם וכמו שעבודתך
מקרית כן גמולך מקרי ׃ ואם היה שקר ואתה עובד
מה שאין לו מציאות לשם אלוה נמצא שאתה עובד ע״ז ע״
במקרה ואתה חושב לעבוד אותו על כן עשך גדול

ואמשך · וכאשר שיהיה חושב לגמול בעבור עבודתנו
כן ראוי שנחשוב שאם לא תעבדנו מאהבת אותה ירא״ב
לענש על הפך עבודתו אשר אין לו אחרון בה ·
ואם כן יהיו השלמיות העליון המבוקש ימשך שתבינע
אלו מענין האמונה כי אם בנדרך ומאמר הספר
ויודו והיותו בלתי נגזר ובלתי כח כנגזר מאומה ויקומלב
והשלמות · ואם האמונה הראשונה שלימה עליך כל
מעשיך יהיו לשם שמים · ואם היא חסרה ימשך כל
מעשיך יהיו לשם הכבס · וכבר שם כן ל׳ אמונות הוא
שמים · לפי דרך הכללות אחד הראשון על עצמו
והוא בעצמו עוד על אחד האחרון · ואחרים אחד על
אחד ואחד על אחד · כלומר זה על עצמו וזה על עצמו
יהוה · שמו · · ושלשים אותו ראש כמציאתו על שמו
וישלח לם · ועניך פוד זכר ונקבה כאיש · והוא עלב
יה שמו והאחדים · ז׳ והם פירוש יעקב · וה׳ ויהם
פירוש יצחק · והם ב׳ מדות · אמת · ופחד · האחת

כוללת ידיעת השם שהיא אחדות האחדות · והשנית כוללת
ידיעת השם שהיא אחדות האחד · והנה אחר שהנחנו
שתי ההקדמות הנזכרות במאמר אשר לא עליו במעשים
הנזכר היות התורה מחייבת כן שהיא מפני שהלמוד
התורה מודיעך דרך המעשים הנכבדים שתלך בדרכם
ודרך המעשים הנכונים שתרחק מהם · ומפני היות
כל המצות נמשכות אחר האמונה עליו כן במספר
שיש לו ידיעת השם · ומהם זה שמי לעולם וזה זכרי
לדור דור · כי כשתחבר זה שמי · הסכום שס"ה · וכשתחבר
זה זכרי · הסכום רמ"ח · חבר שס"ה עם רמ"ח · יעלו
תרי"ג · גם יששכר עם יה שמי · והסכום שס"ה ·
ויחבר עם וה זכרי · והסכום רמ"ח · חברם יעלו
תרי"ג · וכן תמצא משה רבינו · שיש כ' מן רבינו עד
יצחק ויהיו שס"ה · וסכום רבינו וחבר כ' מן נ' וישאר
רמ"ח · סכום משה רבינו · ומשהו ויצא לך יה ואשר...ו ·
והנה שס"ה · וחשבון כמנין מצות התורה · ורמ"ח כמנין

אמר׳ אחרים · וזה שהיה כנגד אמריך עד השם ל
לעשות עם יכולת כלומר לרמוז שלא נכון כך שום ב
אמר כי אם לעבוד כי זאת הסברא לא לאלוה זה שהדר׳
אם כמספר מצות עשה · ואם תעבוד עם אלוהי׳ כ
בענין אחה עבד אלהים אחרים · ואם יקים מקודד׳
הנה אלהים אחרים · ועל כן ראוי שתעבוד את השם
שהוא אל שדי · שהוא כנגד אלהים אחרים · ככל אמריך
מצות עשה · אם תשכיל את השם תמיד עבודתך
שפירוש שכל אמריך יתפעשו בכל תנועתך אחרי
כונת תשלום התכלית החיים הרוחנית בכל תכליתך
ואף בשעת משאך ומתנך ומאכלך ומשרתך כי
החשוב ולא ישעך הזמן מהבלו ללהוטך אחריו
מעשיך כי אם במקרה או מכריח טבע האנושי׳
ועל זה היו מצות לא תעשה · כענין יאורו אחותי
אסר׳ לרמוז שלא תעשה מעשיך על פי הבלי ה
הזמן · ואמנם שהחוה נכרת לבל יומר · ורוב

ענ״ו כי האדם מתגלגלים משנה לשנה ומשה לעיר
גם בכלל היות אברי האדם הם עומד על פי הגשם
השמשיים כמו העשן להוציא האברים והעניינים
היות הסבה המשתנים יתעת לגמת כדמיון המאור
הדורות והתורגשות אשר הם כלם הבל ורעות רוח
עוברים לשעתם כענן בקר וכטל משכים הולך ואין
להם שום התמדות בעצם המים הפרטי לא בעצם
ולא במקרה כי אם רגע קטן מדורות׃

והנה כל המינות שנמצאים שלשתם בזו לגו
כדיות הקדמות להשגה שהם אין הקדימה אין השגה
מושכלת ואם אין השגה מושכלת אין אמונה נשלמת׃
ואם אין אמונה נשלמת אין עבודה קיימת ואם אין
עבודה קיימת אין גמול נפרע ׃ ואם אין גמול נפרע
לא תשלם העבודה אמתת כוונתו׃ ונמשל במה שאי
שלא הלך בשוק לא קנה מזון ואם קנהו ולא הכינו אחר
כיון שלקטו לא יבשלהו ואם לא שמהו בקערה אחד

שבשלו אם הנגע לבך לא יאכלנו ואם לא אכלו לא
יחיה בו ואם אכלו הנגע אל תכלית כונתו בו משכלו
בבריאות שוה ובאיכות ומזגו ואין בו · כן המצוה
אם עשה אחת מהן ועזב האחרת הקרובה לה בטבע
נמצא שהפסיד הראשונה ואם קיים השנית צריך עוד
לקיים הקרובה לה ויש לזה דמיון באחרים ומצוה גוררת
מצוה וכן העבירות זה דרכן כי עבירה גוררת
עבירה · ויש לזה עוד מאמרים כשנן זה במאמרים
שכר מצוה מצוה ושכר עבירה עבירה · ואם עליך
המצות לשמור בין הקטנה לגדולה בין הגדולה ל
לגדולה יתכן שישלם לו שכר המעלה האחרונה ·
וידוע שהי׳ שהקב״ה שכלו ישמור כל
המצות בכל יכלתו שאילו לא היה להם מאמרים
הוא היה מחדש ומוציאם כל שכן בהיות להם מציאות
שאלמלא שהי׳ אפשר לאדם טובות מהן לעולם ועל כן אין
ראוי להוסיף עליהן ולא לגרוע מהן · ואם האדם

כדעתך שאחר שעלה אדם אל המעלה העליונה ואז
וקיום המעלות האחרונה שהיא ידיעת השם ומעבודה
וזה עירך ויתן . הנה הראיתיך שצריך אלהים האדם
כל ימי חייו ומפני שהן לא נצטוו עליהן לגמרי
אך כדי לשמור במחם כנגד יצר הרע ולהחזיק כח
יצר הטוב . ואחר שלא יפרדו מן האדם כל ימי חייו
שני היצרים הנה אם לא ישמור המצות הקדושי' כי
כוונת השם והוא ישלוט טבעו על שכלו עת מן העתים
ויפסיד כל מה שהרויח כל ימי חייו . ועוד אתה רואה
ויתגשם אף שאע"פ שבריא את עצמו לפי פשט המקרא
כששת ימי בראשית ושלמיו לא עזבו בלתי האנשים
אבל שומרו תמיד עמו . כן התורה והמצות אע"פ ז
שאדם יגיע אל תכלית אחת מהן צריך לך לשמור
מהן וכלם במצוה במורה תמיד . והעד שאם לא
תלמוד תמיד תשכח מה שלמדת . כן אם לא תעשה
המצות תמיד יאבד מה יצר הטוב ואתה לא תרגיש .

ועוד אוסיף להודיעך בענין כלל האומות שאני יודע
שאם אתה בעל שכל תבין כונת הגוס בכל האומות א
אחר אותה הדרך הנזכרת בזאת החלק הזה ואמר
לך כל אדם שאינו אומן מוכר בענין שאמר
האומות אנו דומה לפניך כמו שאמרנו לפני הנלוים
ואחר שהודעתיך והכלל אשלים לך
עניינו איך שיצטרך להודיעך אודותו כמו האלהן
ועניין היות האיש הזקן יכול לבטוח בכחו ובכל לבו ו
והיא בענין הדבור והמחשבה שאחר שהדבור
הוא הגדול שבו גדלי האדם מאחר בעלי אי כי
גם המחשבה היא מקבלת האדם יותר נכבד ויותר
שבכבודו ועוז הדבר יתכן לחשוב שהטוב גדול
ויותר הטובה על המעשים · והוא אחת יותר
אחר · הנה אודיעך אם זה כולו בקצור · דע
שהאדם ראוי להיותו נדון על הענין שבו יוכל
לבקש אכן קונו יותר בעת שלא ישלים אכנו א

ראיה שראוי לדון אותו של השכן הרחוק והאופן ז
קונו · והשכן הקרוב אל האדם הוא יותר הוא המעיד
הטוב · והראיה על זה שאם יתנו אע״פ שדבריו
היה שלם בעצמו ומחשבותיו שלמות אמרו עד שהוציאו
דבריו ומחשבתו לבטל ולהזכירו אשר עשה לעיון כ
כל אחד לא נודע שלמותו ואע״פ שאין אליו צריך
בכך הנה אנו רואים שאפן כזה · וכבר מעיד על
שקבלו הקדמונים · ומעשיו הנפלאים ואם לא היה
בעבור מעשיו · מי היה משיגו מהמאמינים אותו
ואע״פ שהמעשים גם כן משורשים על המאמינים
והמשיגים גם כן עשויים · הנה הודיענו שאין השגה
לנו בו אלא מדרך הביטנו במעשיו אשר הם יעידו
על שלמותו · כן על דרך משל כמאמר הזה · ואע״פ
שכמו אלשכחו כבר מעיד מעשים ואם היו טובים
כבר נכיר מהם ואם רעים נכיר כם ועוד עשן גם
כן אחריהם · ואם יאמר במין מה שאינו ראוי לו

ייחס לו השומע המעשה הרע ויקראוהו אדם רע
ואם יאמר דברי טוב. ייחס לו הצדק ויקראוהו צדיק.
ואולם המחשבה אין בה כי אם דמיון ואם יאמרו
כי כשיהיו סמל כבר עבר על הכונה אבל אינו
נדון כי אם על המעשה. שאם חשב אדם לעבור
עבירה אינו נתפש על מחשבתו עד שיוציאנה
לפועל. וכמוהו הדבר להפך. ועל זה רמזו ז"ל
מחשבה טובה השם מצרפה למעשה ומחשבה
רעה אינו מצרפה למעשה עד שיעשה מעשה
וזה מכלל מדות הרוחניים. ועל כן אין התפלה
המחשבת והדבורית נכרית בלתי המעשה והמעשה
היא הראיה התמידית לפועל כפי מה שנדבר
ונחשב. ולבעל השכל הטוב כבר כללתי לו הוד
כלל כל הרוחניות במעט דברים לפי הענין.

חלק סימן ז' ענין ב' פרק פ'

כלל מדות המעלה הרוחנית. מאמרי שכל

מצוה קשורה בחברתה והעולם כולו לעד שכולו
נקשר קשר בקשר והיה כולו איש אחד כחבירים
ועם מושגת ידיעת היחוד לעד שני שכל אחדים
נקשרים קשר בקשר · ופסוקי התורה לעדים
שלשיים שאלו נקשרים בזה · ודע וזה סוד
מצות הטלית כלולה ומצוה כמו שיודע גם כן
כן והקשרים הנקשרים יחד המוכרים והוא הטלית
והחוטים והקשרים זה בזה · וזה שהתועלת מזה
שיכוון בו הטלית יתכן שיהיה עשוי מחוטי הענין
או מצמר או בפשתים או מקנבוס · ואין
בענין הזה · שכל מצוה ומצוה · עולם בפני עצמה
יהיה הטלית בה בעת מציאותה בעבור עצמה
הכלה · ואולי אחר כן תבוא אל הטלית אחר שיש בו
שמונה חוטין מצות הטלית רבות לפי כוונתו
הכוונה אותה יה · והיה התועלת המעולה
שבכל הטליתות היא הכוונת האחרונה ומשם יה׳

החכם
וכבר ידוע שעל התורה זו״ל ענין ז׳ כנעריו ב
מציאות הגלגל כמו שנודע ויספרו המחבר מורה
הנבוכים בחלק שלישי וידעתיו משם ואחר שהמציאות
עקריות וו כמו ספר התמורה ייחוד התעלות כבר אל
כעבור הקשר אשר כינוהו ובין ידיעת השם ועל זה
הזהירו חכמינו ז״ל על המצות במאמרם הוי זהיר
במצוה קלה כבחמורה שאין אתה יודע מתן שכרן של מצות
חלק סימן א׳ ·· ענין ג׳ ·· סימן ד׳ ··
כולל הפרק מציאות תועלת המצות ··
ידוע שאחר שתועלת הדינה היא להוסיף
דעת ואהבה לעבודת השם ולהגיע להשגתו יתעלה ·
אם לא היה מציאותה הפרטי לפי טבע האנושות
לא היה השם יקדישה להשגה · ואחר שהתועלת
היא תכלית המצוה הנה מציאות התועלת הפרטי ·
יותר ממציאות המצוה והתועלת נחלק לחלקים ·
ידועים קנינם בעולם הזה וקנינם בעולם הבא ·

ואם כן הנה המבואר לך שזה הקשר דבוק ר״ל קשר
הבריאה מצאות המצוה וקשר הבריאה מציאות
המעלה . וזה מבואר אין צריך להאריך בו ביאור ..
חלק פירוש ט׳ .. ענין ד׳ .. פירוש ה׳ ..
כולל טעם הבריאה המצוה ותועלתה בכלל ..
מבואר הוא שאדם שהוא משיג את קונו . ידוע
שאומר מצותיו וירא ממנו הוא קשר ראוי לומר
עליו שבעבורו נברא העולם מצד אחד . ואמ׳
שראוי לומר עליו שהעולם נברא בעדו יתבאר
ויתברר יש טעם גדול מצד טבעו לא דומה למני ו
ומצות הבריאות ותועליות . וזה שאם לא היו
המצות מכריחות את האדם ומישבות דעתו אין
לך בכל בעלי חיים מי יכול ויודע להשיג כמו
האדם ולפיכך לא היה אפשר מבלעדי מצות
מעלות החכמים והחסידות והמורגלים עד
שיסודר כל חסר בסדר שלם והמוסיף יגרע עד

שישתנה ענינו · והגדר ע׳ יוסיף עד שיחזור דרכו
ויהיה כולו חיי התמדה אלהית כדי שישלם הענין
האנושי בכולל ישראלית האדם ברוב ההמנה ישראל
תוריה ויהיה כל איש בכלל דורה לבעלי שכל
עד שישלם המכוון באישים הנמצאים מהם לבעל
ואחר שהיה כן הנה התבאר טעם כל המצוה בכללה
וטעם תועלתה · וטעם הכרח מציאותם לכל המצוה
והתועלת הכולל ממנה ״

חלק ראשון ׳ ״ שער ה׳ ״ פרק ז׳ ״

כולל המספר העשר המצוה ״ אחר שנודע
שתכלית תועלת המצוה היא להביא את בעלי ה׳
לחיי העולם הבא · אם כן הנה הספר הספירה
כנגד הויות המציאות · ועל זה רמזו במדרש
כי יחשב הספר הזה כנגד שכרה ושכר מצוה
כנגד הספירה · לאמור הרע שכמו אחד תועלת
גדולה · כן הספירה גדולה · והוא גדול הספר המצוה

כהיותו כבית הספר אל השלמי הנה אשר הנה

והספר אשר אי אפשר למצוא אבריו עד לעולם

כמו שאי אפשר להפריד זה שהאריך כשיח לעולם

ואחר שהקדמנו שני הפרקים הראשונים

הנזכרים בכל ענין הכרחי וכפי מעלת אחד לכוונתו

נשוב לדבר עוד בשלשת החלקים הנשארים בע״ש

החלק הג׳ בידוע אותיותיו

כֿל חלקיו ג׳

ועניינו ב׳ והתיבה בֿן

חלק ראשון כ׳ שנים א׳ ראשון ב׳

כולל מקרי הלשונות כל לשון ולשון

הענין התפשט בכל אות ואות צריך להבין

שהן הכוונה מיני חיות לפי טבע האותיות אלו

כי להעתיק הענין המחשב בנפש ונפש זה האיש אל

נפש זה האיש האחר והיה הלשון עם חושת המקומות

הנה כפי המוכן לתשלום העתקת המחשבת הדיו

ור״ל בלשון · לשון האומה המוסכם · והנה נודע ו
ומפורסם לכל שהלשונות רבות אינם מחוברות
ומשונים לפי שהאומות הנבדלות מחוברות יחדם
זו מזו הם גם כן אינם מחוברות ומשונים ואפי׳ הם
יותר אינו עונג וגם אינו רחוק עד שאם היה ה
הדבר כן ר״ל שהיו האומות יותר יתחייב להיות
גם כן הלשונות יותר · וזה היינו מפרשים המקובל
בהיותם שבעים אומות שאין רבות כי שגם שבעים
או שבעים וכיוצא בשביעיות יוכל לפרשו על
רבויים בלשונם · והבדל אומה מאומה ח״ב
שנוי חוקיה ודתיה וקצת שנויה · וכלל לשונות
וכלל כתבו · אמנם הענינים המונחים בנפש
על האומות ובנפש הוא כלל וכפרט הכל יונחו
ומוקורות אחד ולכן אשר לאמר עליהם כלל שהם
על כוונה אחת בכלל האומות אמנם הענין ב
גם ואמר הטבעי שידעו גם דבר יודו כי אחד

בין משותף רובו שהמקרה ידוע וכבר · שיקרה
הדין והטבע · והענין הטבעי אי אפשר שישתנה
אחד הטבע · ואם ישתנה בו דבר לשנים רחוקים
ועל ידי הפלא הדתי האלוהי יהיה על יד נביא
להמיק עבודתו במלך מאלקי המציאות הטבעי ו
ולא יהיה בכל לשולבר אחד עינו ולמנוע טבע
קיים אי אפשר השתנותו גם יהיה לפעמים השנוי
להפריח ענן ומלשדי קנדיין עבודת הנביא ·
ואולם לא יהיה זה כי אם כפי הטבע אחד שנית השם
הנכבד והכרח הכרח הדבור המשותף בין האדם ובין
האלהים · והוא להודיע לרוחי השנוי כי יש אלהים
שופטים בארץ · כי רוב השנוי יקרה בארץ שיקרה
ולא יתכן עמוד השנוי ההוא ושובו מאשר הוטבע
עליו כתחלתו תמידי אבל יהיה עד שני שישובו
אל טבעו אל אחר הראשון ובשובו יתאמת ויתקיים
הפלא שהיה פלא באמת וכבר יקרה גם כן בשנוי

מתנועה האלקיית הפרטיית לא כבלתית ולא
מחלק ומהחלקים הנפרדים כאויר שישתנה כוכב
אחד ומניעות טבעו כי החלק הנמצא העליון ק׳
קיים בעצמותו בקיום הדבר הקדמון כל מתחתונים·
ולא עוד אלא שקיום הדבר שהוא כל · אבל לנו ·
טבע הקרובים הוא המאויר הל״ה החלק השפל והחלק
העליון מקיים את הכל מתחתון · ואעפ״י שמניעות
החלק בכל והכל מחלקים · שאין בעליונים דברי
משתנה לעולם בעצמותו ולא בכל מקריו · כי אסי
מחלק התנועה המקומית הסבובית המסבבת
בגלגלים שבל התנועה שנוי · ואם אין כל שנוי תנועה ·
והנה חיוב מציאות הכל האמיתית היה האחד
משנוי המקרים העליונים והתחתונים שבל העולם
היא במקום במקרה והחלקים צריכים אל מקום ואל
זמן וזמן האחרים הוא כל · וחלקיו רבים ומתפשטים
ומשתנים מזה שהוא כל וחלק · ויקרא שם הכל

הראשון והחלק האחרון שבגדר בסוג. ויהיה שם אחד
הפרטי. ושם אחד הכללי. שהוא שם המין ויהיה זה
הנקרא בשם כלל. כלל הכל. אשר אין אחריו כלל. כמו
בין הסוגים שאין עליו סוג על דרך משל. ויהיה זה
הנקרא בשם חלק. חלק החלקים. אשר אין אחריו חלק.
כמו מין האישים שאין אחריו מין על דרך דמיון.
אחד מין האישים מורכב מרבים. גם איש האישים
מורכב מאחרים רבים. אך שהגדר לבישים קורא
מהיות הרכבת מין האישים מוסר דת ומחלקיה. והרכבת
איש האישים מודבקת מחלקיה. ואלה נעמים רבים
כלבי מדובקים. ואלה נעמים רבים מדובקים. וכבר
יוחדו ומחר היות לכל איש ואיש מהגי״נ כפני עצמו
כמו ש״ש לכל אחד ואחד מהגי״נ כפני עצמו. וכמו ז
יש לאלה סגות מיוחדים וכללים כן לאחד מאחה
מיוחדים וכללים. וכבר דמו כל חלקי העולם. לבני
אדם אחד בכללו ובחלקיו. ויחדו אדם אחר כלומ

משכל לראות השלם אליו ולא אל אחד מאחר כ
בעלי חיים ומפני היותו בעל שכל מורכב מנפשים
רבים · ובחלק הראשון של המורה גלה הרב המורה ז״ל
זה הסוד המופלא · ועיין בו ותבינהו משם ותדע כי כל
חי מחיי המשלמים בנפשם ובגופם ובשלמם הנה ז
עומד אלהים עולם והוא אחד מושפע לכלם ושפע
אחד לכל אף שיפרדו במושלים · ומפני היות
השפע האלהי אצ מקבל אחד כפי הנושא ואנ
המקבלים שהם כלי אחד כפי מחשבת העשירים והדוי
והגוים ואין אחרים · היה ראוי להיות זה השפע ז
היה הקרוב למלאך יתב׳ יותר והשפע השפע על ז
הגוים בפרטיהם שהם נפרדים ומקבלים שפע · והכי
כבעל אחד · ומיכו דורות מי שהוא כבעל אחד לאיו
שאין לו אחד כבעל · כי המשוחררים משכלי בני אדם
אין להם אחד והממוחים משכלי הגוים יש להם אחד
ועל כן היתה ראויה זאת המעלה הראשונה העתיד

המיוחדת אשר לעלות הראשונות להיותה ממוספרת
למעלה ית' שמו ועלכן אמר הנה מין אחד למדריגה
חלקו במעלתו · ואחר זה שאחר כוונתו מן המשובח
ומן המתנועעים וזה אחד שכלו ועל זה אמרו ידענו כ
כי השכל הפועל בנו שכל פועל בפועל הוא אחרון
כל השכלים ולא יעלהו מן השכלים הנפרדים כלבד
ואם זה השכל אשר לנו הוא עשירי הוא הכל ועדין
המיוחד אל הסבה הראשונה לכל מעלה והנה
שהוא המיוחד לבד עמו כמו שיתבאר והנה מפני
היות פעלו אחרון היחס שהוא אל המספר האחרון ·
ומפני היותו ראשון במעלה היחס שהוא אל המספר
הראשון · ומפני היות פעלו בדמות הגלגל היותו גלגל
בסביב עגול שהוא פועל כאשר היה והוה ויהיה ו'
כלומר חלקי מין האחד שהם אישיהם הפרטים המיוחדים ·
היחס שהוא אל המספר האמצעי העגול והמספר
הראשון הוא הקצה הראשון כדמות אחד הראשון ·

והקצה האחרון יורה עליו המספר האחרון אשר הוא
כמדות אדם האחרון · והאמצעי שביניהם אשר
יורה עליו המספר האמצעי האמיתי שהוא חמשה
מצד אחד וחמשה מצד אחר · ושהוא לבד מצד
אחד · הוא כמדות מין האדם אשר בין הפרטי׳ ה
הראשון והפרטי האחרון · ועל זה היה הראשון נפ׳
האחרון אחד אחד · והאמצעיים שהם כמדות שביניה׳
שנים הם אחד אחר מדובקים · וזה הגלגל הגלגל ׳
יתהפך הסדר הפרטי ויהיו הקצות האמצעיים ר׳
ראש וסוף · ויהיה מה שהיה ראש אמצעי וכן מה
שהיה סופו ישוב אמצעי · וזה סוד קשם הנבט׳
ודע שזה המציאות הקודם לאורות ולמאורות
המחייב היות האורות והגלגלות במושכלות מזו ל
לו וזו לו והמחייב היות ההשגחה מתהפכת כפי
מדות הספירות ומדות להט החרב המתהפכת
השומרים המקום לגן עדן כי לשמור דרך עץ החיים·

ויהיו התכונות שם הגשם המתחייב מהתכונות הד׳ עו׳ ר׳
והצורות ושנוי המזגות וחלוק מקומותיהם ולא שר-
אך שכל התנועה הסבובית אין ישרה היא ומהמקום צלן
כדמות הספרי התנועות הגשם הזה ואחד ומחמרי המוחשות
המשותף אל חמר שם הגשם וזה הלחויות שהם חמר-
הדבור וכמו שחמר המוחשות עצם מוחשי ומקומות
והם ד׳ יסודות והשרשים · כן עצם הדבור בחוש-
ומקומות הפה · ולמען מספר שהצורות מהן פרטיות
ומהן כללות המתחייבו לצורת התנועות במוחשות כללות
ופרטיות · וזה כולו המתחייב והגשם שתנועותיו הן
גם כן כללות ופרטיות · וכן תנועת הלשונות כולן
מתגלגלות בצורה שזה בחוש תנועות הלשונות-:
האלו שהריות סבוביות וכן ממערב למזר-
וממזרח למערב · ונטיותיהן בשתי הפאות ימין ושמ-
ואלפ׳ שהתנועה הסבובית כוללת את שלשתן והיא
אחת בעצם · והשרשים כלם יסודיות שרות וכן ממעלה

למטה ומטה למעלה · ואפש׳ שהתנועה הישרה
כוללת את שתיהן והיא אחת · ואמנם שהתנועה ה
כלן נכללות בשני המינים בשם תנועה ואחלקיה שתים
משונות והן המבוכית והישרה · והם מינים לתנועה
ואחת המבוכית · שלש · והן מזרחית ומערבית ומשוט׳
ואחת הישרה שתים · והן עולה ויורדת · כן שמוכל
בדבור בעצמו בדמיון כעלמן כי ההשנחות כפל
לשון התחכו המינחות בעלם · ואפנו שהתנועה
עצמם ומקריים צריכים אל מניע להביאם בפעל
והמניע צריך שיהיה נחלק לשני חלקים אחד מניע ב
ומתנועע עם המתנועע · ומניע בלתי מתנועע
עם המתנועע · המחייב להיות מציאות המניע הראשון
שהעקר בם בסבות התנועה ענין שלשה והם הדבר
המקרה עשויים ועצמם והם למציאות ולעקור כסבות
שם והם מתנועעים שיהם בשת מניעים אותם
אלו שתנועתם מקרית ותנועת המציאות עצמיית

והמחייב על זה להיות לכל זה מעורב בלתי מתנועע ו
שהוא מושכל מחוץ ר״ל שהוא נבדל מהם כענין
ומשפטו שלא יהיה כהשגחה · והוא השכל האנושי המניע
כל הלשונות · והוא בלתי מתנועע לא כענין ולא
במקרה · ור״ל השכל האנושי הפועל בעיון האדם
כפעולותיו ובכח מהם · והוא אשר שנה הלשונות
אחר היותם דבר אחד מוכן לכל והדבר שנשא היות
הוא דבר אחד אלא שהוא בלתי מוכן לכל והדבר
והיה הכונה זה סוד הלשונות כמו שנראו בסוד הקבלה
אין לשון אחר מלבד · כי כשתמצא זאת האומה כהדרגו
וזאת כבוד והיא תכלית הרוחות והכרותה והלשון ו
של זאת ומוקדמת לשביעיותיה ושל זאת לשביעיותיה
ואין זאת רואה לזאת ואין בינתן מאמר ומאחר יהיה זה
הרוחני שכן שיהיה מקום פנה להיות זו בלתי מבינה
לשון חברתה כי כפי המאמר שהלשונות הן הסכמיות
והדבור טבעי והוא הסכמי · ואין טבעי והסכמיו לאדם

להוציא לפועל מה שהיה לו בכח אפשריי כדבור
והמלאכות כלן שאם לא ילמדום האדם לא ידעם
לעולם והם הענינים שהאדם בכח אפשריי ואין לו
מדות הבחירות והזקנה שהם אצלו בכח מוכני
אינה לפועל ואין לו מזה מועט כי אם הערה עדרכו
לבד ועל כן הענפים האלה לא ינגש האדם ואני
לומד והרגל את מחבר טבע · וידיעת המלאכות
והכנת הדבור הם כחות נפשיות צריכות אל מוציא
מכח לפועל ואם לא ימצא מי שיוציאם לא יצאו לפועל
ומפני שהאדם בפועל שכל בכח לפי טבעו אם ילמדוהו
יקבל ואם לאו לאו · ומפני שהיה מדריך ענין לענין
ומפני אם לא למד אחר שהוא מי שלמד ונגיד ענינו
אפשר שיפעל פעל ומהדרך לפעלו מוקדם בלתי
למוד או ירכיב פעל אחד על פעל אחר ויולד ויהיה
פעל שלישי כי הכל נמשך אחר הענין הטבעי · והנה
על זה הדמיון שאני קנית שתי אותיות שהן קריכותי

והלא תדע זו לשונה של זו וזו לשונה של זו והוא.
יתפשט זה הדבר בצורה האחת ויעט בצורה השנית
או הדבר בשתיהן עד שיתפשט תמונת דבריהם
שזו היא זו או יעטו בשתיהן עד שיהיה דבר האחד
שביניהן ואמנם רחוקי הקצוות לא יבינו זה את זה ·
והנה קרה לתשובות הזה שקרה ליסודות והוא
שלתשובות קרה בהקשות והיתה הסבה הרחוק שביניהן
וליסודות קרה בטבע אבל הסבה היא אחת לשניהם ׃
והיא הרחוק · וזה כי היסוד שחלקיו קרובים לחברו
ישובו זה בזה והוא זה בחלקיו גם כן ועל כן היה קל
התהפכות האש לאויר והאויר לאש בחלקיהם הקרובים
וכן האויר למים והמים לאויר בחלקיהם הקרובים ׃ וכן
המים לעפר והעפר למים בחלקיהם הקרובים · אבל
העפר והאש התהפכותם קשה במקומם ומפני שביניהם
תכלית הרחוק וקל בהיותם בקירוב · וזה התחייב מן
היות החומר של הארבע יסודות חומר אחד ראשון ׃

להרכבתם כללו . וכן היה ללשונות בענין כדומה
לזה ושפה היותן גם כן כלן בעצם אחד אחד ומדמיון
הדבור כללו שחלקיו כ"ב אותיות . וכבר נראה הפזור
שקרה לאומה מיוחדת שנפוצה על פני כל הארץ
שהם לשונה ולדבר לפי הלשון שהיה קרובה לה
בשכונתה . עד שקרה והפכה האומה כדי שתשוב
מאחרונה מעלת הדבור לשנה כשתתקבץ האומה
המיוחדת במקום מיוחד . שכבר ידמה הקבוץ ההוא
כולל כל הלשונות אשר בארץ ותהיה הסבה שכולם
ידברו בלשון מורכב ביניהם ותהייתה כל הלשונות
מורכבות מהרכבה אחת אחר שהלשון תכלית המונח
בה להשתכן הכונות ונפש לנפש עד שכשיארך
הזמן לא ידעו בעלי הלשון המורכב אי זה דבור
היה מלשון פלונית או אי זה מלשון פלונית שלא יחלק
הלשון ההוא לשנים . וזה הדבר קרוב למושכל ראשון ,
שכבר יקרה היום לגוי שמדבר לבני ביתו הקטנים כ

בשאר לשונות ומורגלים בכך שהם יחשבו שכל אחד ש׳
שומעים אינו כי אם בלשון אחד · ואעפ״י שהיה צריך
להאריך יותר בסתרי הלשונות והיינו יכולים לעמוד
בענינים נפלאות אלא שאיננו צריכים אל אריכות
דברים ואל הקדמות רבות כדי להורות עניני ספריהם
במופתים ברורים הנה נפסיק עד כאן מה שאמרנו
כי בכלל לפי כוונת קצור זה החבור ··

חלק ראשון ·· ענין ב׳ ·· פרק ג׳ ··

כולל כוח הלשון המובחר שבכל הלשונות ··

הנה כבר הודענו ענינים כוללים בלשונות
ובארנו שהשפה האלהית ממנה את כלם והיא קדמה
ממציאותן והיא המוציאה אותן מן הכח אל הפעל ·
ואחר שהיה כן צריך להודיע את כלן אלו שוים
או בלתי שוים אחר שכולן הן כשלוחיו ·· ונאמר
שידוע שהם שוים אלו מאלו וגם הם שוים אחד לו
וכפי מציאותן אחר שאומרים הוא הדבור הכולל.

אשר הוא הנותן בו צורות פרטיות ומן השני
המושכלות והדבור · וגם אחר שהשגנו שזה הכל
שוה · אלא שההבדל בין הלשונות יהיה כמורות
ההבדל אשר בין האומות וכדרוות ההבדל אשר
בין מסבבם · וידוע שכל אומה שהיא בעלת תורה
ומצות וחקים ומשפטים צדיקים יותר מזולתה היא
נבחרת יותר אצל מי שמשפיע על הכל וכל מה
שהתרחקה האומה מן הדת הכללית הטבעית היתה
יותר רחוקה ממי שהוא סבה ראשונה להשפע
הל"ע הדת שהוא השפע האלוהי המניע הדבור הכללי ·

וכבר התפרסם באומות שאומתנו היא
האומה הראשונה אשר קבלה תורה מפי הנביאים
ואין שום אומה מכחשת זה ומה שהכל מודים בו
והתפרסם כבר אין צריך להביא עליו ראיה · ואחר
כן מי שענינו היה אצל המשפיע מעולה משאר
חבריו לשונו גם כן מעולה אצלו משאר הלשונות

והעד שבלשונה שלהמורה הזאת המיוחדת לדבר
אחד כלומר שדבר ומסתכה עם לבמתגר כל אחד
שיכתב ולא עד אלא שזה שנאמר שנכתב על ידי
על שני לוחות אבנים בין יהיה הדבר כפשוטו לבד
בין יקבל הקבלה והעיקר אחד ויהיו שני דברים אחרת
או האחד והם . הנה נכתב בלשון הקדש שהקבלה
שעשה קיימות עד היום . ואם יאמר אומר אחרת
היה אבל זאת המורה בלתי ראויה למורה המעלה
והחלפה בצורה אחרת והחלשה חקיה ומציאה וכו'
ומעשים והדיר ומתכה . הנה המורה דבר זה היה
בענין מורה על מעלתה ועל מעלת לשונה . ו
ועל מעלת המתכה בעל כרחו ואחר שהורה על
העיקר בן והקשה עליו מקצת ראיות חסרון שלשתה
המעלות המסורות היום ומוכו . ואם אינו לא עקשה
עליו בענין החסרון המורגש כי אם קיימו מכח שיכה
המורגש לא היינו יכולים לאמת המושכל שהמורגש

קודם לו בטבע ואע״פ שהוא שכל קודם למוחש במעלה
כמו שהתבאר בדברי אחש הקדימות · אבל בנפש אנו
צריך על הזאת שהדם שלשות המעלות אחד ורק
ומזה אבל לא על דרך אלגו אחת ואין בזה דרך
רק הדבר דומה למי שהיה אצלו מרגלית נחמדת
והיה רוצה להנחילה לבנו · ומפני הזמן שהיה מורה
לבנו דרכי העושר כדי שיוכל שיכיר מעלת המרגלית
ותהיה נחמדת בעיניו כמו שהיא נחמדת בעיני אביו
כי הבן והכעיס את אביו · מה עשה האב לא רצה
לתת המרגלית ביד אדם כדי שלא יפקיד בנו ירושתו
אם ישוב וירצה את אביו · אבל השלטה בבחר כי אמר
אם לא ישוב בנו אינו רוצה שיירשנה ואם ישוב אינו
רוצה שיפסידנה · וכל עוד שלא ישוב תהיה נמסרת
בבור ובשישוב ירד ויעלה מן הבור ויתננה לו ·
וכל עוד שלא שב היו כלים עבדי אביו והיו מכעיסין
את הבן בכל יום ויום וכל אחד רוצה היה מתפאר

שידועו ערך לו המרגלית והבן לא היה חושש כי לא
היה כי רשע. אחר זמן כל כך הכעיסהו עד ששב
ויחל לו אביו וישלח המרגלית מן הבור ונתנה לו
כשראו עבדי אביו כך מיד נפלו פניהם ובושו את
ושקריהם לפני הבן והיה להם חרפה לעשות שוו
עד שימחול להם הכעס שהכעיסוהו מרוב פיוסים ·

כן קרה לנו עם האומות שהשם החליפנו כמ
כם שאין לנו פה להשיב כל זמן שאנו בלתי מרגל
את השם כאשר תאמינו לו ואולם בשובנו ובהשיבנו ב
גם האח את שכינתו יבושו ויבישנו ויפענו כראותם
אשר שב יי׳ את שבותנו ואשר שברו ויקבלו והאין
היה ואנו לקינו בעונותינו ומריקו עד כלותם״

ויפה שאין אנו שרין היום בזאת המרגלי׳
שאנו מתפין לעלות אלה בכל יום עדין והאלקיה׳
במקומה עומדת לפי האמונה והאמת הולכו אחר
עריו עד בוא המכריע הגדולה המרגלית והאור

ויעשה כאשר יחפוץ לו אלהים ואז יתמיד הארץ
תפלת הכידור ותשוב החולה לבעליה הראשונים
ואין אויה המקרים כנפש ליי' ותסור הקנאה
והקטטה והמחלוקת והשנאה ותבטלנה המחשבות
המדוויות מהלבבות ויראה כל איש ואיש את כל
אחד ואחד מאנשי הארץ כאלו הוא הוא אחיו
אחדי הוא הוא עצמו · כמו שאדם רואה כל אבר
ואבר מאבריו שהאחד הוא זולתו וכל אלה ויחסר
אלו הוא הכל ואז ישוטטו רבים ותרבה הדעת
ולא ילמדו עוד איש את רעהו לאמר דעו את יי'
כי כלם ידעו את השם למקטנם ועד גדולם כמים ומכסים
לים · כי מלאה הארץ דעה את יי' כמים לים מכסים ·
ואחר שהדבר הוא כן הכל מודים שמבחר כל
הלשונות אז הוא לשון הקדש · ואם כן נודע מה
שנודע גם לנביאים בסוד השם המפורש מה שלא
נודע לזולתם מאנשי מין האדם · והנה גם הטבע יעיד

עד שיהיה השם מובחר בדבר אחד מיוחד מכל
פרטי המינים כמו שנבחר בערבות מכל הגלגלים
כאומרם שבעה רקיעים ברא הקב"ה בעולמו ומכולם
לא בחר כסא כבוד למלכותו אלא ערבות והיה
השביעי · אין שמש ערבות ושותקי · והנה הדרך
אלא כוכבי השמים שהשמש נבחר בשווש מכל ·
והדרך ביסודות שהאש מובחר מכלם ומעלה
מכלם · והדרך במיני המתכות שהזהב מעולה
מכולם · ובאילנות שהתמר מעולה מכולם ·
ובבעלי חיים השוחים שלויתן מעולה מכולם ·
ובהעופפים שהנשר מעולה מכולם · ובהולכים
השור · ובבריות הנבראים בחיות · והאדם בבריות
הנבראים חיות · ומכלם האדם · ומהאדם ישראל ·
ומישראל שבט לוי · ומשבט לוי הכהן הגדול ·
הנה כבר התבאר הכוונה במה שרמזנו לדרך ודיעו
כמו החלק השלישי שמובחר הלשונות הוא לשון הקדש ·

החלק הד׳ פירוש אותיות דיו

אלקיו ז׳ ·· יונ׳ע׳ט
הראשון ·· ועשיתיו הראשון ·· והשם שמו
אלקים פירוש מ׳ ·· עשר א׳ ·· פירוש ש׳ ··
כולם עם יצירת האדם ·· כפי יצירת העיר
שלשה דברים נבראו עם כ״ב אותיות · האחד
עולם · והשני שנה · והשלישי נפש · והעולם
היה אש ומים ורוח · ונבראו באמ״ש ·· וז׳ כוכבי לכת
ונבראו בבג״ד כפר״ת ·· וי״ב מזלות · ונבראו בהוזח
טילנסעצק ·· הרי זה כלל העולם ופרטיו קדם ··
והשנה נבראת מן העולם ·· שהיא חום וקור ורויה ·
שנבראו מן אש ומים ורוח ·· באמ״ש גם כן ·· וז׳ ימי
בראשית ·· שנבראו מן ז׳ כוכבי לכת · בבג״ד כפר״ת
גם כן ·· וי״ב חדשי השנה ·· שנבראו מן י״ב מזלות ·
בהוזח טילנסעצק גם כן ·· והרי זה כלל השנה ו
ופרטיה קדם ·· והנפש נבראת מן העולם כשנה

הכללות והחלקיות · והיא אש ומים ורוח · שמהם הוא
אש ומים ורוח · באמ"ש כמו כן · ז' שערים · בז' מכב"ס
מכב"ר כפורת גם כן · וי"ב פשוטים · כי"ב גבולות · בה"ו ז"
ח"ט"י ל"נ"ס ע"צ"ק גם כן · והעולם והכלל שנבראו בו
כדין עבריי · והשנה והחלקיה הם מקריים · והנפש
וחלקיה הם נעלמים · ויחסם עוד עם אלו האמות
העקריות זכרתי · ושמים ויסודות · שלשה דברים ·
והם שמים וארץ ואויר · ונפש שלשתם נעלמים · ואלה
שהשמים פשוטים וזכים כדמות האש · והארץ מורכבת
ועכורה כדמות המים · והאויר בינוני ראשונה כדמות
הרוח · והנה תלי בעולם כמלך על כסאו · וגלגל
בשנה כמלך במדינה · ולב בנפש כמלך במלחמה ·
והנה התלי כדמות בריח כבריחו בגלגל יחד
וגבו בשביעי לו חלק מחלק רק קט"ן לקט"ן ומעלות ·
וש"ס מעלות שהגלגל נחלק בהם · ראשו וזנבו וגבו ח
חוכמה · לבו יוכרו עכנ"ס · והנה הגלגל כדמות

ועל כתפי שתי קצוות · והאחת מהם מכריע כנגד יוסף

והנפש היא כח אחד נובעת על מהות הנשמה ··ו

ומכח את הנשמה בעצם ומתנועע עמו · כמו קרד

והכח ההיא משכנו בלב · והוא צורת הלב · ועל

כן נקרא לב · והנפש בכן שמה דם · והלב הוא

עיקר כח הדם · והדם הוא הדבר הראשון אשר

עתיד מזיק · על כן אדם עם דם קרובים בענין נד

דמיון מכלם · גם אדמה · גם דמות · ודמות ·

וכל אחד מאלה עולה בעבור ענין מאלו · וגם

האחד שלם בעבור דמים · והנה ראשית מראות

אדם היא מקרה · והיא קרי · שהיא שם שכבת זרע ·

והוא זרע לבן · ומזרותו זרע נשתתף בשם עם כל

זרע · והלבן כי מקרה · והיא סוד השלג הלבן

והוא כמעשה לבנת הספיר · ובעצמיים כמראהו

אבן ספיר דמות כסא · אלה שוה מראהם בשם אבן

וזה בשם לבנה · ומי שמתבלבל דבורו יהיה לו הלבנה

לאבן·

ויחס הלבנה יחס אלגג שהוא אויר קל להתפעל
ולהתהוות וקל להשתנות ולהתפרד והוא דבר מחובר
בפעלה ולמטריות · ויחס השבעה כדי אדם
והוא יחס האויר הראשון התחתון · ויחס האדם יחס
הזך שהוא אויר קשה להתפעל ולהתהוות וקשה
להשתנות ולהתפרד והוא דבר מחובר בפעלה עליונית ·
ופעלתו בלתי מורגשת ובלתי נדונה אבל מושכלת ·
והוא יחס האויר הראשון העליון · וסוד רמוס הסד
במקום אחרית עליו סוד צורת השפה הקדושה
באומרו ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים ·
שפה להורות שהשפה עומדת בארם כבח הדבורי
שבו ומשהכותב שזה בבל כמותיו שהם נשמנים ומוכן
השפה אחת שזה והדבריות שלמות בלתי חלוק דעת
וזהו סוד שפה אחת ודברים אחדים · ועוד רמז שאלה
המחות יש להם תנועה במקום האור ומשם יש להם
ירידה וזהו אמרו ויהי בנסעם מקדם וימצאו בקעה

ודרשו חכמים ז״ל מאורים כנגד ויקרדותו של עולם
והיה אור השכל הדיוקן של המזרח שמש הצור—
יוצר לעולם · והנה שם המזרח קדם · ואחריו ויאמר לו
מקנה מארץ שעשו דירתו בו ארץ שנעשו בה · בימי
הדיבול · אז וינער י״י את המצרים · ואני קבלתי בו
שהיה דרך לשוב זכות המושלות של הנשר ויר—
מקום ששם הנערות ועל כן אחר וישבו שם · שלא
ויז ודרך הילדות והשחרות · והיה זמן כבול הפרח
הדברי של כן קרא שמה בבל כי שם בלל י״י שפת—
כל הארץ · ונסדרה הכונה הראשונה והשנה ·
ועל כן אחר שיצרו והחשבת הקטן · והקטן סבבו
השכל הסדר השכל ושריעת הכחות זה לזה והחשך זה
אחר קדרו של זה · אך הכוח היה בהתהפכו—
הכוונות והידיעות · ואחר שהורחקה והם השנ—
הזוות ויתני להם הלבנה לבן והאחר היה להם
לאחר · אך יתכן לבנות ויחידות הקטן שהם—

הציר שהוא מקום לכל הכחות והמגדל שהוא
מקום המושכל עליהם והוא מקום הכח הדברי אשר
המיוחס אל הראש כמו שאמרו במדרש ומגדל ירחו שו
בשמים · והורה שאם נתבלבלו כחן הכונות לא יתכן ו
לעולם להשלים החפץ · ומפני שהמשיג אין ראוי שיחשוב
מאמרו לעשות לו שם ולא לבקש ה' ית' שנ'
כדי לקבל ממנה גמול שזו היא עבודה שלא לשמה
גזר השכל לבלתי השיג כלל ומנעו הכחות על ידי
לבלתי שמוע זה לזה ולבלתי התקבץ יחד ועל כן
אמר בענשם הכח נרדה ונבלה שם שפתם אשר לא
ישמעו איש שפת רעהו · ואמר הענשם מאחרו ויפץ
ה' אותם על פני כל הארץ · וזה כולו אעפ"י שרמזנו
בשערי אין המקראות יוצאין מידי פשוטן שהיה אחד
שאין דבר מכריח אותנו להוציאן שזה משל ונאמין
בפשוטו כמו שהם שאין דבר הפשט כאשר הוא בענין
ונעשה כל מעשיו ואחר זה נדרוש עליו מה שכתוב

על דרך הנסתר · שכל מה שנראה לפי הנסתר מורה
על חסרון יותר עמוקה ויותר מועלת לפי שהמיוחד
והמיוחדות הנעלה · שהקבלה נמשכה להועיל לבעלי
השם שאין להם שקול דעת להבדיל בין האמת והשקר
וזה אינו מועיל לבעלי הדעת המבקש והנה המיוחד
המיוחדת בכח הדברים · שאם מתו אלה בני אדם אחד
שנולדו והיה כל אחד אלה שנים יקרה לכל אחד אלה
מקרים במותו מהם על דרך מזל ומהם על דרך
טבע ומהם בלתי מזל אבל מקרים מוריים ומהם
בלתי טבע גם כן · ואלה עלו ואלה ירדו וזה התועלת
בכל זה הספור והאמת שהמיוחד היודע כבר
דרכי ההנהגה האלהיות · ולפיכך המבקש לבררים
הכם דרך מועלת לו בם · ושעה אל מה שהיה בו גם
ידע שהמחבר כיון להשלים שתי הכונות בדבריו
במקום שאפשר לעשות כן כזה הענין שהנה יש לו
עדות מורנו המחבר של התורות · ומשני התשובות

יעלו שעור המשכל שהענין היה כפשוטו · והתועלת
הכללי בזה הוא לדעת דרכי העונש והגמול הכוללים
והם משתנים על הכלל לפי מעשיהם ולפי דברי יחיד
ולפי מחשבתם שלמותם ובלבולם פה · ואמנם התועלת
הפרטי למיוחד בזה הוא להשיב הסבות הדרושות אל
המשנות אשר שם נמולו ונענשו ושאר הגמול והעונש
אשר מחוקים כבר לו · שאלו גשמיים ואלו נפשיים
ולא כללנו זה הענין מתוך דברינו אחד
אם לעורר דעות המשכילים אל אמתת הדברים ישר
שזה החבור לא חובר כי אם לבעלי שכל שקבלו
הקדמות כללות מקבלה האמיתית המיוחסת אל
השם ית' בכתב · ואמנם שדברינו הוא כענין יחיד
הרים והכח הדברי שהוא המוכן לקבל המושכלות
ולעלות לבעל עם שהוא השכל המשפיע עליו בעדו
בעל חומר והתכוונו להודיע סוד חומר היצירה · ועל
כן כללנו מתוך ענינו סוד דור המבול בכללו ועל

השגה דרך ובמראות רחוקים · ומשוכלתו שהיא ידיעת
האנושית הטבעית גרמה להיות האדם קונה כל נמצא
ושיכללו כי כל הנמצאות הנקובים מהם טבעיים ומהם
רצוניים ומהם מקריים ומהם שכליים · וגם נחלקו ל
להיות כלם קצתם ראשונים וקצתם נמשכים · וגם
הן לו ובו מהם כמה ומהם כמעט ומה שהם אמצעי
כמה נחלקו לחלקים שנים ראשונים והם מן קרוב ומן
רחוק · ואחר מציאות הדברים ירדו על מציאות
טבעי קרוב או רחוק נגלה או מן כמוס או כלתי נגלה ו
וכלתי מן כמוס כי זו חלוקה הכרחית · וכן כל דבר
עיון מורכב או מושכל הוא מעיד על מציאות
מציאותו ומעלתו ומורה על מהותו אחר העיון ה
הראוי · ואחר שזכרנו שכל המציאות נכללו בצורה
האיש הזה הסדרי השלם בדעתו כל ענינו ידוע ש
שמונו ידע כל המציאות · ועל כן נחקור ע
ענינו לפי כללו ובפרטיו ויספיק כלל חקרנו הכל

אחר אשר הוא כולל הכל · ונאמר כי מצד היות ה
הנברא האחרון והוא הכל על דרך תכלית כל המורכבות
דומה לקונו ית׳ שהוא הנמצא הראשון והוא הכל
על דרך תכלית המיצוע המורכבות והנ׳ עד
די שהוא בתכלית הפשיטות והייחוד עד שאי אפשר
להיות פשיטות ואחדות אחריו אשר אין בעניינו שום
הרכבה כשלם לא עצמית ולא מקריית ולא על דרך
התיחסו אל דבר זולתו ולא על דרך התייחס דבר אחר
אל עצמותו · וכל הנמצאים שהם ממוצעים הקצוו׳
וכלם אפשרי המציאות בבחינת עצמם ומחויבי ה
המציאות בבחינת סבתם · והוא מחויב המציאות
בבחינת עצמו לבדו · ומפני זה היה ראוי שיהיה
ית׳ ישנה באדם בשני צדדים מהנברא ויהיה הוא האמצע
בין צדדיו השנים · הצד האחד מצד הדבר הפשוט ו
אשר באדם והוא הכח הדברי העקרון נפש · והצד השני
מצד הדבר המורכב אשר באדם והוא החומרי העכור

נגף · והמכריע כי שהם היה השכל המשפיע עליהם
והיה נבדל מהם · ומפני שהדבור משותף בשנים
בנין · ומשותף בשלשה כנפש · וכן המחשבה נחלקת
לשתים כשנים · אחת רוחנית שכלית · ואחת נפשית
דמיונית · וכן המעשה נחלק לשנים · טוב ורע · והנה
הדבור המונח כפה נחלק לששה חלקים · שהם שש ק
קצוות · והם אמת ושקר · וטוב ורע · וברכה וקללה ·
וכבר אמרו הקדמונים שגם אלה יחלקו עוד לחלקים
ושיש אמצע בין האמת והשקר · והוא שקר אמתי
המעורב · ועוד חלקו המעורב לחלקים · שידוע כי
אין אמת יותר מאמת · ואין שקר יותר משקר · אבל
יש דברים שאינם אמת גם אינם שקר · ויש קרובים
אל האמת ורחוקים מהשקר · ויש קרובים אל השקר
ורחוקים מהאמת · ומפני שהאמת והשקר שני קצוות
אשר אין אחריהם קצה ומאינם והם שני תכליות · והאמצע
שהאמת דבר מוכח והשקר דבר בלתי מוכח · ועל כן

המעורב היה אמצעי לקצוות · ואולם גם היה בראשון
ובאחרון אל אחת מהן · וקראו הקצה האחד כלו אמת ·
והקצה השני כלו שקר · והאמצעי חציו אמת · וחציו
שקר · וחלקיו רובו אמת ורובו שקר · ואמנם השכן
שאינו לא אמת ולא שקר אינו מכלל החלוקה הזאת

וידוע שהדבור היה המורה על דבר עומד ויהיה
היה עומד במציאות כמו שנזכר בדבור · יאמר לדבור
שם אמת מצד הענין שהורה עליו · ואם יתכן שהדבור
יבוא להורות על דבר שהוא עומד ואין לדבר ההוא
שום מציאות כפי הדבור ההוא · יאמר לדבור ההוא השקר ·
ויהיה שלא הורה עליו הענין כמו שנזכר בדבור ·

ואם שיהיה הדבור אפשר להורות בו על שני ענינים
ויהיה האחד עומד והשני נעדר · יאמר הדבור בם לשניהם
ויהיה חציו אמת מצד העומד וחציו שקר מצד הנעדר ·
וכן ברוב ובמיעוט יהיה הכל לפי העומד והנעדר ·
וכן הטוב והרע · והמסה והקלה · ורבים מהנזכר

בדבור בהיות האמת והשקר יחלק אותם · וכן המחשבה
בשניה · אבל המעשה כולל טוב ורע · אבל אין אמת
ושקר נופלים עליו בעצם כי אם במקרה · כאמרך פלוני
שעבר כסף פלוני שיאמר בזה אמת או שקר במקרה
כלומר שחוזר הענין אל הפעל ואל הפעל אם היה הפעל
הרצוי ומעשיו על ידי הפעל את הפעל או לאו
אבל אם יאמר פלוני עשה מעשה פלוני אינו נופל על
זה הענין אמת עשה אלא אם עשהו אבל יאמר טוב
עשה או רע עשה · וחוזר אל המעשה שהוא טוב או
רע גם אל הפועל שעשה טוב או רע · ואמנם על
הענין אם עיון נופל עליו אמת שעיון ואמת שהוא
במדרגה · או להפך · ואם כן אין אמת נופל כי אם על
ענין העיון ועל מאמריו המעיינים · גם אין שקר נופל
כי אם במקרה · ואמנם על המלאכות הכלל מן עניין
מורה על היותו טוב מפני הפעולה וכן עניני המלאכה
המלאכות המעשיות שהוא האמנות · וגם המלאכה המעשה

אל כונת מכוון בחמרו ויראה אלהים כי טוב · ועל כן בשהגיע
הדבר אל הוראת דבר שהוא עומד בלתי כונת מכוון לא
לא נזכר כי טוב · וזה סוד גדול ומובן מן היום השני
ואל יטעך אמרו יהי רקיע בתוך המים וכו' ויאמרו ויהי
כן שאמר זה מורה על כונת מכוון · שהעדר ואמר כי
טוב לא קרה לא מחמת דבר שמונע ומעכב שני מיני ה
המים · והוא דבר שהתחייב מחמת מציאות הרקיע אחר
שהבדיל בין המים ונעשה נפרדת בין מים העליונים
ובין מים התחתונים · והדבר השני הוראתו ביום השלישי
שהוא יום משותף לכח שני · שבשני פעלת מים · ובחמישי
תולדות המים · והדבר נולד ונברא הכח ביום שני · והראה
הענין סוד · והתגלות נברא מי שהשלים לא טוב להיותו
טוב · ועם הטוב השותף הרע והראה עץ הדעת טוב
ורע · והראה שני כי כן שנבראת אשה נברא שטן עמה
ויבא גם השטן מתוך בלתי מכוון בבריאתו ובא על
חוה אחר היותה עמה לא עולה והעולם כלו בלתי נקי·

ובלמד טהור השם יקרית השם והשם יקרית ללב קדי שמו ז'
ווהיית השם עמה בר יחה השם כי הנצליח עתה האמנעייך
וזה קבוד נגלה לך מה חרטום ואשף וכשדי · כי עתה
ברוחה · קוסם חרטם · ויצר יוצר בחרט · וקדמות השם
יוסף ראש ויהיה השופט עקב · ואור כשדים ידוע
ולפי זה שראיתי אם הרמה
להשיב השגת אמיתות השכל בנבראים ובמציאות
שבם עבריו בנבראים ובנקודים ובטעמים ובניינם
ובשמותיהם ובמספריהם ובחלקיהם ובחלקי חלקיהם
ובהרכבתם הראשונה ובמערכת פשוטים ומורכב ·
ואז תבין יראת ה' ודעת אלהים תמצא · ואי אפשר
להאריך בסוד יצירת האדם כי אין קץ לספרים · אבל
הרמזים מספיקים זה אשר ראשון בדמות הגלגלים וזה
וזה שלמעלה מהם · ומכבוד ולמטה הוא בדמות עולם
התחתון אשר ממנו נברא וכן יוצר בסתרי · גלוי עד ירד
ובסוד שחיבות רמזים · ובעבודת ה' · ועל כן כותב

המושל יתברך שהוא פועל זה הפעל בנפשו ברח
כבוד ברית מילה שכולל שלשתם ע"ז · ושפיכות דמים ·
וגלוי עריות · וזו היא הברית שכרת ה' אתנו שאנחנו
זרע אברהם אוהבו וזרע ישראל עבדו · עברות מרובו
אלה השלש עבירות החמורות שבתורה · שבהן לבו
כשת בריתו ומתכונות העולם התחתון אשר אין לשבר
אכן כי סוף שאין לאדם אכן בריה שמונים ומוחד ·
שיכל אם שהטבע מסריחו · וכן הברית לזכרון
שאם יבוא אדם לעבור אחת מאלו העבירות שיזכור
הברית מילה שאנו שכבר יש עלינו עדים שבעה ע'
עליונים ראשונים והם ז' ימי הבינה · ואחריהם כל
הנבראים כם · ועל כן היה יום זמן הברית אחר גלגול
ז' ימים והוא השמיני שהוא היום שבו נברא וכו נולד
והוא יום בריתו ויום בריתו · ולו היה לפני זה לא היה
ביום בריתו · ולו היה ביום בריתו אע"פ שלא היה יכול
לסבול · לא היו הנבראים עדים עלינו והיה ראוי שלא

יהיה נדון ביום מן הדינים · והיה נצל ממקום ממקומות
המאמינות · והגיע שנים לחטוא בהם · והיה צריך כפר
ומעונש · ולו היה אחד מ׳ ימים נשכן · היה צריך
להיות עד ביום טו׳ לגדלה · והמאמינות נעלמו ומז׳
לז׳ כנגד ז׳ ספירות האחרונות מדות השם שכבר
דן עליו · והיו הז׳ יהו׳ מחלקים אלה לשון ואלה לגאולה ·
ועל כן היה כשרים : ושעורי הרב מולך ידועים
ופקו החלק השלישי של הרוחות ודעת אשם · כי הכל
על צורה אחרת וגם היא מעלה ונבדלת · ואחרונה
על זה אמר השם ואעידה בם את השמים ואת הארץ
וכל הנמשך לזה · והנה אלה הג׳ עבירות באו לנגד
על ג׳ ספירות הידועות בקבלה · שהם החכמה
והחסידות והבינה · והם הם החסידות והבינה והדעת ·
ושלשתם מורות על זה שרצוי להאמין בשם יתעלה ·
כי החסידות מורות לבלתי עבוד ע״ז · והבינה מורה
לבלתי שפך דמים · והוא שנבראו בכלם אלהים

והדעת מורית לבלתי נטות שריה · להחלני כ
כמה עברי וזר שהוא כלתי מינו שהטבע האנושי · נ׳
גזר שהאדם ואשתו בריות הראוי כלו · וכל איש כמין
ואם החלשה לזרה למין שהזיר מינו · וזהו זר אבל
הטבע כל שכן אל הדעת שהוא אחר הטבע · וזנו
קין בריות שמו ובשרו וולדו זר אבלו · והשם ברית
ברית לבלתי התקרב אל הזר ולבריח מן הערל · ועל
כן היה בפסח הכה להבדיל בין הדיים · וכל זר לא
יאכל בו · וכן וכל ערל לא יאכל בו · ומקרבן יהזיר הקרב
ירות · והערל כזר אל השם · והטיר כל לבב אטום
מלקבל הוא זר אבלו · ועל כן נוה מסוחר ומלתם את
ערלת לבבכם · ומן בעבור התשובה שהיא קנה המילה
ויסיר הקטן ומל ה׳ אלהיך את לבבך ואת לבב זרעך
לאהבה את ה׳ אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך למען חייך·
ואחריו למען חייך · יורה על היות המילה העלה סבת
מילת הלב · ומילת הלב סבת חיי העולם הבא ללב ולנפש

[illegible]

אלקביון ג׳׳ עגן ב׳׳ בימן ה׳׳

כולל כ״ב אותיות ׃ כתוב בספר יצירה

כ״ב אותיות יסוד ׃ ג׳ אמות ׃ אמ״ש ׃ ז׳ כפולות ׃ ב

גד״ כפר״ת ׃ וי״ב פשוטות ׃ הו״זחט״ לנס״ עצק ׃

וגם כתוב שאלה כ״ב אותיות

הן הן שבהן נברא הכל ׃ שהרי כ״ב אותיות האלו

חקקן שקלן המירן צרפן וצר בהן נפש כל יצור

וכל העתיד לצור ׃ ועוד אמר שם כ״ב אותיות

חקוקות בקול חצובות ברוח קבועות בפה בה׳ מקומות ׃

וזכר מקום מבטאן ׃ וזכר מוצא כל אחת מהם לפי

מבטאן ׃ ואמר שהן קבועות בגלגל ברל״א שערים

וכל זה שנמשך לזה ונושם הענין האחר ׃ הנה ביאר

זה המחבר ספר יצירה יהיה מי שיהיה ז״ל להודיע

לבני ׃׃ ולהשכיל שהוא שכ״ב אותיות הם יסוד הדבור

והוא גלגל עשירי ר״ל גלגל האותיות והוא הגלגל

הראשונה שבכל גלגלי האותיות והוא גלגל ראשון ב

כמשלו וקדם לכל גלגל כי אותיות יהיו גלג—
התורה והחכמה וכל השמות והאותיות מתגלגלים
על פיו · ועליו נאמר בדבר יי׳ שמים נעשו וברוח פיו
כל צבאם · וכבר קראו בעל הספר ספירה אחת ראשונה
ואמר אחת רוח אלהים חיים · ואמר קול ורוח ודבור זו
רוח הקדש · וגם קראו ספירה שנית · באמרו שתים רוח
מרוח · שחקק בה רוח לשון קודש · ומפני שהדבור
הראשון השמיעי היה רוח הקדש · והדבור השני האחרון
היה הכח הדבורי · וכוד ויהי האדם לנפש חיה המדבר—
והיא כאדם לרוח ממללא · ומזה הכין כוד אותיות אש
ממללות · וכשרים אותיות וכשרים ממללות · אש ומול·
אש · ומאמר המשנה · ולא פוסק מהמתנועע · וכן
אש · ומצק · פירוש אש כמו ומחשבה · ולא מדבר·
פירוש ולא ידע · וכבר פירשו המונח בזויות · ורמז שתי
אבנים בונות שני בתים · וכן כלם · ושם עמו אשר ברוח
השם הנכבד מהראשון חקק וחצב כב׳ אותיות ··

והנה הורה בדבריו כלם שהספירות העשר הם
העקר הראשון והקרוב אליהם במציאות הם כ״ב
אותיות · ושני העקרים היו שקראום בראש ספרו
בל״ב נתיבות פליאות חכמה ואמר שבהן חקק יה יהוה
צבאות שמו · ואני אעירך על זה הסוד דע כי
שם יה הוא השם המעלה והנכבד שבכל השמות
כי האלף הוא הוא עמו אך שזה בן כ״ב אותיות ויהיה
בן ד׳ אותיות · וסוד שנכתב הראשון חצי השם כן
רמוז שתפריד חצי האחרון והכל ויהיה הראשון ו
יה׳ וזה חציו · ויהיה האחרונים יהו״ה · וזה כולו ·
ויהיה האחרון וה׳ · וזה חצי הנשאר מן החצי הראשון ·
ואז הכל שני שמות שלמים אך שנתגלה לך ואחברם
וההבדלה סוד השם הזוהר על השרש העקרי
בזה השם ושתכתבו בצורה זו שני החצאים נפרדים
והאחרונים כלם מחובר סך · יה יהוה וה · עתה
חלקם לב׳ אותיות בחלוק שזה ד״ד · והבונה הסוד

ומקדש יהיה והוה ·· חבר עד חבי האחרון א— אני
הראשון ושים האחרון ראשון והראשון אחרון והמצר—
שהיה משלם כך · יה וה · והראוי המספר מראש
לבונו ומבוני לראש · וה יה · חברם והמצאם והיה·
חבר השנים הראשונים עם זה השלישי ועשה מיוחד—
שלש תיבות כנו ארבע אותיות והמצא כן דרכם·
יהיה יהוה והיה ·· קח שדי ב אותיות אחרונות—
ושימם בראש התיבה הראשונה·
והמצא הסוד מקדש רק וו אותיות · ו ומפה ו ומטה·
ודי לך בזה הרמז המופלא בזה המקום כי לפנים—
ישלם זה הסוד יותר רחב במקומו · ואחוב היטב ואחר
המשיה כה להודיעך כי ראשית משלית השמו—
שאינם עומקים היה וה השם הנכבד · ובוני המשליות
היו שם נעשות · ובעל הספר חבר הראש עם הבונו
ואולם מה שכיסום הם לבד ג משליות הם אדני אלהים
שדי · והנה ש׳ · נם אוה · הם מעשן אלהים · והנד

אל אלוה

כן היה כתוב בהעתק ומצורה
השמות שלמי׳

חבור אל עם יה · שקדש · והוא כמו אהיה · וחבור
אל עם יה · שקדש בברית הכהן · כענין אלהיך ·
נס אל יה · שקדש נס כן נקודו נעלם כשם אלהיו ·
ונורא ואלהי יעקב · והוא כמו יהוה · ויש למנינים
עלמות · וכן למלקים · וכן לבלבם : ולמבררים ולגירו רים
כי מדרכם ידעבור השם המיוחד על אותיותיו ·
וכבר עלה השם לחמש אותיות בשתי המעלות · והן
אלהים צבאות · יהיו עשר · ועל כן י' עשרה · וכל
שם מיוחס לשם · לא ימלט מהיות בו אות מאותיות
אהוי שהם ארבע אותיות השם · ונקראו אותיות
ההשלמה :· ומהם אומר שם הקדש העברי · ושם
כתוב · אותיות המסריות אחת למעלה והשאר ל
למטה :· והנה בינהם הפרש ומעט כמלהד ··
א ל ק · ו מ · ואם המנין מה שבכל ·
צ ב א · ו ית · בקדקוד בקולות תבין
סוריה הם ומשנים ·

ויסוד זכרים ונקבות התעורר אל ענינם ערומים
כפ׳ ומזה שרמזנו לך וגם ממה שהשרש אחר זה
תדע שהכל תלוי בג׳ קדמונות ובכ״ב אותיות הקדש׳
חלק קדמונ״ שהן ג״ כפולן ז׳ ״ כולם חלוק כ״
הנה שכן חלוק האותיות הרמוז בספר יצירה הי״ד
משולש׳ מן ג׳ ראשונים והם אמ״ש ומן ז׳ שניים והם
בגד כפר״ת ומן י״ב פשוטים והם הו״ז חט״י לנ״ס עצ״ק
וזה החלוק הוא לפי היצירה ׳ ונלקחה אות ראשונה
מהן לפי סדר אלפא ביתא ישרה ׳ והושמה לסוד
ראשון והיא ראשית כל המספר שאין לפניו מספר
כי לפני אחד מה אתה סופר ׳ והשלש מעלות שהם
בריאות ׳ יסודות ׳ כוכבים ׳ מזלות ׳ שרשם נמצא
הכל ׳ הוא כמו שהאותיות נחלקים כך ׳ ומפני שאלה
השלשה המספרים יתגלגלו בגלגול שנה זה לזה ׳
כי כשתכפול המספרים האלה עם ג׳ תמצא סוד
המלקם ׳ כיצד ג׳ פעמים ג׳ ׳ הם ט׳ ׳ ג׳ פעמים ז׳ הם כ״א ׳

חבר ט׳ עם סה׳ . יהיו ל׳ . ועוד ג׳ בשוי׳ יב׳ . והם לג׳ .
חבר ל׳ עם לג׳ . הרי סג׳ . חלק ו׳ לסג׳ . הרי גלגל׳ .
ומולד היה הוה יהיה . במולד אותיות שהם י׳ בפירוק׳
והם ו׳ פשוטים מ״ו . ובפירוקך וה״י זה חקוס ביה . ויען
ישאה ל״ו וישלו קנ״ד . חבר קנ״ד עם סו׳ . וישלו רכ׳ .
והם כ׳ פשוטים מ״ה . ועוד תשאר כן לב׳ . וישלו רפ״ד .
חברם עם רכ׳ . ותמונה לשנ׳ . ומולדו במוכתב
כדר שנך . וזהו המספר המתגלגל על לב׳ .
אותיות שהם ח׳ ובעים על שנים שהוא שרט בה
לב׳ פע׳ לב׳ . ויצאו רן אלפי׳ פע׳ אלפי׳ . והם תפ״ד
ופיו ושוותי פרת בין שני ובין שיך . כי הוא
חסר ו׳ כרי . והם גם כן במולדו נסדר הזמן בגלגל .
או אחור סדר הזמן בגלגלים . והנה נולדה שנה
ואבדורים . שהיה חלק מחלקי הזמן . והנה המולד כר״ס
ובנפש . והוא גלגל . כדרך . ומכבד אלהיך .
והם יא׳ פע׳ דס׳ . והמולד אס׳ די׳ . ועניני שאחר

שעומד אם המונח י׳ במוצאותה לחבר אלף
הדברי הלב והוא אות ש׳ שהוא כלל הספירה האחת
הראשונה העקרית רוח אלהים · וסודה אומ״ן · ויוצא
יהוה בתשורת את כש׳ · והוא רמז לשלש מעלות
אחדים ועשרות ומאות · שהם ג׳ מרובעים · ושד
ג׳ מרובע עם ל׳ · הוא ש׳ · על דרך שאמרו ז׳
ועל דרך שאמר הוא נ׳ · הרי ט״ן · ועוד מרובע עם
ש׳ על שאמרו הוא ז׳ · הרי ט״ן · והנו יצא מן נ״ש
שסוד שנ״ל · ורמזו שלש שאחת כנגד הכבוד שאומרו
מהויה העשר העקרית אמן שנ׳ כי לשלש יאמר היה
אמן · וסוד ט״ן · שבכת זרע · שכתב זרע · והנו
כמו שפוזל · וכל ש׳ יחד · ועל זה היה מכריב
שר הלב · גם כתב שמר הלב · והסוד שהוא אש
מעלה כירח · ירח מתעלה כמש׳ · הנה עולו לך
מן האותיות סודות פשוטות · וזה רמז הכל ·
אמר התחלה בצורת · צורת התחלה בחומר · ודע זה

ומזה תדע כי מטטרון שר הפנים · אשר הוא שר
עבודה · כתנועת הגלגל · ברא את השרים · והוא
אשר אתם אחד בצורתו · כאשר אתם צריך כאחד
ועל אלה תכוה בכן גדול מהדומים להם ·
עד שיתגלו לך רזים סתרי התורה וסודות האמיתיות
ומה שיבאר לך זה הוא חלק האותיות
חלק פירוש ע׳ · ענין ד׳ · פירוש א׳
כולל כלל מספרים · דע שהמספר הכולל
הוא מועיל מאד בכל מה שתרצה להשיג · והמשל
בו שאם אתה רוצה למנות סוד מהות השכינה אתה
צריך לבלבל מספרי האלה בכלל המוכרח כאשר
שמספר השכינה בכלל הוא ש״ן · ואחר שעלה
מכך הכלל שמדקו תמיד ואם הוא דבור מובן · ז
או בלתי מובן · אל תשכחהו · אבל חקקהו וכתבהו
על לוח לבך כי הוא יגיד לך השלמות ואמיתת
על כל פנים · והטעם שכל הדברים הנמצאים

בלשון שהם ממספרו בשווי יוליכו דעתך עליו׳
ואם הם יהיו עליו׳ כגון שתאמר שעלה בידך ענין
זכר ונקבה׳ ורצית לרמוז בללא מספר שניהם׳ ועלו
נ״ס כן ש״ג׳ והזכיר מ״ד על אי זה דבר היה לו מגן ו׳
ש״ג׳ על כך יכך׳ ראה אם ענינם זה לזה׳ ומ״ד
מה היה המבוקש׳ ובלבד שתאמר דעתך מהדמיון
שלא יאמר הכונה האלוהית בענינים הנעלמים׳ כיצד
הנה רצית לרמוז אנדרוגינוס ויצא מספרו ש״ג׳
ואמרת בלבך מה מספר יש לו על ש״ג׳ הנה היה
לו זכר ונקבה׳ ואנדרוגינוס בלשון יון זכר ונקבה
הנה אם כן הכונה שוה׳ ואעפ״י שהיא באחד לשונות׳
כן עד מנית זרע לבן׳ ועשית מרמז נגד רע׳
או נוטר טפה׳ והוא חוש אדם׳ ומצאתו בללו שט״ן׳
שהוא ש״נט׳ לפי ההכרח׳ ובקשת לרמוז בלשון אחר
מהלשונות שלו׳ ומצאת שנקרא בלשון יון דיאבולוס׳
ומצאת בללא מספרו ומצאתו שט״ן׳ והוא היה בעצמו

והרוחות כמו ריוח גדול שאם לא היה יוכיר ומהיר
השטן הסובב סביב לו כאשר מקורות ותעלה לו
פורו ונסתרו מסה השמות · וזה כי פירוש דיאבולוס ·
כמות לפי הלשון יוס לוש · היה בחולם · לוש · יהיה
עניינו שטן אחד · ואם היה בשורק לוש · יהיה עניינו
רבים · ואם השדים · והנה היחיד כמו בפתרו אותו אל
הרבים כמו בלשוננו כמו בלשונם · ועוד נעלה לו
מזה אם ידעת לשונם שזה השם נופל על בעל שתי
עצות · כי השתים בלשונם דיאו · והעצות בולוש
ועוד לו סוד שגדול והוא שקוראים שם בולוש בשם
כדורים · ואם כן הם שני כדורים · וזה הסוד נגלהו ים
בלשונם השני בקוראם שם השדים קטיפיאה · ועוד
היסודות כשנים הנחלקים לשני חלקים · אש ורוח
חלק אחד עולים · ורוים ועפר חלק אחר יורדים · וקראום
בשם אחד עם השדים · והיה קטיפיאה · ולפי זו הדרך
יהיה בלשונות נעלמות · וכעיקר לשונם יותר מכולן

ויהיה המספר הכולל כל האותיות בלתי מנצפך ·
שהם כפולות · עולה מן א׳ עד ת׳ · אלף וארבע מאות
ותשעים וחמשה · שהם אלף וחמש מאות פחות
חמשה · והמספרים בכינוים אותה · וכללם תנ״ו ·
ופורס אלפות · ואם תוסיף מנצפך קצרים שהם —
פר׳ · יעלו כלם פר״ות · ופורס שלשות · ואם תוסיפם
ארוכים שהם בכינוים ברא״ש · ותחברם עם תנ״ו · יהיה
פורס ש׳ר׳ נ״ס אות · שהוא רא״ש במלכות · והנה עלה
מנצפך במספרו הארוך · שלשת אלפים וחמש מאות ·
ועלו כ״ב אותיות · אלף וארבע מאות ותשעים וחמשה ·
חברם ויעלו ארבעת אלפים ותשע מאות ותשעים —
וחמשה · שהם חמשת אלפים פחות חמשה · וכל אלף
חוזר לאחד · הרי חמשה פחות חמשה · ונמצא שנתעלו
כלם והיו ראשונות כי לא נשאר למספרים ענין שיכון המספר
עליו אבל יצאו כלם לחוץ בעגול הסריחי · ודע כי לפי ה׳
המציאות שתי אלפא ביתות · אחת בת כ״ב · ואחת בת כ״ז ·

היה דרוז שנת רו״ט שנת תשע וארבעים כבוד היובל·
ויהיה מנינאותם ז׳ פע׳ ז׳ · ויהיה המספר הכולל אחד
שהוא כלל ו׳ אלפים ותתנ״ג · והנה הת״ט כראש ונסד·
וקודם שפ״ע שה״י · אם הוא פעל הקוש · והוא דרך
לנוה שנ׳ בדברי רבותי׳ ז״ל · עו״ל אלבות׳ שו״ים · כי
עול שוים שוים עם אלבות · והוא כלל ב׳ אלפא ביתות·
והנו של אלבות הסכינה · והנה הב״ל או״ת ·· והוא
אלפך הסכנים · כי האותיות הם ספרי המלאכים · כי
טוו שהם מלאכי הקטרים · והם הם מלאכי השרים · ודע״ם ··

חלק סימן פ״ה ·· ענין ה׳ ·· סימן ל׳ ··

כולל חלק שזה ·· החלק הזה של האותיות
לפי מנינאותם נחלק על דרך הדקדוק של הדבור
לשני חלקים שוים · והם י״א אותיות שמשים ושרשים
וי״א אותיות שרשים שאינם שמשים · והשרשים הם
נלקחים בסדר ידוע לפי האלפא ביתא והם ג״ז אחטע
עפצקר · והשמשים הם נלקחים גם כן לפי הסדר·

והם אבהו' כלומר ש"ה · וכיון השרשים הם קפ"ר
נגע צדק · וכיון המשרתים שממשלתן בינה · וכיונם
בכלל ומספרם של השרשים הנ"ל · וסודם המפורש ·
נפש כל העולם שלם · וכיון כלל ומספר השמשים ·
המסד · וסודם בריאת המאור · מאור התורה · גלה
ודמות בצלם אדם · והנה היה החלק כך שלקחו ·
אב · למשים נב · לשרשים הו · למשים זח לשרש ·
ט · לשרש י · לשמש · והנה היו חמשה מהם מן
האחרים שרשים · וחמשה מהם שמשים · והיו השמנה
מהם מתחברים משישיות · שהנה אח · יהם ט · וכן בח ·
וכן גט · וכן דה · וסודם ישר · אח בו עו דה · ומחבר
כך החבור המורכב: שמש עם שרש · שמש עם שרש ·
והפכם עוד שרש עם שמש שרש עם שמש · וראשיהם
אבגד · וסופיהם הנסכים הוזח · וזהו יושר עליון כח
אותיות · ומספר שהיו ט' עוד מכלל האחרים והם
תכליתם בשני צדדים היה ט שרש · וי שמש · במורר ·

ודע שהשרשים הם עשרות והשרשים הם כי אחד ·
ועל כן היו אותיות השם והשרשים · ועלה מספר
הכל · האחד והאחד אחד · וסודם זה אחד אחד אחד ·
והם הכבוד זה הסוד הכבוד שכבר כן אלהיו והשיב ז
לב אב על בן · ולב בן על אב · על כן המלך לדוד ·
והמיחד הלב האחד בסוד האחדים שהם י׳ ספירות ·
והנה נשארו עד כעשרות שמונה · וסודם ח׳
ומאות ד׳ · חברם כאחד שלשת המעלות והמנחם
אחד · ויאמר ברזל בברזל יחד ואיש יחד פני רעהו ·
כי האותיות מורות על כל המרכבות · ועתה תקח
עוד ד׳ מן העשרות הראשונים והם כלומ׳ · והנה היו
שמונים · ותקח עוד ד׳ מן העשרות הנשארים והם
סע״ג · והנה היו שישים · והלוך מספר האחדים ה׳
הוא כ״ה · ל״ה · והם כוללים · כל אחד · העולה מן האחדות ·
והסוד אחד י״ם · שכוללים א׳ פנים אחד · כמו שרמזתי
למעלה בענין גימטריא האלף · ומזה תבין כי העשרה

כשלו הכל והם הכ״ל · ואמנם הה״ עשרות חלקים
ש״ קס״ · ובידם חמשים · ואחרים הם שמנה · אשר
הם השארים · אחרים ואחרים סוד כלב · כל הנפש
הם שבעה כלם · הם שמנה ירחים · ועל כן כי ידך
ראיה בשמנה ירחים · ותבין זה הסוד מן השכלים ·
גם מן שם אדם · ובדעתך סודו על בוריו תמצא
בעמק כח שתוכל בו להכיר פעל המוספים · ותכיר
שלשת ראשי מועדים אשר להם חוות אדם · והם אדר
ואלך שטן · אשר הם המוספים בעמים ·
והנה נשארו ד׳ אותיות מן החלק · ונלקחו שנים מהם
לשרשים והם קד׳ · ובלב ש׳ · ושנים מהם היו שת׳ והיו
לשרשים אחרים ויעלו שש״ת · אחרים ותמצא שארית
ירחים שבעה · בשם יה · כשברא העולם עם האותיות·
והנה תבין מדברינו כי היודע הם הכללים · והם שש״ד
המנשיאים · וכשתשתכל בזה הכלל המופלא תפלא
ויתקרב והשורש הרבה בהשגתך עם הסודות האחרות ·

ובשתכיר שרש השרשים · גם שרש השרשים · הקירות
והיה שר המשרתים · ותכיר כי הוא משרת השרים
אשר סודם אחור ונורא · ומהם השינ סוד שני מלכים
המשרתים · את המלך ידע צבאות · אשר רמזו
ישעיהו הנביא עה · באמרו שרפים עומדים ממעל
לו · וכו׳ · ויהמוס המעורר אלהמיות אותיות
היוצאות שנחלקו לחמשה חלקים בחמשה מקומות
הפה · והם אחהע · בגיכק · בומפ בשפתים · גיכק
מן · לנטלת בלשון היוצה על מקום שרש השנים
שבמשרסה העליונה · זסשרצ · בלשון הרכה במקום
ההוא בנגעו אלא שהבדל אשר ביניהם הוא קטן
מאד והוא ממני היות האחרונים נוסדים בקצת שריקה
והראשונים בלתי שריקה · והשריקה ימצאת מבין שני
משרכות השנים · בהכות הלשון על המשרסה העליונה
העקרית בשם החך והיא קנה החך · וגם גיכק · הזכרים
עם הסגות שרש הלשון הפנימי על ראש החך הפנימי

והנה אחר שהאותיות נאצלות בכלל מחשבה אין וזאת
המספרים נחלקו החכמים ונפרדו בצורת היסוד לכ״ב חלק ·
והיו כגרן ד׳ חלקים זה לעומת זה כי א׳ היה בראש הגרן
שהוא סוף המחשבה למעלה · וה׳ · היה בשני · אחר שירד
ויצא בגרן · וה׳ · ירד אחר · וע׳ · ירד אחר · ואם כן הנה
ע׳ · ראשית ומציאות הדבור · ועל כן נרמז שהאותיות
כלן ע׳ · וכן מספר האומות ע׳ · ומספר הסנה ע׳ · ומספר
השמות ע׳ · ומספר הזקנים ע׳ · והנה שם האות הזה
עין · ופירוש עין · מקור מים חיים · וכן היה ראשון עם
השכינה · וסוד מספרו שבעים · וכל שבעים הם שבעה ·
והוא רמז לז׳ ספירות · וסוד עין הגנה · שממש
מתחלת כל תשועה · והוא כלב · והוא סיני · והוא כולל
ז׳ פעמי׳ אחד · שהם ה׳ שרשי הקדש · ופירושם רבים ·
והאותיות הנמצאות משפתים נחלקים גם כן אל ד׳
חלקים והנה ב׳ שלה ב׳ הברית · רעש ורסה · וכנגד ע׳
לא נמצא הכללו כי אם ברשה · והרשה אשר כב׳ הוא

אשר הבדילו וחבריו במבטא שהגה א' דווקא לבד'
ולב' הרפה ולו' ורעט · כי הו' היה נמסר בשום השפה
התחתונה הנות ואשר הם השם העליונה ובשנים
אחרים סוף הפה ומוציא הברית ו' · והנה אנ' כבר
העתידים יהיו נכרים במבטאם את שאין כן בשאר
האותיות · והכל לבדיות נפלאות יתבארו ברוב עיון
למי שיחקרם בשכל שלם · וכן צריך שתעיין בכולם ·
ואחנה סדורים הוא טבעי · ואינו כנזכרים שהם
הפסוי · שהם הלשון הפסוי הדבור הוא טבעי ·
וזה סדרם הטבעי · א' מן הגרון · ב' מן השפה ·
הרי לשתים ב' קצות הדבור · ג' מן החך · ד' מן ה
הלשון · הרי אבגד' אמורים אחד מקומותיה · ועוד
חוזר חלה הדבור · להאמר ה' מן הגרון · ו' מהשפה ·
ז' מהלשון ממקומו הקשה · ח' מהגרון · ט' מהלשון
ממקומו הראשון · י' מהחך · והנה היו בגרון שלש ·
והן אהח · ושתים בשפה · והן בו · ושתים בחך · והן גי'

פרעה היה רעש
הפסק

ושתים בלשון · יהן ד״ט · ואחת בלשון ומקומו השני ·
והיא ז׳ · ואם כן הנה בלשון שלש שהן ד״ט · כנגד
השלש שבברך שהן א״ח״ · ועוד הנשארים
כ׳ מחך · ל׳ בלשון · מ׳ בשפה · נ׳ בלשון עוד · ס׳
בלשון ממקום השני · ע׳ בברך · פ׳ בשפה · צ׳ בלשון
ממקום השני · הנה היו שתים בלשון יהן ל״נ · ושתים
בו בשני · יהן ס״צ · הרי ד׳ · ושתים בשפה · יהן מ״פ ·
הרי ו׳ · ואחת מחך · והיא כ׳ · ואחת בברך והיא ע׳
הרי ח׳ · עם ק׳ הרא שופ · ועוד הנשארים הם
ד׳ · יהן ק״ר״ש״ת · והיה ק׳ מחך · ר׳ בלשון השני · וש׳
נפ כן · ת׳ בלשון הראשון · הרי הכל אחד · הם כ״ב ·
ודע שאעפ״ שאמרתי לך שאלה טבעיים מוכרח
לבי פרורם לא אמרתי זה בעבור לו האותיות ולא
זולתם ושאר אותיות שבשאר כתבי האומות אבל
ידוע שכל הלשונות אלה הם מקורות ומבטאים ·
והאותן שלהן טבעי · וכל אות שבמבטא א׳ ממנה

אומה בטבע · ודע שכל מה שאומה מונחו כמו ה
האיש מזו האומה ואומה מונחו בכל איש מכל אומה
ואינו משתנה בשתנות כי הכל אחד הוא הטבעי
טבע ומה שמשתנה בם הוא הטבעי מקרה · ומה
כי הדבור באדם טבעי הוא · ושיהיה מדבר בעברית
הלועזית גם כן טבעי הוא · והדבור כולל שלשה דברים ·
והם שם ומלה ופעולה · ואומר שיקרא זה האיש זה
הדבר בשם זה הידוע אצלו ואצל אומתו וזה הענין
בעירה זו הידועה וזה הדבור בעניין מיוחד · וכלל זה
משונה בסבור הקריאה באותיות אצל אומה אחרת ·
הנה התבאר שזה מוסכם בכל אומה ואומה ואינו טבע ·
אבל מוצא הקול והבנין והרוח והשפתים · והדבור
והחושות המקומות הנזכרים · והיה אם כן כלל הדבור
משותף בשתוף זה · כלומר בקול ורוח ואותיות ונקוד
והכאת הקול ושותפות עם רוח בהטריח · הנה כל זה
הוא טבעי בכל אדם שלא ישתנה במחד מאומה כי אם

מוקדם · כולם וזולתו מהדומים לו · ובעבור זה היה המאמר
מיוחד שהלשונות הן הסכמיות · ובהיות זה טבע ו'
מן כשעל לשונו להודיע לנו כוונת הדבור ומשל רט'
וכן עשה כל המפרשים לשון אחו קבוץ · ודע שכל מסכים
לשון ספר קדם לשון המסכים ללשונו השני · ואשר
אם לא קדם לו לשון לא היה יכול להסכים עם זולתו
לקרוא דבר בשנוי ואשר עורר כבר כי איך יכון זה
השני לשונו השני אם לא יכון לשונו הראשון ויסכים
עמו לחדש לשון · וכן לכתב · לא שיש קצת הפרש
בין ההסתוריות · ואין זה מקום ביאורן · אבל מה
שוכיח תוכל להבין מזה שלא זכרתי כי כוונתי היתה
להודיעך כמה החלק קצת דרושים על ענין יתירות
האדם · וכבר רמזתי לך בזה מה שאפשר לבאר
במאמר לפי כוונת זה החבור במה החלק הרביעי ג'
בפי' ריוו קצת מענינו בקצת החלקים האחרים
שכבר עורר זה על זה תבין כל הכוונה בענין הזה ··

החלק הה' ·· פירוש אותיותיו ·· ג'
שני · חלקיו · ש'

שלשה ·· וענינו שלשה · ויתחלקו אלו ··
חלק פירק ג' ·· ענין א' ·· פירק א' ·
כולל פירוש השמות ·· כפי התחלקם לכל בעל.
הלשונות שהשמות הם דבורים נאמרים כפה להורות
כם על שני הדברים הנזכרים ועל מקרי יהם ·
אין דבר בכל המציאות לא ימנע שיהיה עצם
או מקרה · והעצם יחלק לחלקים · והם עצם נפרד ·
ועצם מורכב · וכן המקרה נחלק לחלקים · והם מקרה
נפרד · ומקרה דבק · והנה שיורה על העצם · יחלק
לחלקים · שם אחד ושם מורכב · וכן המורה על המקרה ·
ועל כן ראו חכמי הלשונות שכל השמות בין עצמיים
בין מקריים נחלקים לשלשה כללים שמותם אחדים
ומוסכמות · והם נבדלים · ונרדפים · ומשותפים ·
וזה פירושם בקצור · הנבדלים הם השמות שנבדל

כל שיהיה מיוחד בעצמו ובשמו · כמו איש מיוחד
ורוח מיוחד ומים מיוחדים ועשר מאות · וכן כהפרדם
זה מזה שאין כל אחד הוא חבירו במשל ואעפ״י שהיה
וחבירו שניהם אחד כמו ר״ל שעניינם מאמר אחד · וזהו
נבדלו בעצמם אחר צורתם במשל ועל כן נבדלו
בשמם · ואומרם בשוב האיש רוח הנה ישתנה שמו
ויקרא רוח · לא ישתנה שנוי אמרו כי אחר האיש הוא
בעצמו אחר היותו · אבל ישתנה שנוי צורתו · והנה
ימשך זה הדבר מאד השנוי להיות מניחות הספר
והענין זה דבר נמשך אלא שהאיש כמו הוקבע שמו
בכללו ולא ישתנה כי אם בהשתנות חלק ממנו והחלק
הוא אשר ישתנה ומניחה לצורך ומשם לשם ועם כל
זה לא נשתנה כל עצמו ולא שמו הכללי ואם כן מיקרי
הוא שיקרא לשם הפרטי ולשמו עמו · וכן לשאר
הדברים כלם · והערכים הם שהשמות רבים ·
והענין המשל את כלם הוא אחד · כמו לרוך ומגע ואחר ·

והמדקדקים קראום שוים בשתקין ונחלקים במקצתן ·
והראשונים הם הכף הנעלמים · והם שהשם
עליהם אחד והענינים רבים ומשתנים · ומפני שהיו
הנעלמין והראשונות הספרים היה הגבול ואינם מבדיל
בין שניהם · והמדקדקים קראו הראשונים שוים בין
ונחלקים בשתקין · וזה בכלל · ואמנם הראשונים
נחלקו לשלשה חלקים · יש מהם משותפים שעקריו
נמורי השותף · כמו רוח המזרח · ורוח הקדש ·
אשותפתו בשם רוח לבד ונבדלו כשנן הכל נמור
ומפני ששניהם שני ענינים אין בין ענינים שיתנו
שיורה שבעדו נשתתפו להקרא שניהם בזה השם
המיוחד · ויש מהם מוסכמים והוא שיהיה שום ענין
משותף שני הענינים שהושם על שניהם אחד · זו
ענינים רבים · והשם ההוא המיוחד לעקרים כמו
בהקשה על כל אחד מהם ואם שהם משותפים
כשנן ההוא ואשר מקיים לזה הענין הקרא במשמר

זה הוא כענינו המקיים לגופו ומכלל המקריים במה ש־
יהיה המשותף להם בהסכמות הלשון כשם החי שהוא
שם נאמר בהסכמה על אדם ועל חמור ועל שור ועל
כל אחד ואחד מכלל חיים ומפני שענין החיות הוא
ענין עומד בכל אחד מהם והוא המקיים שם כל איש
ואיש מהם כי החי הוא גוף ניזון ומרגיש וזה הגדר
הוא משותף לכלם · ויתכן לגזור זה פסק על כל
מה שהוא סוג או מין או איש שם ההבדל עליהם
שוה בהסכמה שם הסוג כמו גוף הוא מעמיד כל
בשל גוף · וכן המין שהוא האדם · וכן המדבר שהוא
הבדל · והוא מעמיד עצם האדם · שגדרו חי ומדבר ·
וידוע שכל גדר מורכב מהסוג המשותף ומן ההבדל
מבדיל מין ממין ומאשר המשותף תחת הסוג שהוא
סוג כולל המינים שהם מינים לפחות · ועל כן השם
המוסכם כולל סוג או מין או הבדל · האומרים על
עצמות והוית דבר · ולא יורה על כמה ולא על מקרה ·

מפני שאין הסבה ולא המקרה מן הדברים המקיימים
את קצתם · וזה שכבר יתכן שימצא הצומח כמו
מעלין המקרה או הסבה לפי המשכל ·
ויש שיאות שהם מסופקים · ויהיה השם
המאמר על שני ענינים נאמרים ומשתתפים בענין שאינו
בלתי מקיים ויהיה כל אחד מהם או על ענינים אחד
מהם · כשם אריה שהוא נאמר על החי ועל הצורה ועל
המצויר בכותל וכמו יאמר על הבריאה מוראה או
מים אבל אותם אין לו מציאות כי אם בדמיון ואנחנו
דברינו במאמרים לא שתשתתף בין אלה המקראים
בשם אחד אינו מצד הדבר המקיים עם כל אחד
מהם אבל מצד מקרה שקרה להם · והוא צורת האחד
כלומר תכונת התמונה וידוע שאין התכונה מקיים
עם האריה החיות כי אם צורתו הטבעית הפשוטית
שהיא הנפש החיה הזאת והמרגשת · ולא נשתתף בזה
האריה החי עם הצורה ולא עם המצויר · כי אם במקרה

לבד · והנה דמות השם המיוחד משני צדדים לשני ז'
השמות הנזכרים · דומה למשותף הראשון הנאמר
בהיותו אשר היות זה העצם וזולת זה האחר במהותו ·
ודומה למוסכם אשר היותו נקרא בשם אחד עם זולתו
מפני שאין בין העצמים ששתוף ביניהם שבעבורו
נקראו בשם אחד יחד · ומפני ההדמות לאלו השני
שמות נקרא המשותף · ויש שמות נאמרים
בכלל ובפרט · והם כשיקרא מין מהמינים בשם סוגו
כשם כוכב האמור על כל כוכב וכוכב מכוכבי השמים
בדרך כלל והוא גם כן אמור בשם מיוחד פרטי לכוכב
אחד מיוחד והוא כוכב חמה הנקרא כוכב השכל אשר
גלגלו הוא השני אשר על גלגל הירח · והוא כדמות
סופר לחמה ועל כן נקרא כוכב חמה · ועל האמור
גם כן והדומים לו נאמר שיש לו שם כללי ופרטי · כללי
מפני שכל העצמים לפי מיניהם שמם אמור ויש מהן
אחד מיוחד ששמו גם כן אמור והוא שהרצינוהו כרצוני ·

כאן היה מעט
הפסקה
בהעתק

ויש שמות שנקראים מושאלים והם המורים
תחלה על ענין דבר והונח ויתפרסם השם ההוא על
הענין ההוא ואחר כך הושאל אל הענין ההוא שהתישב
עליו בתמידות אל ענין אחר אף שלא התישב על
הענין האחר כמו שהתישב על הראשון כשם האר
המיושב על אחד ממיני בעלי חיים ומפני שהוא גבור
יקרא הגבור שבבני אדם לפעמים בשם אריה וכלה
אצל האחרונים והפייטנים אין להם קץ ר״ל מושאלים
השמות בדמיונות מזה לזה · ויש שמות
שנקראים מסופקים כלומר שירוו על ענין אצל העם
והוא מפורסם אצלם ואחר כן הועתקו אצל החכמים
אל דברים אין הלוה בהם שוה עם כוונת העם כשם
רגלה שהוא שם במקשה אצל העם והועתק אל ענין אחר
מיוחד בתורה מיוחדת אצל החכמים והנביאים · וכן
שם זכר ונקבה ובנים ובנות וכיוצא בם רבים · והנה
אלה המשה חלקים מכלל השמות המשותפים ·

כאן היה
מנעט הס׳
כה עתן

וגם כן יש שמות רבים · מהם נגזרים · ומהם
כנויים · ומהם המאורים · ורבים אחרים · מהם השם
כמו לבן ולבנן · ומהם ואחרית · ונדיק ומנדק ·
ואלה הם האחרים כמו שנגזר האחרים ומשם האחר ·
ומזה האחרים הם הלבן והאחרית והנדק והדומים
להם · והכנויים שהם חלופים אכן שיהיו כתובות שמות
כמו אני ואתה והוא ואנחנו ואתם והם · ואכן שיהיו
במוציאות ומחוברות אל שמות ואל פעולות · כמו אחותי
ומעשי · אחותך ומעשיך · אחותנו ומעשינו · וכן
אחותם ומעשיהם · גם כמו ראשי · בני ראשך · וכיוצא
בו · ויש שקראו אלה הכנויים בשם עטרת הקונים · ואמנ
השמות לעשרה · ואם רשים הבדל בין זכר ונקבה
ויחיד ורבים כמו שתשמע יעלו לט׳ כנויים כאשר ח׳ ·
שכן יהיו לשלשה כל העניינים האומרים בדבור עד ט׳
חלקים · כמו שבא בחלק במזה החלק שאנו בו עתה ·
ויש שמות מורכבות הר כתר קטר · ושני השמות

וישתעם במשגיים רבים וכמו חלקות הדקדוק לאלפים
רבים מאד ועדין לא הגיע אל תכליתם ולא יגיע לעולם
שאין להם קץ · ואמנם רמזנו פה ענין השמות כדי
לגלות כי לפנים מזה שתשמע בעזה׳ ·
חלק ראשון ק׳ · ענין ב׳ · ראשון ב׳ ·
כולל ענין הפעולות · ולפי שהשם יורה על או
המציאות עצמי או מקרי · והפעולה אינה לא עצם
ולא מקרה אלא ענין מתיחס אל ענין אחר כה׳ מאד
שתשמע · והוא זה · דע שהפעולה יש מהנה שעבר
כבר ויש מהנה שנמצאת כפעל · ויש מהנה שבעתיד ·
ויש מהנה מוחלטית · ויש מהנה מקרית · ואומנם
מה שכבר יחלק לשני חלקים · קרוב ורחוק · הקרוב ·
הוא שקרוב אל הפעל מאד · והרחוק הוא שרחוק ממנו
ולפי כך יכנו ענין קירוב וריחוק שר בין הקרוב ובין
הרחוק שאומרו אחר האלפים הרחוק הם הימים · והקרוב
הוא שכבר זרע העקרון קרי · והאומצעים הם מה שביניהם ·

ואמנם השכל הוא כאמרך האדם כותב בשעת הכתיבה
שאז הוא שכל בפועל · והמשכיל והמושכל בפועל תמיד
ואמרו · שאין השכלה לא שם ולא מקרה כי אם יחד
ויתיחד אל השכל שכל הפועל אותה ואל המשכל הנושא או
והנה אינה עם שאינה נמצאת ואם היא נמצאת שאחד
הוא כח אינו פועל ואם האחר הוא כח פועל ועוד
אם כן היה עם · אין יתכן לקרותה על פי האחד התחד
שבו יתאחד השכל · ואחר שבו יתאחד המשכל · ואחר
שבו יתאחד השכל המתנה בעצם הנושא או המקרה ·
ואמנם השכלה הטבעית היא העשויית · כי יתאחדו
תמיד בזה האופן לעולם לשכל · כי המתנה בשכל · כגון
כצורת הגופים המורכבים ברוב הרכבתם אותם ועוד ·
וקלות המורכבים ברוב הרכבתם מאש ורוח · ואחריות
האש ולאות המים · ועליית זה למעלה וירידת זה למטה ·
וכיוצא בם · ואלה העצמים הם כן המתאחדים בפעולות
הטבעיות יקראו מקריות כמו שיקראו עצמיות ·

כי אינם עצמיים. אבל קראנום עצמיים מפני היותם
מתמידים עם העצמים הנושאים אותם ולא ימצאו
בלעדם כמשל הלובן בשלג והשחרות בזפת. וקראנו
המקרים הקודמים לשנים עם מהעצמים ועוד נעדר ממנו
כחום לגוף וכלחות למים וכיוצא בם מקרים עצמיים.
ואלה והדומים להם הם הפעולות הטבעיות בטבע.
ועקרו טבעיים. ונרמזו מחוץ הטבעיים שלא הרוקדים
הנזכרים הקודמים לטבעיים בהתהפכות לעתים ונקראו
מקריים. ואולם המעשים האלה כתיים הם הנעשים
על ידי אדם לבד. וכל מה שעלה לא יבראו מאומה
אחד לא קטן ולא גדול. לא רב ולא מעט. ונפ לו
יעדיריהו מהתנועות המוטבע. אבל המלאכה היא
דומה במקצת ענין לטבע שהיא נותנת צורה בחומר
במלאכה. והנה על זה יתחלקו הפועלים אל
פעולתם והפעולות אל פעולתם ויאם הפעולה
המשוקן לשניהם להתחקם אלה ולחכה אלהים.

ורמזו שאין פועל בלתי זמן ובלתי מקום · ויחברו גם כן ז
הפועל והפעול אל זמן ואל מקום · ורמזו והפעול
שאין פעל בלתי ארבע פנות · והן האחור והקדימה
והפועל והפעולה · יוחס כל פועל אל ארבעתן שהוא
בעת אפשרותו · וכל אלה העשרה מאמרים במספרי
האמתיה · ואולם אנחנו נזכיר פה ענין יחס הפועל אל
הזמן לבד עם הפועל והפעול · והשאר יבואו במקומו
ויותר ויובן משם בענין המשכל · ונאמר על זה
שהפועל הנה יהיה יחיד או רבים · והיחיד יחלק לשני
חלקים זכר או נקבה · והרבים יחלקו גם כן לשני חלקים
זכרים או נקבות · והאותיות המורים על הפעל
יחלקו לשלשה חלקים · והם הנמצא המדבר עם הנמצא
השומע על אנשי בלתי נמצא למשמע · והמדבר על
עצמו · והמדבר על חברו פנים אל פנים על עצמו של
חברו · ויכללו אלו שלשת החלקים שלשה נמצאים
כללים והם אנחנו אתם הם · ושלשה נמצאים פרטיים ·

והם אני אתה הוא · ויקראו גם כנויים · חלקם עד־
לזכרים ונקבות · ויעלו לי״ב חלקים · והם אחרי ואחם
דבר · דע שהוא והאחרון הלשון · והנה כלשוננו
כשרשה לאם פעל שכבר עבר מאחר והכנויים ,
אל פעליהם יחברו והלשון שלשה שרות והשנים
העשר · ונכפלו השלשה ולא נחברו לפי ש—וי
לאחר אלהים · ונשארו אם כן התשעה · ואלה הם
משל ראובן אחרו״ל פעל פלוני · פעלה אחריו פעל
פלוני · פעלו ראובן ושמעון · פעלו רחל ולאה · פעלנו
אנחנו אברהם ויצחק · פעלנו אנחנו שרה ורבקה
פעלתי אני יעקב · פעלתי אני בלהה · פעלת אתה
יעקב · פעלת את זלפה · פעלתם אתם עמרם ומשה ·
פעלתן אתן יוכבד ומרים · אחרו״ל פעל פלוני ·
הנה הנזכרים ביאם הפעלות הם י״ב · והאח— ה
היחידים הם ששה · והרבים הם ששה · והנה נכפלו
שנים מן הרבים והם פעלו פעלו גם פעלנו פעלנו :

ולא נתיחדו בם המקורים והתבנית כמו שנתיחדו באחרי
הרבים · ואם כן היו הבנינים ארבעה ונעלמו שנים מן
הששה · ועוד נבטל אחד מן היחידים · והוא פעלתי
פעלתי · שלא נתיחד בם זכר ונקבה · כמו שנתיחד
בשאר היחידים · ואם כן היו הנשארים חמשה · ונעלם
מכלל הששה · ונעלמו שלשה · ויש לשונות שחסרו אחד
ויש שחסרו חמשה · ויש שחסרו כשוה כלשוננו מלומר
הששה · אבל להוסיף על ו׳ לא יתכן לפי הדמוי
הטבעי שאין המוצאים לא יתר ולא פחות · ואלה
הם הקנוים בעצמים · הוא היא · הם הן · אנחנו · א
אני · אתה את · אתם אתן ·· והנה לפי זה הלשון
עלו הכנויים עשרה · כי פעלו פעלו · שהיו שוים
לשנים היחיד כל אחד ונבדל בין ז׳ לנ׳ · כשהם הן ·
ולו היה אפשר להשלים כלם היה דבר מעולה · ויתיחד
מצוה שאמרנו אנחנו גם נחנו · וגם אני גם אנכי · ולא
אמרנו זה הכלל כולם שהכוונה בלשון היתה להכרי

כן הקוראים כתבו · ולא נצרך כזה כן עזיה לבנו · וכן
טעמה מפני שמנחנו אותה במקום אחר · ולא נמצא
שכח אותם לנקבות מיוחדות · כי זה גם כן יוכלו לבלבל
הלשון או לגזור מן הסודות כאחרים · והנה זה
אשר זכרנוהו היה לפעל שעבר ואחריו שסופר י"נ
לפי חלקי הזמנים אחר הדבור · ואחרים מפני
שהזמן שעד נחלק לעבר ולעתיד · כן הפעל יורה
על שניהם · ונחלק העתיד לשני חלקים · והנה דברים
ד' והם צווי מורה פעל עתיד להפעל · וד' והם
עתיד על ד' פעלים · והצווי מפני שהחזקנום אותו
אינם כי אם ארבעה · והם יחיד נחלק לזכר או נקבה ·
ורבים נחלקים לזכרים או נקבות · מורך כמותך
להם מעות · ראובן שמור זה הבית שנה או יותר
אבל על עבר לא יתכן לומר שמור · שכל צווי עתיד
ואינו עבר · רק יתכן להזהיר לקיים הדות עתה · וכך
הוראתו ועשה היינה וגילך · או תשמור או ...

ואין שום דומה כי אם פנים אל פנים · והבן זה שהוא
סוד גדול מהגדולים שבכל התורה · כי זה שרא'
כותב פה אינו דיקדוק מהסוד · שאינו בא לדקדק
מחבור זה כספרי המדקדקים · אבל כמו הענינים
כן לענין השירה אל דבר מוכרח או מועיל אל כונת
החבור · ומזה עוד שהזהיר לנקבה בנוי · שמרי
זה הבית בזמן פלוני · וכן לרבים שמרו · ולרבת
שמורנה · וזהו עשרת הקונים שהם הכנויים · ו
יוסיפו על שרשי השמות או הפעולות עשרה אותיות
כסימן להבדיל בין הקונים · כשמות כאמרך שמי ·
שמו · שמה · שמך · שמך · שמנו · שמם · שמן ·
שמכם · שמכן · ובפעלים כאמרך פעל פעלה כמו
שמרתני כם ובכנויים · אך שהפעלים יחברו אחד
כמו שומרני · אבל הכנויים עשרה כמו השמות ·
ואחר שהתחלתם מן הוא היא · תכן סודם · ונתכן
סוד התחלת שלשת הכנויים של שמות שהם שמי שמו

כי סופן לעבדות · וכן סוף הבנוי בשלשה אותן גם כן ·
שמרי שמרו שמרנו · והתעבר והדבר · אבל הכף
והשין ויעשלת השם המיוחד ית׳ · ועוד הטעם
מורה על עתיד · וכן הפעל עתיד · ולא יקרא
פעל אלא הפעל כפעל כעת הפעל · ואם פעלתי
התמידית בלתי העבר גם הוא תמידי · כל העבר · והוא
מושכל ראשון · ואם יעבר הפעל והנה הפעל שעבר
כפני סף הספר אחר שנכתב ואעפ׳ שהפעל חי · אין
זית · לא יקרא פעל · אבל הפעל יקרא פעל · כל
עד שהפעל נמצא בו · ואם נעדר פעלו מאחיך
אות ויהלוח לא יקרא פעל אז · אבל יאמר עליו שכבר
היה פעל אבל אינו עתה פעל כפעל כי אם כבר
קרוב או רחוק · והנה הם הדבורים הנאמרים בפעל
ד׳ · ואם מאמרך ראובן כותב · לאה כותבת · אברהם
ויצחק כותבים · שרה ורבקה כותבות · ואתה כותבת
מאת מקום ה׳ של כותבה · והכל שוה בלשון · וכן

עוד ענין הפעל · כאמרך הספר כתוב · האגרת
כתובה · הספרים כתובים · האגרות כתובות · וגם אלה
הם ד' דבורים · ולא יתכן להוסיף עליהם ולא לגרוע
מהם · באשר שהם יורו אחד מהם בלשון ואמנם שלא
יורו האחר בין הזכר לנקבה בין האחד ואמש ג'
ושאלותיו יקבל לבנות בכל מקום שתרצה · והנה
יש שני ענינים שהם שרש לכל דבר שיאמר עליו ענין
פעל והם אותיות ראשונות לפעל · כאמרך כתב · או
כתבתם · שעליהם יבנו כל משלוחיו עבר ועתיד
ועומד · והפעל לא יתגלגל על שם העצם שאינו רק
יקבל רבוי ולא קריבה אבל יתגלגל על שם התואר
ועל המקרה שהם מקבלים רבוי או קריבה · והפעל
שלפעל שם יאמר לו בקשת אות אבל לשם העצם לבד
לא יאמר לו אות בשום לעולם אך יאמר לו מלבושו :
וזה גם כן סוד גדול ודעהו · וכבר יאמר שם העצם כנגד
והנה שם הפעל נחלק לשני חלקים · אחד מהם הוא

שם יחיד ורבים · והשני שם יחידה ורבות · כאומרך
קדש קדשים · או קדושה קדושות · כדגשות השין
כי הדגשין מורין על תאר המתואר במלה · וכיוצא
בם · ומקור הפעל היא כולל שלשת חלקי הזמן · והם
היה והוה ויהיה · והוא לבדו כמו שרש או זכר · ויש
לו דרכים רבים בכל הבנינים · ואין אדם יכול לפרש
ענינו כטוב · כי מפני היותו מקור היה ענינו נעלם ·
וכבר יתחברו לפניו ד' אותיות בכלם · לבד · ולא
יתחבר אליו אות אחרת לשרשו אבל כבר יתחבר
אליו ו' השרוש · כמו ועשה אותו יום משתה ושמחה ·
וכן יתחבר אליו ה' התנועה כגון האור למלך
הכנעל · ולא יתחבר אליו אות אחר · ובו יתחברו
אחריו כל עשרת הכנויים · והיותו ד' יודענו
עם בכלם · ובהיותו מקור כולל כל זמן יורה על היות
חמר אחד לד' יסודות והוא משותף בכלם · והיה
מקור להם · וזה ענינו שרשו · שין קמוץ היה

ויקיר · ושין שוא הוא נעי · ומן המקור הראשון ירון ·
הנוי המנח שוא כלותה · ולא היתה שום אות
ישוא עם הנוי כי אם אות א׳ והוא הנוסף · כמו
בן ונעשה · ודאה ונעשה · וכשתוסיף כללם · המחור
בשיור · כשחור · לשחור · ושחור · וקנה שב להיות
שין ונוסף בשוא בעבור התוספת של ד׳ אותיות ·
אחרים שהיות שם ו׳ השוא לא ישתנה ויקמצורבו ·
וכל׳ ק׳ וזולתה לא ישנה המקור אלא בבוא אחר רבין
אות ויתגבין והתנשבים אתו · והנה השאר
כולל ד׳ ענינים על ד׳ עולמים · והמין שיורה עליהם
הוא ד׳ אותיות אית״ן · וזה ענינם · ראשון ידבר
על עצמו ויאמר אשמח · ומדבר על אחר הנסתר
יאמר עליו לוי ישמח · ומדבר לפניו יאמר לו תשמח ·
ומדבר כולל אחרים עם עצמו יאמר נשמח · ומעט
שידבר עוד אשמחה הוא שוה לראשון · וכן ישמחו
הוא לרבים · וכן נשמחה · וכן תשמחו · וכן תשמחי · וכן

כל אלה נבללו מאותן · והמשל זה היה הדבור
ראוי להיות סדר על פי התורה שזכרנו בין יחיד
לרבים ובין זכרים ונקבות עד תמים · כזו הדרך · אלה
שחברו יחד ראה זה שתראה · והמשל כזה · אני ראובן אחיך ·
אני תמר אחיך · אנחנו שמעון ולוי אחיך · אנחנו
רל רחל ולאה אחיך · יהודה אחיך · יוכבד ושלמיה אחיו
שרה ורבקה אחותך · יהודה ויוכבד אחיו · שמואל
אחיך · שרה אחיך · שרה אחותי · יוכבד ותמר ה
אחותך · הנה אלה הם יב דרכים · ו׳ ליחידים ·
ו׳ לרבים · והאחרים שכלשון כם · הם ביחידים ·
ב׳ ומרבים ב׳ · אם כן נשארו ח׳ שלא נכללו · ד׳
ביחידים · וד׳ ברבים · וכפי זו הדרך אתה צריך
לחקור משאר הכנוים הנכרים כמו שראית ויותר
הבין הקל אשר העירותיך אליו כי לא כתבתי יותר
הענין בזה החבור אלא להעיר אל סוד הלשון לפי
הסדר אשר אי אפשר להזניחו שיבוא לפנים כי אם

בהקדמות אלה שהן מוכרחות להקדימן כדי להגיע
אחריהן אל הכוונה במאמר הזה · ידיעת השם מאית ·
והשכל מוציא שאם לא תקדם ידיעת בהכרח ·
הדבור להשגה לא יתכן להיות ההשגה המושכלת
הדיון ובלתי מושג שלמות · ואמנם עם ידיעת ההקדמות
הנראות ההשגה קלה להכירה אם לא ימנע מונע
מונע מיוחד או פגעי או רבון אלהי ·
חלק פירק ד' · ענין ג' · פירק ו' ·
כולל דרכי המליצות · כל לשון כולל שלשה
דברים אלה · שמות ופעלות ומלות · וכבר
בארנו השמות והם בקצור כפי ענין כונת המאמר ·
ונשארו לבאר המלות שהן הדבר השלישי מהדין ·
ונזכיר בהם · שהמלות הם הדבורים הנקראים קשר
לענינים המכוונים והם נקראים ואעפ"י שהם הסמיים
בדבור · וזה כי בהיותך שם · כמו יעקב · לא יתכן אם
ימצא כוונה לשלם · ואעפ"י שזה הענין הוא שרש

שהוא מורה על מהות השמש ועל עצמותו
ואמ׳ אם הרכיב כמה שמות העצם יחד לא יתכן
ויהיו כולם עצם · עד שישתני אל השם פעל · כמו
הדברים הרבים צריכים לקשרם במלות נפרדות
או במלות נקשרות בשמות או בפעלים · כאומרך
ראובן · שתי אלו פעל אחד כמו יצא · ואומר
ראובן יצא · והנה אין השם לבדו לא הוא דבר מכוון ·
ולא אין שישוב אל פעל · עד שתוסיף להם דברים
אחד או רבים · כמו אין העיר קיים · ואז תשלם
כוונת הדבור בהורכבך הכל יחד כאומרך ראובן ו
יצא אין העיר קיים · ואם השם המורה על דבר
שופט לא תשלם הדבור לבדו כל שכן המלה שהיא
אין או לא · כי אין העיר כמו והעיר · שהיא מורה
על שום שופט · ויתכן התשדיר לרשת שדרכי המלה
קן רבות מאלה וכן משונות מאד זו מזו · וכפי
התשדיר וכל מה שאמרתי להבין מאלו ...

שאומר ואמן ויאלך כמ״ה מחלקים הכלים ״

הנה כאשר פירשתי לך זאת שראוי לבארו

בשלשת חלקי הדבור אשר כל לשון בנויה עליהם

לפי ענייננו ושראוי אלה הארבעה פרקים הנחלקים

לחמשה חלקים ראשונים כדמות הקדמות כוללות

מקצרה לזה שיכון מחמשה פרקים הכללים אחריהם

הנחלקים עד לחמשה חלקים אחרים · והנה כללו

אלה החמשה חלקים הגדולים שעברו · כ״ה חלקים

קטנים פרטיים להם · וגם החמשה חלקים אלו

הגדולים הכללים יכללו עד י״ה חלקים קטנים

פרטיים להם · ויהיו כלם כ״ח · חבר אליהם

י׳ חלקים גדולים ויבוא הכלל ח״ך · ויהיו לך כי

היא חייך ואורך ימיך · והשמר לך פן תשכח את

הדברים האלה ופן יסורו מלבבך כל ימי חייך ״

כי הם דברי אור השכל · הראשון · ועל כן יאירו

בלבך כוכבי יחודו ותכיר שכל מחשבון שם ותחזק בו

החלק הו׳ ·· פירוש אותיותיו
ש״ת ·· חלקיו שנים ·
ועשוי שנים · והתיבה אל״
חלק פירוש ש״ ·· ענין א״ ·· פירוש א״ ··
כולל אותיות השם המיוחד ·· כלו׳ שיש ז
בידו שום קבלה מידיעת השם וראוה לבעלים
שכלי עליה ולהוכיח קבלתו מכח מקובל אל כרח
מושכל · צריך שלא יתגדל נפשו עליו שירחיק
בספר זה · ואם יתגבר רוח קטלתו יקרים אל
יוקני כתר המלמות אל אל רפאל אשרי הוין
חיינו ויבטור לו אמרותיו ולא יתגדה נפשו ע
עליה עליו בראותו דברים עמוקים בתחלת
מחשבה · ואם לא ימנע כותר ומדבר קשרים ·
ינגעו שיכן כמותי שאני יודע שאם היה בעל
שכל ושנה ממנו קד ועיין והשכל בשום דרך חכמ
הדברים האמיתיים ישיג דעתו ויש ממנו בה מאד

ואם לא ישיג דעתי אל ידיעה ככפי רצונו ולא כפי א׳
דעתו המקובלת אצלו לא כפי האמת אם יוכל ·
ולא ישא פנים לקבלתו אם היא כדרכי מושכלת
כדי שיפסק על קבלתו המושכלת היותר וכלל
מן הספרים ומשה · אבל יחמול על כבוד קבלתו
היותה לו מיהודה מפני קבלתו המושכל רבי ·
ויחשוב שקבלתו היתה אתמול קבלתי נפש כן
טרם קול כלבי · עיני השכל ואין הזיק אשר
כן לי ראיתי אור ואם היה בהירי במחקים החשך
כאם · ואולם כראות אור כאור השכל דעתי כו
ועשן שכל אל עשן נכבד · והיו לי שני הדרכים
וכחנים וכחירי לי העברית וגם שוררתי הראשונה ·
וכל המחדרה לי ולדורשים לי בזה העשן כדרכו
מעשן לעשן ובחירתו לגדל העשן הנכבד למעלה
ירם נפו ויתעלה דגלו מאת השם ויקראו אתו א׳
עליו ודגלו עלי אהבה · ואל יתיקרו דגליו אם דעתי

ואחר שהודיעך כך כי התורה קצרה והזהירך על
זה שראוי להזהיר עליו בדברים ועניים שבו
במקומות רבים אחל לבאר אותיות השם הנכבד
והנורא ואודיעך כי זה אותיות השם כע״ה ··

דע כנ׳ יהבן כי אותיות השם

הם ארבעה · ונקראו כללם אותיות העלומה ·
על דרך זה שמי לעולם · וזה זכרי לדר דר ·· ונאמר
בקבלה לעולם כך · כאשר שראוי להעלימו · ונאמר
כן היו אותיותיו אותיות העלומה · וזהו הרמז לענם ·
אבל הנעלם אינו זה · כי לעולם הוא דבור ומשותף ·
ועניינו האחד הוא ענין העולם · והשני הוא ענין
ההעלמה · והוא שאותיות השם ראוי לעולם · כלומר
לעולם אותם · והוא כמו להעלם למעלה הראויה
והעד על זה אמרו ז״ל וזה זכרי · שהורה על זה
שהאדם חייב להזכירו וקורא לדר דר · והורה שבכל
דור ודור יתעלה בשם · לפי הזכרת שמו · והנך

התורה הזכירה · וכבר הזהיר ואמר פן תשכח וכו'
והרמז הכוונה את זכר עמלק מתחת השמים לא
תשכח · שכבר אמר כי יד על כס יה מלחמה ליהוה
בעמלק מדר דר · והנה דר תלשון דירה וענ—י
כלל הזמן שהדור דר בעולם · ולא נשכח זכרו · שכן
כתי' כי אין זכרון לראשונים וכו' · וכתי' דור הולך ודור
בא והארץ לעולם עומדת · אבל השם כבר אמר
עליו יי' שמך לעולם יי' זכרך לדור ודור · ואמר
עד בכלי הכוד מלכותך מלכות כל עולמים
וממשלתך בכל דור ודור · ונגלה יותר במאמרו אתה
יי' לעולם תשב כסאך לדור ודור · הורה במלכות
ובשם ובמהות קוד לעולם · במאמרו מלכותך ושמך
ואתה · כי הם שלש מעלות לאחד · הוא ושמו ומלכותו ·
וכבר נודע כי שם הוא הירך מורה על מציאות עצם
הוא ומקרה וקוד השם · הוא שמו ומלכותו · ועוד
הוא שם מלכות · כחי הכבוד · וראשי התבורה ·

ויתכן יתבאר · השם אותות וכלל · והאותות מושכל.
והאם מושכלת · והשם כלל אותות · והאותות כלל שם ·
והמושכל אמת · והפועל הוא זה והכינוי ·
שם · והמלכות היא · ומלכות · שם הוא · ונשכ—
יתעלה · הוא שמו והוא מלכותו כשמו · ואין זה
דבר שידועה אבל הוא מושכל · כי מודיעה ישראל
נער הרכבה · ואין כשם הרכבה · והנה נזכרו
עד ג׳ מעלות להורות בם על סדר הדורות · והדור
מיוחס לדרים בעולם · והעולם מיוחס לארץ · והארץ
מיוחס לעולם · והמעלות הן זכרו וממשלתו וכסאו ·
וזכרו נמשך לארצו · וממשלתו נמשכת למלכותו ·
וכסאו נמשך לשמו · והדורות נמשכים לעולם
ולארץ · ואלה ההמשכות המסורות ידועות לבעל
השכל המקובל · והנה רמזו קורם לבעלי השכל.
ואין פסק להמשך אחר המושך המשך
פחות ממנו בהיותם משני מינים · אבל בהיותם

יתכן אחר יתכן היותם שנים בממשלה · ואעפ״י שאינם
שנים במציאות · ומפני היות המשכל או המושכל א
אחר משלשה חלקים · והם נבדל · או בלתי נבדל
או נקנה · שצריך להכריח בשכל · אי זה משכל אחר מן
מאלו השלשה · וכבר בארנו שהשכל הנבדל מושכל ו
ואינו משכל · ידוע שהשכל או הנקנה · משכל אחר ו
והוא בלתי משכל אחר אחר מהם · וכבר בארנו שהשם
שהוא הסבה הראשונה לכל המציאות הוא מחויב ה
המציאות בבחינת עצמו והוא שכל בשלמות שבב
חינות המציאות · ידענו גם כן מזה שהשכל משכל
אחר עצמו · וכל מה שידמה מהנבדלים המשכלים
אל עצמו כלם משכלים אחר עצמו · אחר שאין בעצמו
שום הרכבה שאם היה מורכב לא היה מחויב המציאות
בבחינת עצמו אבל בבחינת שני חלקי הרכבתו · וכל
הרכבה היא מקרה שקרה למרכב וכל מורכב יש לו
מרכיב · וכל זה כבר התבאר במופתים בספרי הפילו׳

ואם כן כל שם שיורה עליו יהיה שם מורה על מציאותו
או על הבדל שבו בדבר מאותו וזהו מנהג הוראה
על המצויים בהבדלם או יורה על תאר מאור— כמ
אמו · או על היותו פועל · או על מה שידמה ש
שום שלמות מתחלת ומחשבה אבל הדמיון אשר אין
להם השנה במציאותו כי זה בקבלה · ואם כן הנה
יהיו כל שמותיו עושים גם כן אחרי השם המיוחד
לו כמו שכל ענין נוסף אחר מציאותו ויהיה
השם הנכבד והנורא הנקרא שם המפורש לכ—ן
ראשית לכל שמותיו והוא מלה בפעל כמו שקרא עצמו
העשוים יהוה כלבו במעלו · וזה כלבו עומדים כמו ·
ומפני שהשם עיקר לזכר · והזכר אינו כי אם בשם ·
יוסף הזכר אחר השם · ומפני שהמלכות עיקר
לממשלה · שכל מלך מושל ואין כל מושל מלך ·
המשך הממשלה אחר המלכות · ומפני שהעצם
הראשון עיקר לכל עצם · ימשך כמו העצם אחר—

העצם היושב עליו · ואם היה היושב על הכסא נוח
היה צריך אל כסא שיהיה נוח לשבת עליו · אבל הגשם
יתנו שיהיה אינו נוח ולא כח בנוח אינו צריך אל כסא
שישב עליו · אבל אם ייאחז לו שם כסא יהיה הכסא
עגן בלתי נוח ומזה יתבן שהכסא ההוא היה עגן ·י
מעולה ומשובב היה הגשם עליו · כדמות והנה ·י· נגב
עליו על הקלם על דרך משל · ואחר שהדבר כן
איך יתכן למצוא שם שירה על אותה מהות עצמו ·
יתנו שהיה עגן בלתי מושג בשכל ואיך ישג בשום
השגה שכן למעלה מהשגת השכל · ואמנם ימ—ד
שמו המיוחד על מציאותו ויורה על הבדלו מזולתו ·
והבדל ההוא אינו הבדל עצמו מעצם זולתו לבד
אבל הוא הבדל עצמו תכלית ההבדל מעצם זולת—ו
וגם הבדל עניני עצמו מעניני עצם זולתו תכלי—ת
ההבדלה אשר אין הבדל גדול ממנו כמו שנאמר——
מלאך הקטן הבא אחר זה · ואמנם כזה אודיע בו

אי זה אותיות הם שנתיחדו להיותם שם לו יתעלה שמו ·
והוא שמו שהאותיות כלם כב · ונבחר הנסר
מהם משהודיע זה לבעלי הלשון ד' אותיות · ונ—
להורות בם ענינותו ודוקא שלא היה אפשר להורות
על ענינותו היחוד כי אם בשם המיוחד ועל אחד
משרתיו הכהנים לברך בו את שמו המיוחד המובחר
משאר אותיות כמו שנבחר שמו משאר אותיותיו ·
ואעפ״י שכלן הן אותיותיו · כמו שכל האומות כלן
בריותיו · ונבחר היה הוא מיוחד ושמו מיוחד —
עד להביא הברכה במתנעות שבט מיוחד משאר
שבטיו · ואעפ״י שכלם שבטיו · וכמו שהכל מיוחד
נבחר בברכה מיוחדת ואם היא משולשת כמו שהוא
אחד ומשולש · וכמו שהוא אחד ומשולש כהנים
לוים · ישראלים · וכלם ישראל · אבל אין כלם לוים
וכל כהן לוי · אבל אין כל לוי כהן · ואחר שהודיענו
זה אודיעך שאין שום שם פחות משתי אותיות

משום פנים · והנה הם הראשונים המאוחרים מכל האותי׳
שהם יה״ · ועוד נבחר׳ לשותפו אלהים · ועוד נבחר
א׳ · והנה אלה הארבעה הם אותיות הנוח והם אשר
ימשיכוהם כולם · וכל גלגול יתגלגל על שם המיוחד
אין בו שום שיתוף מאות אחר כלל כי אם מאלה הארבעה ·
והם הם לבדם אותיות השם המיוחד · ואחר שהודעתיך
זה שרציתי שאומר כמה בסתרי הם לפי הקבלה מאלו זה ·

חלק פיזון א׳ ·· שער ב׳ ·· פיזון ל׳ ··

כולל ענין הוראות אותיות השם ·· בעבור שהשם
עומד חיוב מציאות יורו עליו האותיות אשר מכללם
מוספרים המחויב מציאות כלם בהכרח והם כלם יאה״ו ·
וזה שהוא ראשית כל מה שנמצא אחריו והמחייב
מציאותו הוא האלוה ית׳ ועל כן צריך שיורה עליו אות
שיורה שכן ענינו עם המנינים אחריו · וזהו אות א׳ ··
כי א׳ הוא אות שמנין ראשון לכל האותיות שהוראתה
ולא יתכן להזכיר אחר מהם במבטא בלתי אל״א ·

וכל ניקוד שמניע אות · עמו תנועה א׳ משותפת ·
ויזכר כל האותיות מופשטות מכל הרכבה אחת אחת
כל מן א׳ עד ת׳ · עם כל אחד ואחד מן הנקודים ·
ויאריך בכל אות אריכות מעט · והטעם שהתנועה
התחלתה משותפת א׳ עם אות ועם נקוד · ואחר צאת
הברת האותיות מן הפה · נשארה הנקודה המשותפת
עם א׳ ומתעלמת בזמן בארוכה כתנועה מתאחרת
על דרך משל על האלף לבדה בלי הפסק בנקודים ·
אז מנשימה לנשימה · וזה הטבעי לפי מנהגו
חיי האדם שאם תפסק ממנו נשימתו אשר היא
הפסקה הקרובה לחיותו קצת שעה ימות מיד · ועל
שנשימתו מן קצות חיותו הקרובות · הורה אות
הנשימה שעליה נתלו כל הנשימות על ונמצאת
האלף אות חיי כל חי · והיא הסבה הראשונה לכל
חיי החיים כלם · ועליו נתלו כל התנועות מראש
ועד סוף · וידוע שכל הברות מן חמשה מינים

בתנועות הדבור · אחת למעלה ושמה חלם · וצורת
נקודה אחת של בין האות · ואחת למטה ושמה חרק ·
וצורת נקודה אחת באמצע האות · ואחת בלא־
בין מעלה ובין מטה באמצע אחר גבי האות · ושמה
שורק · ואחת למטה מושכת ישרה · ושמה קמץ וצור׳
קו ישר מכנגד האות עד ראשו ונקודה אחת תחת הקו
באמצעיתו · ואחת למטה · ושמה צרי · וצורה שני
נקודים אחד בבין האות ואחת בראש האות ולמטה ·
עומד שכל חלש הבריות קו למטה ולמעלה ובאמצע ·
אלא שהאחד האחד להיותו עליון לבד · והאמצעי ז
האחד להיותו באמצע וצורי למטה נקוד אחד נקרא
משמו ונמסר בהבריתו · והשלשה הנשארים היו למטה ·
ושאר הנקודים ראשו הורכבו · וזה השבן אשלם מקומו ·
במלך התורה בכוד ומכנה השם · ודע שהנשימות
אשר לקחו מן אלהו · ורוח זה אלהי אלהין ישמשו יד
ומה כבו מט · אלהי נשימות האלה · והנה סודו ויפה

כנפי נשמות חיים · שהוא בו על נגדו של האדם ·
והוא על שני דרכים · וכן הם שתים חי מת · והוא כנגד
חי משכל מות · וסוד שתים הגדיר הזוכרת אות
והאות לא יהיה מצויות לאות המחשב להזכר · כן אמר
הגדיר נשמות והאיש לא יהיה והנשמות לחיי ודע זה ·
וסוד זה שאמרתי כשגן הנשמה שנפש חיה שהיא נשמה
כמני יעלם כמאור כל הנשמה יתהלל יה הללו יה ·
שפירוש כי כבודו הללוהו בכל נשמה ונשמה שבך ·
ועד נמסר זה יותר ממאור כבוד ממנו השם כענין ו
הנשמות וכמהותן ואיכותן ומהות עצמותן כע״ה ·
ועל היות א׳ ראשונה בכל ענינה · ר״ל במערכת
אלפא ביתא שהיא ראשונה לכל האותיות · ובמערכת
מספר האחדים · שהיא ראשית לכל המספרים ·
היתה כיון שמספר הראשון שהוא אחד היא מספר
ומנין אחר אינו מספר לפיכך היתה אות א׳ ראויה
להיותה שם לשם כלו להורות עליו עם הדברים הנזכר

שבכל הענינים הרוחניים והגופניים · ועוד נודע שהיו"ד
היא ראשית לארבע מעלות המספר · שהם אחדים שר
א׳ בסימן רמוז · ועשרות שראשם י׳ בסימן רמוז ·
ומאות שראשם ק׳ בסימן רמוז · ואלפים שראשם א׳
שר בסימן רמוז · והיא חורת חללה · ועל כן נקרא
שם האלף אחד · והנה בא להורות בזה שמי שהוא
ראשית הוא בעצמו תכלית והוא מאמר הנביא שרמז
כן על זה שאמר השם אני יי׳ אני ראשון ואני אחרון ·
ואשר כן לעלות הוא שהא׳ היא מאותיות השם והיא
ראשונה בשם העצם שהוא שם אהיה · והי׳ היא
מאותיות השם והיא ראשונה בשם העצם שהוא שם
יהוה · והי׳ והיא אחרונה במדרגת האחדים · והיא ראשונה
במדרגת העשרות · כל זה הורה על היותו ית׳ ראשון ו
ואחרון · כלומר ראשית שאין לו ראשית · ותכלית
שאין לו תכלית · הוא ראשית לכל ענין ומאתו ·
והוא תכלית לכלם שכלם נבראו בעבור התכלית ומעלתו

ולפי זה הענין נוה השם אחד לשמו כל כבוד שהוא
מורה על ראשית כח האותיות האנושי כמו שאחד
ראשון בכורי' אתה כחי וראשית אוני · ונוה עוד
אחד לשמו העשירי' להורות על תכלית וזה
שאפשר להגיע כי אין האותיות לעדות שהוא
הכל · ומפני שיש א' עד י' עשרה אותיו' ו
וכלם מיוחסים אל הראשון שנקראו בשמם הכל·
אחדים על שם הראשון ששמו אחד הוצרך להודיע
בראש האחדים ובסוף האחדים שאין לפניהם ראש
ואין אחריהם סוף אחדות ששניהם צריכים להעיד
על אחדות השם על פי עשר ספירות בלימה שהם
אותות האחדות · ולא היה אפשר אם כן שיהיה
שמו בלתי שתי אותיות לו בסוף פנים · והנה היו ו
שניהם מוספרים כוללים אני האותיות · ועל כן היו
אותיות עקרים עליהם כבנין עצמו · שתנד
בחלקך שם אותיות לשני חלקים אות יוד'

ותשים א׳ לבריה ויחרבך וה׳ ועוד י׳ לבריה ויחזר
כך וה׳ ויתהפך וה׳ אלהים בשניהם · הנה המנין
קודם הוא א׳ · הוא י׳ · כלומר מנין ראשון ומנין אחרון ·
שענין הוא היא מנין רמוז בוו והתניתיה · והראה
שם הוא התחיה יורה עליו הוא של רוו · הוא המות יורד
עליו הוא של רם · והקור אותם שהוא כלב · הורה
עליהם הוא של רם · ואותם שהיו בנפש · הורה עליהם
הוא של רוו · והבן זה מאד · וסוד דיו הוא סוד יוד ·
וסוד דם הוא יוד הא וו הא · ופירושו נם הוא
יוד הוא · אם שלו הריאתו מלבם וכמותו עם
רם הלב אשר לא ימלו הלב עד שתתגלה העטרה
המוכנת בו ועורנו ערל ועמדו על מנית ויולתם
את ערלת לבבכם והפסידו הייעוד הטוב שהוא
המלה הקדושה אומרו ושרפכם לא תקשו עוד · כסוד הקשר·
הכנה הקדושה הפועלת לתולדות האדם והיא ונכה
השנ הרחוקה ונכר האחור לעיבר המציבו ואיליה ·

אשר הם הראיה מקרבם וזה שהיה בהם המניאותם ·
ואלו החיות בנפשם ומפני שהפירו אותם עד־לתו
וגלו את שרשם כמו אילנות ואלהו ושפכו את־
דמו עד שיכירו מהותו ומהותו מאל כטבעו · ו
והיו זה שכבדו והחליפו את מי · וזולתם הזיר־ו
אי מות · ומפני היות כל ה"ס · ראשית אחור האחד ·
היה שם כולל השם המפורש ומורכב מקבוץ ·
ונאמר עוד כי את א' · נפ את י' · והספרות
עולה אחת · ובאלו הם שני עדים על השם שהדבר
מעידים ומורים לו אחת א' · אחת י' · כלומר
אחת ראשון ואחת אחרון · והנה אחת כלשון לגו
הו' ושניהם שוים במספר גם כן · ואחר
שהיו לו שני האותיות מורים על השם והם ראש
וסוף לאחד · הוכרחו להשתמש אלהים עוד שנים
אחרים ממנעיים כי מפני שהם זוג אי אפשר להמצא
אות אחד לבד אמנם בינותם כי הם שנים ועל כן

היו האומנים ראויים לדיותם שם לשם והם · יתו׳ ·
ונקרא השכונה השכן עמל · ונקרא השכן א׳ שרש׳
ראשון לכל השכן · והשכן׳ · השכן שלם שלם ·
וידעתי שהשאלה נקודו · אחר שדבר כן · ואמר
אתה לא קרא שם יתו׳ מורה שהוא שם המיוחד ·
דע שכן היה ראוי אבל מפני שהם רצו להעלים
שזו כדי לבחון בו לבות המשכילים ולטרוח ולברר
וללבן בו מה שלא היה הכרח לבקשו ולחקור ו
ולהשיגו · והורכב עליו מאותיות המעמיד ·
ולו היה נגלים קבלת העולם אלו המשכילים כעניני
אלו לא היו יכולים להשיג מאומה שום דבר והיה הספר
שומר אלא על דרך מקובל לא על דרך מושכל ·

אבל היה הכרח שיהיה משותף בין שתי קבוצות
כדי להשלים בו שני מיני בני אדם · שנ׳ עליהם אדם
ובהמה תושיע יהוה · והם שכלים וקבלים · אלהי
כסף עינים בשם · אלו בקבלה עליהם שהוא נמנע

והכסילים נוסדה עליהם הזכרתן והם לא יזכרו
עד בשמים · והמשכילים הורה להם הזכרתי ו
נשאתו ואחר בדעתם דרכיה כמו שאמר הנביא
קדוש באותות · לשרך ולאסרך תאות נפש ·
וכך נושקים הנביאים על זכרו כמו שנ' ומזכירים
את יי' אל דמי לכם · ועד ואל תתנו דמי לו עד
יכונן ועד ישים את ירושלם תהלה בארץ · וככר
אמר עליהם יומם ולילה לא יחשו · כלומר לא ישתקו
מלהזכירו · אחר שהדבר כן הנה היתה שם ם
כמה להעלותו וקבה עליותו · ואלו היה אחד ·
שם קבוע · היה צריך להודיע שאלה הארבעה
הם האותיות הראשונות עם כל נקוד · היו הכסילים
המוקים ומורים שזה לא יתכן שיהיה השם מורה
על אמתתו שהם שמשים לגולתם אלא היו מזכירים
מעלת זה העצם האורה העליון · ועל כן הורה
עליותו זה במורות אחרות בלתי מוכרות לפתאים · ו

ומופתות לאחרים · ועוד טעם שני ומעלה יען
הראשון והוא שהשם הזה לא יובן סודו בלתי נבואי
שהוא יורה שכל נמצא מאמתת מציאות המח״ב
וגם לא יודע מכלל עקודו הראשון לו שבעקו׳
יכ״ר קודם סדר כל התנועות ושהוא סבת כל תנועה
סבובית או ישרה וצריך שתובן כי התנועה סבובית
בהכרח להורות על המח״ב התנועה הסבובית
וזהו · וגם צריך שתובן לו התנועה הישרה כמו
כן להורות על שמותו המח״יבת גם היא · והנה לא
תהיה ההכרה שלמה בלתי נמצא ההשגות הידועות
לו שהם ידיו על מהותו ועל המח״ב ומהו כל פרט ו
כללו או פרטי שבמציאות כי זאת ההשגה כבעל— ה
ה״א העקריות על פי הקבלה האלהית הרוש כל—ת
ידיעת השם במהות · ואם כן אם לא תהיה מורה
בשם בעצמו זה בלי ספק היה מורה עליו בשל—ומורה
האחרונה ועל כן בא השם העקרי שם העצם כב—

הצורה כלה כענין מורה על גלגל אחר אלפי
הציור וזה סודו · ט̈ · הוה · והמשכיל יבין · וכן
עד מקום אחד מיוחד בצורה שנית ומגלגלת
והיא זו · ח̈ · היה · והחכם יבין · שהנה זו
הצורה השנית לא מזה כי אם שלש מעשים בכלל ה
הצורה בשם ראוי להיותו כלל: ומזה גם כן
כן בנבראים ולא בכתובים בצורת שם השם אחי
טעם אחד · ואמנם המקום שבו כי בצורה גם
כן לא כן לא להורות על היותו בכח המעולה
הכללית · והראה ה̈ אלפים ט̈ פעמ̈ה · ואכן זה ·
והיא כעצמו וזה שקורא עליו השם הראשון ·
בשני דרכים האחד · פעמ̈ ה̈ זה̈ אלפים שהם ה̈ ·
לבד שהאלפים אחדים הם · והשני יצא מן ה̈ ·
ונראה אלו · כמין ה̈ פעמ̈ ·· וכן השם השני
בעצמו דרכו השני מהפך כזה · ה̈ פעמ̈ ה̈ · אחד
שמור ה̈ כשיצא א̈ · ולפי זו הדרך יהיה שם העצם א̈

אשר ראשו א׳ הוא הכל׳ ורמוז הן לו׳ אח—ד יפו׳
הכל שלו׳ והראשון אשר ראשו א׳ הוא הכל׳ ואגד
אבור כל האחדים עדיו׳ והוא כלל יוצד ה׳ פעמים
ו׳ שהם כל׳ ואגד ה׳ פעמים׳ שהם כל׳ וישר והפוך
יעלה סודו כלל לכל׳ והוא סוד עץ חיים׳ אשר
העולם ומכונו דיין׳ וסודו זה בגלות כש״ ודעהו׳
ויקום ומשחהו כי זה הוא׳ וכל עץ יש לו ע—ן׳
וכם יעלה פירותיו׳ וכשהשלשתו ויעלה לשם בן
י״ב אותיות׳ יהיה סודו כלל לכל כלל׳ וכן השם
יהו שמו ויתברך וסדו לעד׳ ורמזו המספר ל״
רס״ וסודו רוח יהוה׳ והנה זה הוא עץ חיים׳
כסול רס״ והנותן רוח ורוח הוא׳ והנו נפש האדם׳
הכוללת כל נפש׳ והנה קורין הו׳ כשהתהפכם כשם
שהם נלעל ותהפך פנים ואחור והראש אחור והקדם
צרתנו׳ ואחרים הנה כמו בשם הראשון פנים ואחור
והיה ו׳ בנתים וספרי עתה נגלגל של׳ כפי־ויהד

ה' כעבד ה' · ועכן ה' שהוא כנפים יורה על קיום
דברי תמידי · מחי שוחר כעין עמוד שעליו
הבית נשען והוא כדמות כלב ומנב ארנה וראשו
מגיע השמימה ויהיו ומלאכי אלהים עולים ויורדים
ומתנועעים בכחו התנועה ישרה · כצורת ה'
שעוידיה ישרה · עומדת בקומה זקופה ·
ואם כן יורה זה השם שהשם מעמיד העולם
אשר התנועות בו ישרות עולות ויורדות ·
כמו זה השם שקודו ה' ספירות שכן נחלקות
לשני חלקים שוים שהם ה' וה' · ויורה השני
שהוא את ה' · אשר הודיע כנפים הוא
' ובוראו עגולה שמורה על התנועה הסבובית
כמוהו שהשם מעמיד עולם התנועה הסבובית
שהוא עולם הגלגלים כמו זה השם שהוא כלו
ספירה אחת ראשונה ושמה רוח אלהים חיים
והיא רוח הקדש · ועל כן אמר כי רוח החיה

במופתים · וכבר אמרו רבותינו ז"ל אשר יהיה שורה
הרוח ללמדך שלא יזכו כלשון · וכוח יהיה
עם כוד שורה הרוח יצא לך סוד רוח הקדש הנזכר
והנה יהיה הקדש נס כן כן ב' אותיות ·
י הׄ [illegible] היה בה שה
והוא זה · יה · וכשהפכתו או הכפלתו תמצא
סודו שהוא יה יה · עתה אמר כל שלשת גלגלים
הצורות השלשה · והצורה הראשון הוה · והשני
היה · והשלישי יהיה · אחר המספר · והמלאך הוא
גלגל ·· והוא הראשון א' עם י' שש א' עם ג
כבל ויעלה ל' · ושש י' עם גל עוד · ויעלה
יג · אחר שהוא והמלאך מגלגל · והראש מנדר
עז שם יהוה בו יורן מרק ונשגב · והנה עם שורש
במספרו עם מגלגל · אחדים יחד · והמלאכים קדושים
וכולו קדושים · והראש יבוא קדוש רוח [illegible] · והנה
יהוה אלהינו יהוה אחד · שלשת הצורות עולם
ומגלגל עז · שהם יחד · והקדוש [illegible] · ושם סוד ו

הנזכר למעלה בשלשה שמות ואותיותיהם שהם
שקר שם בן יב׳ ושלו אותיות השם׳ ועש׳ אוׄ׳
שלו יב׳ ויהוה יד׳ אבל ירו על גלגלי השם ו
השלם פנים ואחור והשם שהוא אחד והוא אלהינו
ואכריע בענים והכל אחד ׃ כדמות אהיה
אשר אהיה ׃ שה״ה אשר רוה ואכריעת בענים׃
ואני השוית הם דבר אחד האחד והדונו אחד׃
והמכריע גם כן שם לבני שתכיר בודו ואם הם ויר
שלשה אלפין ואהם והכלל כל אחד יעלה כב׳
שר׳ ׃ ואיתך שכרך הדבה ואחד ׃ ובוד אשר׳
עׄ׳ ואמׄורׄ ׃ והסוד כמו מאירך עולה אור׃
והכל מה ער ואמיר ׃ והמספר דרך יהוה מארץ׃
והנו ער מארץ ׃ והראה ער יהוה גשוה אדם׃
ומספרם השנות גשמה ׃ שהוא בנשמה
השנות השמים ׃ והסוד סוד שנשמת השנה
השם בכוכב ׃ כן שנשמת השנות השם כמו׳

ויתעלה לך סודו ותמיד יוכל · שהוא יי׳ ומשולש · שיורה
על זוג ומשולש · והוא זהו שנגלית לך בסוד הה״ד׳
היוצר עולם · שהם ופעה · שהוא אל ושדי
היוצרים עים הם יי׳ · הנה הרכבים זה על זה והמנין
שהם כלם · חבר אלהים לו · הנו כלם · ויבורו ממך
ורמזו יהיה ממך · וידוע שמניין הוא נספר ·
הוא כענין הנה · כמו הן לבם ורעו · וידיה סוד
אחד יה · הוא יה · כענין הנה יהוה · כלומר הנה
הוא עמנו · כמו שאומר הנה המלך כחדו ומגנו
כי שנה יכנו וכם זה שאתם חייבים לו · והוא
הלב והנפש והאחד · וזה שנעשה אחד יחד ·
והנה הוא הסוד הוא אני אהבה · והוא עיקר כל
אהבה וכל אהוב · ושלשתם כולם כח אחד ·
שהוא סוד אהבה · וסוד כח כח · או · והכל יה יה יה ·
שיש על אהבה עולם · והמנה העולם הכח · שהוא
עולם אחד · קטן · והוא עולם אהבה · בלא כשן ·

ועל זה רמזו ע״ה אשר הוא מלא · מאלהים ו
יהוה בשמעו יו״ד ה״א · שהוא יהי״ה · והוא רמז
כ״ו קנ״ה י״ו · כי יהוה הוא האלהים · והוא הכולל
מלך האלהים · והוא אדני יהוה · שהוא אדני
אלהים · להורות כם כור העולם · שהוא כל
האלהים · אשר אלהי האלהים · ואדנים אלהי וכו׳ ·
כלומר ראשון ואחרון · ואשוב עד אדני האדנים ·
ואמנם הראשון · הכולל והוא כנגד יהוה · אחרים
ואמנם ש״ב · ודע שהוא לרמז · ששת ימי בריאת
שית · ויומא יכלול שם בן י״ב והמספר עולה ·
שסוד אחד אלהינו נצח · וסוד אחד הנשאר לבד
מה נעלה · והנעלה שתי שית בריאת שית ·
וסוד שתי עבודות · בראשית נבראו · שתי שני ערים ·
בראשית שני ערים · שתי האחד והמפורש ·
בראשית האחד והמפורש · ואם תקבל להבין זו
הדרך המופלאה בידיעת השם תדע אחד השם

אחר שית עם שית · ויתחבר בגלגל השכל · ואחר
ורוחו כי אחר אנו להגיע עם ה' · אחר שתי ז
סמוכו שכל · עם כורח סמוכו אחר · והיה רוח
ותמונתו כגלגל ראש · והיה ראש ככל · ואחר
תמונתו כצורת תמונתו מחזור · וכשתמונתו
במחזור תמונתו כצורה · כסוד עד פה · וכל
הסוד שני עורים בחזור · שני עורים בצורה ·
והוי התגלה לך סוד שאת יוני מראשיה ·
והיה סוד שש כנפים · בשתים יכסה פניו ובשתים
יכסה רגליו ובשתים ישמעו · שהם הפנים שהם
בראש · והרגלים שהם למטה · והכנפים אשר
ידי אדם המחזיקים שהם מזרועו · פנים שתים ·
ולהם ז' שערים · ידים שתים · ולהם ד' קפידות ·
כעין ד' אצבעות הידים · רגלים שתים · ולהם בם
ק ד' קפידות · כעין ד' אצבעות הרגלים · והאדם
המחזיקו כן עיני אדם · וכן אותיות · והנה דין תשרי ·

דין ששת ימי בראשית · ונעלם יום ראש השנה · ה
היא יום הדין · ויתעלמו בו זכות וכן חובה ·
שקודם שנתקן · והיה שדי · ונבריא בניהם ·
ושמו הקדוש · ומטטרון שדי שרנו · כי יהיה מיו
כינויו שדי שמו שדי · והמזכיר המקטרג ·
נס שם מטטרון נער · והכל סוד שד · ל
ועל זה הרע שקבלה ממני
על יום הדין · ה׳ פעמים ה׳ · ה׳ פעמים כ״ה · קכ״ה ·
וקודם יום הדין והדינים · סהנכר · א׳ אלף · אחד ·
נורא · ושם · ויחוד · והמיוחד שם · יחוד · ומניחה ·
כופי המצות ונחה · כנגד מניחות הדם · ודע ·
ודע כי אומר אל אות הראשון של השם
ו׳ · ומפני שני עניינים ראשונים · אחד ומפני
היותם בו יחם שניהם במספר · בעצמו · ושני
ומפני הויות ומעלות · על כל דמניות ה ·
אשר ו׳ יורד עליו שהוא ו׳ קצות · ו׳ יבוא ויתן ·

ומונה יש לו אחר אלה השנים דרכים רבים . ואלה
הם . כתוב יוד אלף . והמנין סודו אלף .
ומונה היא האלהים בשמנו . כי סודו הוא אלף
והוא סוד אחד יוד הא . שהוא כבוד . יחוד . לב .
ויהוה . הוא האלהים . והוא אדני יהוה . כמו
שאמרנו . והרמז עליו ומעשה ידי אמן . שהוא
קיים אל מלך נאמן . הנורא . ורמז ונאור
עושה שלום . והנה אהיה בלבנו שלום . ומונה ו
רבן נורית דרך אהיה אשר אהיה . ועוד
כתוב יוד . ודע כונה שעלה המחובר מן ו . והנה
הוא הכל . נס הים . וראה עוד כמה עולה
המחובר מן ו . והמנין אלף . והמחובר מן ד .
שעולה י . הוי מספר שנים אל . חברים עם
המחובר מן ו שעלה הים . והנה אלהים . ונמן
מן מחוברי יוד . והוא אל הכל נס כן . ועוד
חבר מחוברי אלף במרובעים . והמנין יהוה . והנה

כתר ועטרת שיצאו מן יה יהו · יהוה אלהים ·
והוא קוראות הסוך קודות · כי יהוה מדת רחמים·
אבל אלהים מדת הדין · כי אלהים הוא דין ·
והנה הוי אדני · נם הנה יוד הא · והסוד הראשון
יודין · שהם כ׳ · והם יוד הה״ין · שהם אלף ·
הרי הכל קורין · נסים · ועלכן היה השם—
המיוחד וכנוי · ורמוס סוד · ושניהם חסד ואמת ·
יקראו כנויו · והנה רמז זה הדין · יצ—ן
מן הדין יה · כי מי · כשמי · הרי אלף · וה׳
כשמי ה׳ · הרי ה׳יוד · והנה הכל מן יוד הי · והוא
הסוד העקרין כח הדיוט · ופשר מה רמזו
הדיוט מה רמזו גם כן השכל · מן סוד—
יה שמו · וגם הוא שם המיוחד · כמו שזה מן הסוד ·
חבר שיהם ושניהם קודש · אדם שם הרמז · נעם
על כורח · צורה על נעם · ושניהם ושלשים · אך
כששרתן אלהים שם המיוחד שהוא שם הקדוש·

שענין הגוף ותחיית המתים · והגלגל יורה השוב
ויגיד העיר · הנה שם ותחיית מתים · והענין
חשוב עד ענין הא' וז' הנה · והמענין חבור
כלם על הדרך המסורת · שלה עד · שהוא בענינו
דין · ועל כן אמרו רבותינו הוא עד יהיה דין
שפירש הא' וו' הן עד דין · וחותם הסוד המיוחד
ויהם הוא הוא · ועל זה נאמר זה שמי לעלם ·
וזה זכרי לדר דר · והסוד זה יש · וזה זכרי ·
וזה דרך שני השמים שיהיו השגנו הראשונות ·
שהם משותפים בעולמם עם חבור ... ברינה ·
צריך ונשגב המעידים על החבור והחבורה ·
כספיק יגבל עד כדי לגמרי למעלה · ועם התחתונים
בעולם זה דרכו ושיתופו לא שהעליונים
חיים והתחתונים ... ומשתתפי כח החיים עד
המתים · שכבר התחתונים חיים · ויסמן יתכן מהו
ענין תחיית המתים · והוא ענין חיי העולם הבא ·

ודע שדרכי השם אין להם אחר · כי פועליו בלי קץ ·
אבל אם תרצה להתעלות לפניו בכל יום ואלה
תהיה דומה לאחור הרואים אשר הוכח קוכב ג
ואינו זז ממקומו · ואעפ שהוא בעלת הטחינה
הנושע והוא כל לעולם חוזר היה ואחור ק
היה ואין לו יוכל מעלתו שום מעלה נוספת על
שאין תצטרך להדמות למשכילים מחסידי
שנפשותם בכל יום מתעלות לפני יי שכרום
מאד ידיעת שמו ית׳ ולפיכך אחרנים זה
החלק בסוד שם בן יב ובהמשכו ומונו התעורר
לידיעת שם בן מב ולבוא שם בן עב · כי הכל י
ענין ממקום אחד והכל הולך אל מקום אחד ׳
ודע כי זה שם בן יב היה הכהן מזכיר ו
י׳ פעמים ביום הכפורים כנגד י׳ ימי תשובה וכנגד
י׳ ספירות וי׳ דברות וי׳ מאמרות שהכל עולה
אל דרך אחד ומקדש מתנשאות לשמיות ונפ

ומעלה ולמעלה ומשנן לשנן ומהכה לבכה
עד יגיע הכל לכ״י שלשה רבמים שהם יה
שלשה רבבות יו״ד הוא כמו עשירי הוא ·
והעשירי יהיה קדש ליהוה · והנה שם בן י״ב ·
עלה למספר זה כמבואר חלקיו השוים שהם שנים
ו׳ ושלשיתם ד׳ · ורביעיתם ג׳ · ושתיתם ב׳ · וכלל
חלקיו אלה עם החלק האחד שהוא א׳ · עלה ו
כמספר הו״ה · וסוד י״ב הוא הוו״ה · כי הסוד הו״ה
הו״ה · או חסור הוה הי״ה · והכל כ״ה · יה אחד ·

וזה דרכם ··

יהוה יוהה יההו

וזה אחד מפירושיו ··

יהיה והוה והיה

ולהנה יש לך כמה סודות אחרים ואלה מספיקים לך

וכפי היכולת יגלה לך עד כדי יקודים כמה ·
הנה כבר נשלמה כונתנו במה שרצינו להורות
עליו מענין האותיות המיוחדות לשם השם · אלה
שהיה רוח שעוררנו עליו הספרים להיותן כמו
ראשי פרקים למה שצריך שיודע ממנו כפי ה
העיון השכלי כדי להגיע בו אל צורת התשובה הסדר ··

החלק הה׳ ·· פירוש אותיותיו השרשי·
אלקיו הארבעה ועניני הארבעה
והרכבה עליא ··

אלף פירוש ת׳ ·· ענין א׳ ·· פירוש ע׳ ··
כולל צורת האותיות ·· והקבלה הוא ק
הבינו ואמנם שאין לו קול ומשנה לא אבל יש
לו קול מספר כמו שיש לכל כתב קול ולב
לשון קול במבטא אבל כבר אין לבם קול ·
והנה אמנם שזו הדרך היא הראשונה אם
החכמה המקובלת שבה כדעות תלמיד ישר

קבל אלקיה נכללו בשמה הכללי יהיה שה— א
בריאת האותיות · שהיה כבר ידעו שכנוים לשומות ·
או עקריות הפך האותיות שהכל אחד · וידוע
שאין בלשונות כי אם הפך ההתחברות אותיות ·
ויקרא זה רגע · ולפי שהדבור עשוי מן הדבור־ית ·
והוא שכל דבור מורכב מהאותיות · כן כל רגע א
מורכב מד׳ יסודות · והוא סוד השם שהוא— ז
או ד׳ אה׳ · כי אה׳ ו׳ · ומורה על כב׳ אותיות ·
וד׳ מורה על ד׳ יסודות · ואם כן נמצא כל הדבור
וכל היצור ינהג בשם אחד · יהיה כו׳ · שסוד— ו
עשרים ושנים · ומורה על הויתו כתר יהיה ·
ונמצא הקשר מפורש · על כן הורה על היותו
השם המפורש במאמרים · יהיה בעצמו דבר יהיה ·
אשר נמצאו כל הדברים · ונמצא כזה הדבר ·
גם לא ימשכו הכבוד · כבודו · ואם כן אותיות
הברכה והקללה · ועל כן הנעלמו האותיות כשם אחד ·

כיו שכתב בספר יצירה · ב׳ אבנים בונות ב׳ בתים ·
ג׳ בונות ו׳ בתים · וכן כלן · וזו היא צורתן ·
אב׳ בא׳ · אבג׳ אגב׳ באג׳ בגא׳ גאב׳ גבא׳ ·
וכן כל מה שתרבה יותר צרף אל הלשון כזו ·
והנה פירוש זה הענין הוא כפי שנותן ג״ן כמנים
או ווים כ״ין · כלומר שיתהפך הראשון לאחרון
והאחרון לראשון · הסוף לראש · והראש לסוף ·
ואם תרצה כפי אותיות זוג או נפרד יצרף לו
עם כל אחד ואחד עד סופו · והנה כמשל
אמר היותר בונה ו׳ בתים והוא המספר שהורה
עליו הכתוב הקדוש שקדם לו כמשכן אותיותיו
והצירוף בכלל שהיו ד׳ אותיות וכ״ד תיבות ·
היא התהפך בכל אות ו׳ פעמים בראש התיבה
אא׳ בב׳ גג׳ · והנשאר בכל ג׳ תיבות הוא
הנלמד כלומר יתהפך · בג׳ כנגד גב׳ · וכן
גא׳ כנגד אג׳ · וכן אב׳ כנגד בא׳ · ולא יוכל

הניגון לעולם באותיות כלבי דוחות עד שיגיע
הדבור האחרון אשר הדבור הראשון לעולם·
כגון אמר שהוא ראש הניגון שהיה כנגד—ו הנקוד
סוף הניגון שהוא נעם · וכן בכל ניגון ·
וכל ניגון שיתארך כשהוא מאותיות יותר — מג
כגון אתבנל · או אתבנלה · או אתבנהו · או אתבנלהו·
לעולם תתחיל הדרך כי התחלה ג׳ אותיות אחרונות
שבו · ושיעור לפי המספר ההוא להשים האות
הראשון בתחלת הניגון עד שישלם נגון · מג · א
אותיות · כגון א׳ אין אתבנל · וכן אם הם רבים
כגון אב׳ אין אתבנלה · או ~~וכשישלם נגון השלם · אתבנ~~ אין
או אתבנל אין אתבנלהו · וכשישלם נגון השלם ·
הענין בניגון ~~הש׳ ויש׳~~ שהוא התחלה שלכלו · הראשון
ויתחיל בניגון השני וישים הראש לבינה והנעה
כל הדרך ישרה בלי טעות והנגון הזה חלה ·
והנעה ד׳ ראשי ניגונים לאתבנל לפי זו הדרך ·

ואם השלם

ולהיות · החבר המקובל ו' מעלות ח' ברגע ק
השניה · מזרח · המקובל ו' מעלות כ' ברגע ז
השלישית · מערב · המקובל ו' מעלות נ' ברגע ה
הרביעית · החבר · המקובל ו' מעלות ד' ברגע ו
הרביעית · וכפי הדרך הזאת תעשה לשאר
הנירוסים · וכבר הודעתיך דרכי הדרך החזיונית
כפי מה שמספיק לכוונתינו ··

חלק שיני ש' · ענין ב' · פרק ט' ·

סלוק המורד החזיונית ·· המורד יש ז
לו דרכים רבים · יש מהן מה שתהיה המורד
על כל החלקים אות מאות במעלות כיצד אחת כ
כמו יהיה שיתחלקו כמות כ"ש · אל תמנה
וכלל ש' ועל כן ש' של שלשה ראשים חקיקה
בתמן · וכעבור שהם ל' אותיות יורו עוד
על מה שיורו כ"ש של ארבעה ראשים · ויורו ו'
להם ו' קוירות אשר בראש · כעד ו' שעריה ·

וכיום בו אותות עריה וו״ שש״ ונשאר ד׳ אחור ד׳

עריה וו״ שש״ יהיו קרה שניים של״ד

וקורתו [illegible] אלוחד וחמשה [illegible]

אבל יש עשר״ והנה המאורות יתאלמפיד

יהיו היותם בכל אלפח כימן כזו שקבלנו על

שם יהוה אלהינו יהוה שמתחלתו כאלמבי

על כזו כמוכח כזו וכן בדברי הנביאים

שאך מקום בכל מדים קרח לב קולי

וכן רבים אין חקר וכן בנדיקה סחר יקות אשר

וכן רבים והנה הנדיקה גבל הוכב כמטוב

קבוע הזריחי שאין לבשות מרוצו וירון ושמ[illegible]

משיבה בגורת השלמיה לעל[illegible] שוב רב[illegible]

ואכל כי לא קוכב ואכל עדיו מסכובים

רבים ואופלים במבות אבל המאורה אין

לו הדרח קבוע ויתהפך ויתגלגל בשו[illegible]ה

אבל לפי הדרך והנה המאורה הזוהית קריבה

מן הציורים כי היה דומה לה יותר התמונה
שזו וזו הצורה · ועל כן אנו אומרים כל הציורים
הצורה · אבל כל הצורה בציורים · והנה נבדלה
הצורה מן הציורים יותר שהצורה היא על
דבר קבוע יותר אחד ובלתי קבוע יותר אחר ·
והקבוע היה שיתהפך במלאכה כיתה אחת המלאכה
הסריית · ובלתי קבוע שיתהפך אחר כן כמו ש
שירצה המתהפך להפכו במלאכה כיתה שני או
שלישית או יותר בדבור אחד · והנה דומה ג׳
הציורים לצורה יותר שלא יוח בציורים
והמספר השוה לו מכל צד · ויבדל מהציורים
שמספרי הציורים רבים על ענין אחד · ומספר
הצורה אינו רק רבים על מספרים רבים ·
ודע שכל מה שיתקרב דבר אל הצורה שיהיו
השרש היה יותר מעולה וכל מה שיתרחק ממנו
היה יותר פחות · ואעפ״ שדרכו יותר רחבה ·

ובזה יסתפק זה הרושם שרשמתי בתמורה לפי ז
זה החבור ולפי דעתי שחובר בעבורו ·

חלק סימן · ענין ב' · סימן

כלל משקל האותיות · המשקל הוא שיהיה
מספר האותיות שוה בשני ענינים · האחד משכן
לבד לפי המנחלין כמו אכלתה · שהן ה' אותיות
כמו ה' אחרים · והמספר של שני הענינים
בהיותו שוה משני הצדדים יקרא ענין שני · כמו
השווי המנוח בין אכלתהם ובין רזיאל · זה וכיוצא
בו יקרא משקל · והנה זה הדרך שוה לגימטריא
מצד אחד והוא מה שאירע המספר השוה
משכן לבד · ואינו דומה לו מצד שוה שוה
חשבון ומספר האותיות בשוה ואין בגימטריא
שוה זה · על כן כשהמספר ש' בקו' · יקרא
זה גימטריא · וכשהמספר הוא בשו' · יקרא זה
משקל · וכן כל הדומה לזה הוא הכלל הנמנה

כן מיועדים וכן משקל · הנה כבר התבאר וכו׳ ··
אלף פירוש ק׳ ·· ענין ד׳ ·· פירוש ק׳ ··
כלל במועדי׳ ואחרי׳ · דע כי בספרי ירח
לא תמצאנו כי אם דרך אחת מבוארת ואין המדרגה
לבד · ואמנם שאלת שם הזקן ואבן שלא הזכרנו
מהם · ואמנם אומרו הזקן · הורה על התחלת
הכריכה כאחריה כי כן שם הספר בלשונו הזקן·
והוא ענין הזקן האחר שבריכו לקבל צורה ·
ואמנם אומרו אבן · הורה על ענין צורה כמו ·
אבל שקלו והיו הם הם שפרנו ·
ואולם שכן הוא אשר כבר שם ענינו לבד · וזה
יובן שהוא ראשית כלם · וכל מי שקבל התורה
הראשונה הזאת שהיא צורת הכריכה קל עליו
לקבל האחר כלם · ומי שלא יקבל זאת ולא שהיה
לבו גם לזאת · לא יקבל דבר מן האחרות · כי
כלם תלויות בזאת · ועל כן פירש על הראשונה

ואלו וכר דרכי פרטי אבריה כי אם משם הכלל ל
לבד ואין אומרו שקלו והבינו · ומזאת כבר
דין מאמרו כמו שקלו והבינו אלא עם כל
וכלו עם אלו · בית עם כלו וכלו עם בית · ואומרו
אלה · וידוע שזו הדרך שזכר הוא דרך הגימטריא
ואינה לו דרך שקול ולו דרך הגימ' · ואעפ"כ
יאות להם שם הגימטריא · ויקרא גמטריא
הוא שם חשבון שזה כמספר שעליו נבנה כ
כאומרך ארבע בגימטר · בגימטריא · והוא
רבנו · וכתה רבות כלם בזו הדרך · כמו אלמעתר ·
בגימטריא · ש"מ · וכן כלם · ואין להם חקר ·
ואומנם נוטריקון ייחס אל גמטריא
ואל ראשי התיבות · כמו יבוא המלך והמן היום ·
פעם יקראו זה נוטריקון · ופעם יקראוהו ראש·
תיבות · ופעם יקראוהו גמט · ואפשר שתהיה ש"ש
ביניהם בשמות · והנה רבותינו סמכו דברים

רבים ראו השונים בענין שם ירא די כתוב
אשר בענין דישאל על אחרו ולא יכלו · סדבר
לויקרי · ואחרו פלוני אחד בבמאמריו אוכתוב
לבו ראה ראה השקל ושרפין · שהוא יצא יתר
אחד כנגד חרוש · ואחר אחר אנם אנם לקרר
נקודתו · ואחר אחר ממותם כנקודי אחלרו וכן יתכן
התנועות סגור והשבאות כשירות · על כן יש
יתגלגלו השבאות על התנועות והתנועות
שירות במקומם · ולא שנו כי אם סדר התנועה ·
כי החיור לתנועת בשם ורמע את הצורה
מעקרה גם הצורה ותנועה את החיור בשם
ותנועת והחיור מעקרה · ודרכי הטו
השבאות ומשרתשין בם מעט מפני חסרון הכתה ·
אבל סופי התיבות יותר וראשי התבות הדבה ·
כמו אל מלך נאמן · אמן · הוא ראשים ·
לכן · הוא סופים · מלא · הוא הטים · וכיוצא בם

כל מה שימצא מזה הרבה ויתן לו ערך לבדו מ
ואם יותר מזה כי לראיה מעשים לרוב כדומה
ואשר פרקים · ונחלק לפי הכונה והפרקים ״

החלק הח׳ ״ פירוש אותיותיו הנק׳
נחלקו שלשה ״

ועניינו שלשה ״ והתנועה וזכר ״
חלק ראשון ה׳ ״ שני ח׳ ״ ראשון ז׳ ״

כלל הזכרת השם בנקודיו ״ אחרי אשר
השלמתי ענין הספר האותיות הכלל ועתה
יתכן לנו שנתנו זה שיתפשר לעלות תמיד ז
הזכרת השם · ודעו׳ אותה השם היא בבריאת ז
הראשון הענין מעורר · ואין בו שנוי כי אם
בנקוד לבד ונקודו ״ אותיות שמות שלמים נזכרים
בשתי מלות · ובכלל האות הראשון עשר ו
ומתגלגל בנקוד · ואחשוב שהנקוד הוא בדמות
אותיות · והוא בכללו ה׳ נקודים · והנקדה בכל

שלש אותיות נמסרות פשוטים בלשון זכר ו
ופשוטים בלשון נקבה · ואותם אלה של ה׳ ·
ראשונה אינו זו ונעקורו בכלל כל שלה ישתנה
כה כלל בכל ההוסיף · כי ו׳ ונגיקדירם פנים א׳
מקין ופנים אחת בגלגל · והדינו היה על היה
ואותה היה לבם למלך · ויהיו לבו ומנאורד ·
אותות ה׳ סימן ה׳ · זכר ונקבה · והנה אות א׳
אותיות ומתגלגלות בבריתו ק״ל כשנים ·
נם ה׳ עקודים ושונים זה מזה וזה עולה למספר
ו׳ ומאות · ואם תגלגלם ה׳ עקודות עשק אותיות
בכל זה שיוכלו לקבלתן הגלגל ישלה לחשבון ·
גדול ונחד·· **ואמנם ההזכרה**
של השם
אין מגלה הראשון העקרין נלגל השם כי אם
הזכירה א׳ עם כל אות ואות ומהשם פנים ואחרי
כפי הגורה הזאת שנזכרה בעבור חשבי שמו ··

צורת הזכרת אלף עם יוד פנים ואחור

אי אי אי אי אי

יא יא יא יא יא

יא יא יא יא יא

אי אי אי אי אי

אי אי אי אי אי

יא יא יא יא יא

יא יא יא יא יא

אי אי אי אי אי

אי אי אי אי אי

יא יא יא יא יא

צורת הזכרת אלף עם הא פנים ואחור:

אֹהֹ אֹהָ אֹהִ אֹהֵ אֹהֻ

הֹאֹ הָאֹ הִאֹ הֵאֹ הֻאֹ

הֹאֹ הֹאָ הֹאִ הֹאֵ הֹאֻ

אֹהֹ אָהֹ אִהֹ אֵהֹ אֻהֹ

אָהֹ אָהָ אָהִ אָהֵ אָהֻ

הֹאָ הָאָ הִאָ הֵאָ הֻאָ

הָאֹ הָאָ הָאִ הָאֵ הָאֻ

אֹהָ אָהָ אִהָ אֵהָ אֻהָ

אִהֹ אִהָ אִהִ אִהֵ אִהֻ

הֹאִ הָאִ הִאִ הֵאִ הֻאִ

צורת הזכרת אלף עם וו פנים ואחור:

או או או או או
וא וא וא וא וא

וא וא וא וא וא
או או או או או

או או או או או
וא וא וא וא וא

וא וא וא וא וא
או או או או או

או או או או או
וא וא וא וא וא

צורת הזכרת אל׳ עם ה״א פנים ואחור

אה	אה	אה	אה	אה
הא	הא	הא	הא	הא
הא	הא	הא	הא	הא
אה	אה	אה	אה	אה
אה	אה	אה	אה	אה
הא	הא	הא	הא	הא
הא	הא	הא	הא	הא
אה	אה	אה	אה	אה
אה	אה	אה	אה	אה
הא	הא	הא	הא	הא

אלה הארבע אותיות הנעלמות הן אותיות אהוי
בשם הנוחה עם אות הנחה אשר לא נסתרה
כי בתנועה שהיא הנעלם אשר לא נכתב בשם
כי שלא יהיה הסוד נגלה לכל גם אני אשמור
הכרתו בשם הנעלם שקורין הללו הן שקורין
בקודו נעלם הוה · וכל נעלם הוה היה יהיה ·
כבוד הלויה שקורין הללו יה שהיות בקודו
נעלם היה · והנה יהיה כוללת שלשתם ·
וכל הויה יורה על נצחיות נצחי בלי הפסק ·
כשהיא לבדה קיימת במחשבה ומבלעדי צריכה
למולה אין ונותנה לקיימה ואם היא נבראת
ויש לה סבה ונבראת עצמותה אין כמוך שסבתה
נמוך ואם סבה נעלמת והיא נעלמת נבראת הלך
ומעידה על נצחות סבתה ועל כן יתכן לקרותה
אותה בשם סבתה ולהזכיר שם סבתה בשמה
לבוא הוראה על נצחות סבתה ועל מעלתה ·

ולפני ש״ש שהזכיר שעמים גדולים וגם לא יותר
בה חדש ואחד יתקן בה הספירות הראשונים ·
ואמנם עתה כאשר היה כפי שעלה המחבר ולפני שהגיע
אל התכלית האחרונה ובקצת המקום היה ראש
האוסיף · ובוד ויבוע היה קונו וגם היה ראש ·
והפוד שהיה קונו · המלאכים · ועם כל זה היה
ראש · והיה לבדו נקרא ואלך · בשם הלה׳ים ·
ופוד ש׳ קטן · ובולו׳ ספירות השם ·· ועל כן
נוית ישוב אחוזה כבאו הסמוך הכולל שבע ׳
ספירות · והוא פוד גדול ואמנם ירבו ואחו קונו
שני · ונכיר כי נס קן הספי׳ · על כן ישוב פודו
שני · ופוד ישראל לראש · וכור מן הנראש
ורק ראשהו ורק קלונו התליה בפוד ראש ג׳
נב ישוב ואמנם השם השני נוקנו · על כן פוק
הפסוק הראשון והאחרים · וה׳ אותיותיו לחבריו
והירח · והיה פוד גדול ואחד · והחבור הד׳ ורפ

יה יאחד · והשני יכון בן · והוא מורה על החכמה ·
ויסוד כל הקבלה · והנה הוא בין ישר בין הפוך שוה ·
והשלישי ויט ושה · ומורה על בינה · ובשתי השמים ·
והם פעל הרוח · שלכן קורס אחד · כי לבנה ·
ורמז אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו · ו
ונשארו שלש ספירות · יורו על ישות שלשם ·
שהוא ישות המשלש · המחשבה והתנועה והכונה ·
אלה הם סוד הייחוד · והראשון כולל השבעה
שמות וזה כולל השלשה שמות · והשני
סוד עשר ספירות · כולל העשרה שמות יחד ·
שהם ב״ר״ז״י״ם · והם הם דרכי יהו״ה ··
והנה סוד ההזכרה בכלל ·
האותיות המספרו שלה בשמות אש · ואו״ר אלבן ·
הרי ראש · והוא סוד אהיה אשר אהיה · ושרשו
בסוד כל המקום אשר אזכיר את שמי · והנה
אגש דרך אמת · לרמז ונתפלא · וכן רבים עוד ·

וסוד הספירה הראשונה · ראש"כ · והוא ראש הדברים
אשר כולל כל ראש · והוא רום של עולם השכלים
שהוא קדוש הקדשים · ונקרא אור לבושו · שהוא
האור והחשך · והשלם השני שבו ושלו · ושניהם
החשך · שנעשו שניהם · וסוד זכרי הזכירה
וסוד שני היות השכחה · וזה שני לעולם · וזה
היות השכחה לעולם · וזה זכרי לדר דר · וזה
הזכירה להמשך לנצח · והסוד וזה זכרי לדר דר · והלא
וסוד הספירה השנית · לאחרונה · ושתיהן יחד ·
הראשון וזה היות אחרון · והסוד · האחרון וזה הוא
ראשון · כלם · האחרון והראשון אחד · וסוד
שר שרים · שר הרבון · והרבון פנים ואחור
וסוד הספירה השלישית · שני · שכל ·
ושכל · שהוא שני פנים ואחור · קשר שניו שני ·
ראש ראשו · וסוד הספירה הרביעית · כשנית
שהיא ש' · הנה הכל ראש אחד · על כן אלף יוד שהוא ש'

זה דרך קצרה· שר כל· ינר· ינרים· טעויות:
כלומר בכל אחד· ואחר שהודעתיך קצת ימה הכלל
הודיעך כזה הגישת האותיות עם הנקוד אחרי הודיע
אורך ברוך הנקוד הראשון בשם כלו הנכתב בנקודו

חלק פירק ה׳· שער ב׳· פירק ב׳·

כלל בקצרי הנקוד· ידוע שקצרי האותיות וה־
עם הם עשרים שנויים אחד וכבר שהכו עליהם קודו ת
הרבה ונטוים בדרכי אותיות דר׳ שקימה ובספרי
היפלגות דר׳ ישראל ובספר קמחי ובספר יגרה
ובספרים אחרים רבים וזולתם· וגם קצת מדרכי
הנקוד עיינו בספר הבהיר· אך זה שהבינו בספר
צחות ובמאזנים ובספר קסם לבן עזרא שכתב כי
עשר הנקוד לפי המדקדקים גם ראינו קצת מהמודיע
אין לגמר עוד לתשובה· וגם לא לשמות זה שאמרו
אחרים וכבר אומרו גם כן ספרים רבים על ענין ז
זה מוען קרוב ואחד על כי אנשים חכמים ואחרונים

כקורי קבלת ידי שמהם · ובקורי עלייה שנא
מלה הכתרים הנוכרים ובורים להם על ענין ז
הנקוד לא יתארך בו יתבלבלה לך קורי הנקוד
הערותו מסף הנכתב בחלק שלפני זה לבד · ואודיעך
איך נלעלו שאני כותבי מהם בצורה שלא ידע מ
כל אחד לקריאה שאין קריאתה כמו שהיא כתובה
בצורת שורק · אבל קריאתה בצורת שורק · ועל
כן יספיק לך כרמז שאערוך אל הקריאה בצורה
והיא שקורה בצורת נוטריקון כזה

וזו היא צורת הקריאה קשרה וקוד
ההזכרה והיא המתחלה מלמד לפי צורה · וגם
ביוד כמונה לפי צורה כן הזכירה כמוה ·
וזו היא צורת דרכה בתנועתה כזו

והנה זו כוללת תחלה על פי התנועה
קשרה זו · ואחר שהשלים כל תנועות האלה ב
בהיותה בראש התיבות · אחר כך השוב והתחיל

יען יו״ד והתלך · מראש כלתיבה עד התא———ום
עוריה · וכדרך היוד כן דרך עורי ה׳ · ועורי ו׳
ועורי ה׳ · עד סופו · ודע שרמזי שהאלף
הוא כולל במספרו הכמות · וסודו כולל ג׳ בקפירות
שהם ג׳ שמות המיוחדים · בשלש · וסודו שלש אחדות
שהם שלש אחדות · שהוא ש׳ · ושמו נשלם האלף לפיכך
וזכור כי זה שהאלף על כל מספרו כבודו ומחול · והנה
האלף כולל לבושי נקודות מאחד · כי למט———ה
ומעלו ד׳ חיות נקראות כסא אדם לפי צורת פניהם
שנ׳ ודמות פניהם פני אדם · וגם האלף · הנו נב
הוא יש לו עין כולל כדבר שנ׳ ועל דמות הכס———א
דמות כמראה אדם עליו מלמעלה · והנה האמצה
והנקוד שלה כה׳ · האותה ה׳ כמנין ה׳ · והאמצע הרי
כה האמצה · ה׳ כרם הרי שנה · והם האלף · וכל
ש׳ · הוא רוח אלהים · והוא אלף · ועוד את לכד ומ׳
הרי מדותם אלף · והמוסף תמיד · והכל החכמה דעו׳

ובעבור היות אלהים אחד · הוא הראשון · והוא
סוד הקדושה · אשר היא ראשונה · לכל הויה
ראוי להיות הוא הראשון בכל הנקוד של השם
אם שם השם הוא שר הפנים · כמו שהקבלה
מעידה בסוד השלשים הנזכרים על היות הם
השלשה בשמות · ואמנם הרחב אמצעיות
היות הנפש בחירה · אם כן דין הוא להיות אחד
שכולל השלשה שמות הראשונה הוא הנקוד ה
התנועה הראשונה אשר היא למעלה מהכל ·
וזהו סוד אל : ואמנם שתי השם אמצעיק
ומכר בכל אלקים כחות הראשונה בקמץ דין הוא
להיות השני קמץ כסוד יה : שהרי כל קמץ ו
כדור הוא והוא מרכב הוא רק פתח וחרק ·
וצורת קמץ היא צורתו ונקודה אמצע שכל
כדור תנועת הכוכב נקודת בצורת זו ⊙
וזהו אחד שיורה עליו ציור קמץ · ואמנם א

וזה לומר כי הטעם היות ראוי להורות על ענין
ומפני היותו קו ישר כי צורי כך ומפני שלא יתקלקל
צורי הקוי בעקמיו והנה הדבר המתקן בכל סודו
קרן והיה כדור ומפני ומתקן · ומפני ידע כל ·
ועל זה היה ומפני בה של יה · לעורר על אחד
שאוררתי על כי שכם עדים · ועל זה היה ראוי
לבא קרן אחר חלב · כלומר שיתנועע הסדיר
אחר התנועה · ועל זה ומפני שהחלב ראוי—ך
אל הקרן לבד ואל העקוד · וישוב הקרן ל
באתי שרות ואחריה אל החלב והיה בהשתמשו ·
אל הקרן שיהא במות אחת ונקרא בשם חטני קרנן ו
או קרן חטני כלומר שיתנועע בתנועה מהירה
בתכלית המהירות ואין בכל כדור רק שיתנ—
טעקני ותנועתו רק כד אל כד · ולא ו׳ קצוות—
והיה מנוקד שיהא עמוד כך · והיה קדמון ו כ
כסה · והיה דבק בכדור · וכל כדור · עם חיים ·

והראה שלו קדמא אזלא רמז טוב ואחרון : קדמא
אזלא קדמא בינה · ודע כי התנועה היורדת
הסבובית היא הטבעית והיא הקדירות שתנועת
בטבע · והנסבבית שבכל התנועות היא תנועת
כדור שרשית · וסימנך סלו לרוכב בערבות
ביה שמו ושלזו לפניו · ורמז השתתפות אלב
עם קוץ · הנה יד יהוה הויה · שזה כח להורות
על הכח העליון המנהיג הכל והראיה הם
והוא היה כח השם בעצמו אם שוב ואחרון ·
הראשון אחרון ישר · ואחרי האחרון ראשון הפוך ·
והנה סוד השם עקרא ומקוש ומגידים רבים
– אחד והם זה שהוא מצוה לך למשות ממנו
גרות ואלה הם ·· ישר והפוך · ותדעהו ·
הפוך הישר · ותדעהו · והצורה השנית של כל
קוץ ומוהר שישוב ותדרוה לחלב בעת כלו
שוא גם כן אחר הקוץ כסוד חֲטֻפָה · ואם

אין התנועה המהירה אבל המאחרת אינו שב ב
בדיות חלם אבל שורק סגול שהוא · ודרך ענין ענין
חלם פתח וקמץ ונרשה חלם · וכל פתח על יוד
שורק · החלפת חלם · אבל כל פתח שהוא
עשוי ושורק קיים החלפת קמץ · והנה
בין אחד חלם צרי · להשלים סוד משתל הדרך ·
גם בין אחד קמץ כלומר בין תשובתו עם כל אחד
ואחד והם בסוד ל׳ של חלם · ובסוד ל׳ של קמץ ·
כי א׳ לבדו יורה על כולו וכן ק׳ לבדו יורה על
כלו · והנה בין עם פתח צרי עם חלם · וכן שכ׳ ·
סודו צרי · ודרך חלם עם קמץ ומשותפים עולם ·
ודרך קרובת צרי אל קמץ · קמץ בטעמו · רק
סודו ושר · הרי עולם ועד · כלל עיקר התנועות
הוא כך · חלם לפני קמץ וקמץ לפני צרי · כלומר
האחרונה קדימה לבדור · והבדור קדם לצרי אשר
הוא האחר בזמנו והוא תשובתו בכל אחד ·

וכל יתר המורכב משני ענינים שוים האחרונים כ
כלומר שהתנועבים אחת הקדמונים שקדמו לו·
והם כדור ונקודה עליונה אחת ונקודה התחתונה
שניה· ועל זה היה שוא בעל שתי נקודות ו—
ומשתתף עם הפתח ועם הסגול ועם הקמץ · ז
אבל לא עם השורק ולא עם החירק ולא עם
החלם ולא עם הצרי · וידוע שהפתח מאריך
לקמץ ונקרא הפתח קו ישר בלתי נקודה נמ
התנועה ישרה בצורת תנועת הפתח שהדר—
הדלת והרוח הדלת המסוב על צורה כי צורה
היא הצרי · ועל כן היה שם הפתח פתח גדול
מפני שהוא מאריך לקמץ גדול · והסגול היה
מאריך קמץ שהוא פתח קטן לצרי שהוא קמץ
קטן כלומר כדור קטן · וכן כל אחד קטן
וכל צורה שכל צורה היא כדור גדול כמו—
האחד שהוא כדור קטן וכן הרב המורה ז״ל

כורע בעת התנועה שוכן השכל הפועל
המניע את השכל החושק המניע את הנפש ה
המשכלת המניעה את התנועות הכדוריות הדקות
לאחר · והורכב השורק משתי נקודות אחת ל
למעלה כדמות חלם ואחת למטה כדמות
חרק · והקמץ מג׳ נקודים והם קמץ גדול
ופתח גדול וקמץ קטן ופתח קטן · ושתי
ומאותם בסוד וספר כתב איש רבי · שהנה
ספר כתב כולל ארבעתם · ותמונת שתים שני ק
קמצין ושני פתחין · ואם התפלס הנה
תמונת שתים שני פתחין ושני קמצין · וזה כלו
היה מפני שהבדל בין שני הגדולים הקפיד
נקודה לגדול על משרתו הגדול · ותוספת נקודה
אחת גם כן היה ההבדל שבין שני הקטנים היה
תוספת לקטן שבשניהם · וזה הסוד והוא שנקוד
לגדולים · וסוד ארבעתם מאות ב׳ כדורים שהם

מורים על ג׳ מיני צורות וג׳ כדורים מורים על
ב׳ מיני יצורים שהם החמרים ומהם השתתפות
ידועה זה לזה בדבר ונבדל זה מזה בדבר · וכל
כדור קטן מוקף הוא כמו לכדור הגדול אשר
מקיף כי אלא עד ועל כן הנקודה כמו אחר
לכוכב העליון המקיף · ויהיה העליון כמו
פני הסובבים · והמחוק כמו מן הטובים · ואשר
ביניהם אמצעיים לשניהם · כמו פנים בערך
ואינם בערך · כהערכם לעליון ולתחתון · והנה
יתקרבו ויתרחקו · יתקרבו לנקודה ויהיו כמותה ·
ויתרחקו והסובב · או יתקרבו לכוכב ויתרחקו
מהנקודה · והנה היו המספרים ו׳ נקודות וג׳
עגולים · וקיים כי רוח עבריהם ·· והנה כל
צורה ירדו על גבי שלש · וכל התנועה היא ד׳
דלוג נקודות מנקודה לנקודה עד שהיו ב׳
נקודות או יותר ומורכבים ונקראת הרכבה

קו ונחלקו הקוים לענינים רבים ולבונים · והעמד
הקו והשטח והגוף בעלי כמות והנקודה אינה
בעלת כמות · כי האחד האמיתי במספר שאינו
בעל כמות · והקו יורה על האורך · וכן מן א' עד
י' בדמות האורך · והשטח יורה על הרחב · וכן מן
א' עד י' במרובעים יורו על דמות הרחב · והגוף
יורה על העומק · וכן מן א' עד י' במעוקבים שהוא
העולם · יורו על דמות העומק · וזו צורתן שלפניך ·

א ב ג ד ה ו ז ח ט י:

א ד ט יו כה לו מט סד פא ק:

א ח כז סד קכה ריו שמג תקיב תשכט א:

וכלל חבור האורך הוא נ"ה · וכלל חבור הרחב שפ"ה ·

קו׳ ונחלקו הקוים לשנים רבים ולבונים · והעד
הקו והשטח והגוף בעל כמות והנקודה אינה
בעלת כמות · כמו האחד האמתי במספר שאינו
בעל כמות · והקו יורה על האורך · וכן יען א׳ עד
י׳ בדמות אורך · והשטח יורה על רוחב · וכן יען
א׳ עד ק׳ במרובעים יורו על דמות רוחב · והגוף
יורה על עומק · וכן יען א׳ עד א׳ במעוקבים שהוא
עגולים · יורו על דמות עומק · וזו צורת שלשתן ·

א ב ג ד ה ו ז ח ט י:

א ד ט יו כה לו מט סד פא ק:

א ח כז סד קכה ריו שמג תקיב תשכט א:

ונשלם חבור הארך · השבח לאל · ונשלם חבור הרחב שב״לע״ד ·

וכלל אמור השוא · כקמץ גד׳ כה · שהם ג׳ אלף
וכה׳ · הנה קמץ הרא שונים לבה׳ · והשניים
שלכה · והשלשיים ג׳ כה · וסודו כלל
הראשון לבהן · ורמזו כי לשלג יאמר הוא ארץ ·
והוא סוד בחכמה · כלות הכוכב בחכמה · ור
מזו יי׳ בחכמה יסד ארץ · וסוד בחכמה
הכוכב בחללה · והכולל את כלל שלשתם יחד
לאחת · וסודו לדר דר׳ · ועל סוד דר׳ שהוא ח
חלם וסודו צדיק · ורמזו וצדיק יסוד עולם
האחרונה עד סוף האותיות · להורות כי כל
צדיק הוא דור שלם · ושנו החכמה · והוא אב׳
הנפש · וסודו בנפשו · ורמזו נשבע יי׳ בנפשו · ו
ואין דור שלם · הזכור על שלשת הנקודים
הנזכרים · ונשארו עוד שנים לעליית קודש ·
והם חירק עם שורק · והנה הם ב׳ נקודות אחת
בין השלישית והרביעית כלו׳ אחת ומכרעת

כן חלם שהוא למעלה וכן חרק שהוא למטה ·
ועל כן צריך השרק כ״ב נקודות למטה להורות
על קשר האמונות · ואם תאמר אין לקשר קשר
זה שקר · וזהו קשר · הוא שש ראשות · שכולל
שקר ואמונות · והסוד אות שמש · שמש ולבן
ושר · הוא שמש כנגד האחור · והוא שמש ראיה
אופנים · שמש רואה והגלגלים · כי הגלגל זה · וכל הע
עומד על הבל פיהם של תינוקות של בית רבן ·
והסוד הגדול · עטרת הכסף · שמות הנור ·
והנה ראש השכל הפועל · ועל כן ידע אשר ה
השכל פועל הראש · שהוא עם הגזירה · ועל
כן נברא ראש והראש · והתחייב להיות בינם
קשר שהוא שקר ואמונות · ואם כן הנה כלנו שר
אמות · ועל כן היתה התורה לאות · והיתה
התורה לאות · גם הקשרה לאות · כי נגלה ה
התורה הנגלה · גם נגלה הנגלה התורה ·

ואין הציורים כי אם המחשבה · וכל המחשבה
בציורה כמו חשבון והמספר · והכל תלוי במספר
וחשבון · והנה השכל הפועל הציורים · והנה
הם שנים יתר יתר · הרי שרין · ואם יתחברו
הם שנים קדומים · הרי זה שקר · שאינם כי אם
קשר · ושום יודעהו רק מ״ר ור״ש · הכוללים
בסוד י״ד אותיות · שהם ז״ז · והנה ח׳ אחרון
רין · והוא נר בשמו · וכן ש׳ אחרון דק ·
וגם הוא נר בעצמו · והנה כל
הנקוד השרשי הוא ח׳ ק׳ צ׳ ח׳ ש׳ והם
כוללים ח׳ נקודים · שהם
נר שלם · וכדור ונקודה בכל והוא אח׳ ד׳ ·
ובא ד׳ להורות על הרכבת ד׳ זוגות בעמוד
ד׳ יסודות · נב״ד והנקודים אין להם קו ויש
לחוש שהוא קו נקודה · ועלה המספר בסוד
חני חומשים · שהם כ״ה נקודים · שהם מתגלגלים שונים ·

כאשר הם נעלמים ספרים · גם הם נעלמים
זכר ונקבה · וזהו הכלל אשר כל גלגל זכר ונקבה ·
וכללם הראש · אשר גם הוא מתגלגל · והוא
גלגל מזה · גם הוא גלגל הלז · אשר הוא מכסה ·
גם כוסה שם · והוא הכל הנעשה האלהים ·
אשר הוא ושבן הולך · והבן כל זה שנזכר
שכבר חקקתי הענין ואחר כדי לעורך על
הסוד בראשי פרקים ·· ובימתן של כר
הנקודות החוש הוא   סוד יה שם הוא
הוא בפירוש נו ט ר קון:
ואחר שהודעתך זה כלו בקצרה אודיעך
עוד הצריך להשלים בזה כענין האות והנקוד ·
ואומר שבקצרה הודעתך מה שסברתי ואומר
הוא אצלך בארוכות הוא שרציתי להעירך מכח
הדרוש החזקה ולהודיעך שזה שאמרתי אינו
כטפה מן הים מן הראוי לומר בו ואפי׳ בקצרה ·

ואחשר דרושתי כפירוש חוש הנקודות · תבן ·
כי שם הנקוד הוא הוא · וכמו שהתנועה אם
הנקוד כהויה · כן התנועה שם הויה כצורה ·
וגם התנועה כח שם כח · כח כח שם · והכל
והמתנועע והכח שכינה · והכח הדקיע והכח
המספר · וזה כלו סודו · חצי השם ·
ואמנם אני השם כלל השם · והוא סוד השם ·
תבן כל זה וסוד · ועשה · הושם :

חלק פירק ה׳ · ענין ג׳ · פרק ד׳ ·
כולל שרשי האות עם הנקוד ··
כבר התבאר לך שהאותיות כחומר והנקוד
והנקוד כצורה המניע את החומר והמשנה
כמות המתנועע והמניע הוא כשכל והוא
הפועל בצורה ובחומר · והתנועה שיקבל
המשיג כמו שהשיג הוא התכלית · ואלו הן

ארבע קצות התנועות לכל פעל שנ
כפעל · והנה האחד הוא הקצה הפחות
מארבעתן · והתכלית היא הקצה המעולה
מהן · והטעם קרוב אל התכלית · והצורה
קרובה אל החומר · וזו הדרך כבר התבארה
מוכחים ומושכלים בספרי החכמות הלמודיות ·
ועליהם נסמוך · ועל כן לא נצרך בענינם פה ·
אבל נבאר פה מנינם מאותיות ובנין ודר
כלל לפי קצור זה החבור · ונאמר כי האור
מאותה ותנועותה הוא פעל אחד · ויהיה
חומרו הקרוב הוא הדיו · ובהיות הדיו נקשר
הוא מוכן בכל חלק וחלק ממנו לקבל צורת כ
כל האותיות שאפשר שתכתב גם כן הוא לקבל
צורות רבות אחרות או צורות אותיות אחרות
בלתי אלו שלנו אנחנו לא נשמע שזה לדברי ב'
גם כי מוצאי לאותיות שלנו לבד ולעברים ולשוננו ·

© Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED

ואין לדיו חלק מיוחד לו עליו מזה החלק יע׳
יעויר א׳ ומזה האחר ׳׳ וכיוצא בו · אבל החלק
שהוא מוכן לקבל צורת אחת מהאחדיות הוא
החלק שהוא כן כשאמר המוכן לקבל כל הצורות
אחת אחת · לא שאחר שקבל זה החלק זו
הצורה נשלם כחלק ההוא להקרא אות מורכב מ
מחומר וצורה · ועל כן הדיו לא יקרא אות
אבל יקרא חומר האות · אבל האות מפני שאין
לו מציאות בלתי החומר אין לו שם אחר׳׳
והנה עם כל זה אות הוא שם הונח לדבר
שם האיש לבד · וכל מין כולל אישים פרטיים·
ועל כן כשת הפועל צורת אות כחלק מחלקי ה
החומר הדיוני · יקרא לו מיד שם פרטי ויכנו
על השם הכללי · אבל האות כשקבל שם שהוא
שווי האחד הכללי אות מאמי כמבעל · ושינוי
השני הפרטי אלף על דרך משל · וכן כן בזה

שהוא הפרטי הוא אשר הבדילו והכלל והוא
אבל הכלל כצורה לחומר במקרה ומפני שהכלל
קיים והפרט הוה ונפסד . והקיים הוא בעצם
וההוה והנפסד הוא במקרה . ר״ל שקרה לו
ויקרה ההויה ומקרה ההפסד . והמופת
צורת אות בדיו הוא אשר הוציא מה שהיה בכח
אל הפעל . והוא הסופר הכותב כמו שאמרנו .
והיה הטעם טוב כלי אומנתו בידיהם שבו יתקן
הסופר צורת האות כפי כחו ורצונו . והתכלית
הוא שיבין הרואה הקורא כוונת הכותב עד ש
שישיג על ידי זה הפעל מה שהיה בלבו . ובעד
השיג המשיג דבר זה נשלמה כוונת הפועל ובכח
הגעה אל התכלית . ואחר שהדבר כן אם לא
השיג כוונת הפועל לא נשלמה כוונתו ולא הגיע
אל התכלית האחרונה אשר היא הכוונת במציאות
ומפני שתכלית התכלית ההיא קורה השכל

לספר המשכיל להודיע צריך על צורך כדי להשלים
השלם כונתו ולתת כח קרוב יותר למעיין לדבר
ויהיה כונתו והוא ענין התנועה המקריית ד
הנוספת על האות · זו אמרו התנועה המונעת
וזה כדי להעתיק זה שהוא חקוק על ספר מי
והספרים ומוקוריו ולחקקו עוד בלב המעיין כי
וידוע שהאותיות אין להם תנועה בעצמם
ועל כן נתן הטבע על פי השכל באות בכלל הפה
להניע האותיות במכתב בראות ובניעותם ה
הנועה בספר · והוסיפו לאותיות נקודות רומזות
על תנועתם במכתב בהעתקם אל הספר אחר
הפה · ואם כן התנועה בעצם הם אותיות
הפה · ונקודות הם אותיות הספר · והאותיות
אל זה הכרח ומקום התנועות החלקיות כי לא
התנועה שום תנועה בלתי מקום ובלתי זמן ·
וחלקי המקום הם הנקודים · וחלקי הזמן הם

הכוכבים המשכים הנקודים בשמם ומחשיבים
וכיוצים והדומים להם · ומפני הראשונים צריך
אדם לדעת סוד אריך כמבטא כל אות ואות ·
ואזו סוד הקורה · ומפני שאלה כלם הם
צריכים עתה אריך אקצרם במסירת קבלה ל
לבד ואעשה שיהיה יכול לגלות טעם לכל
אות מסורת ומפני זאת האריך זו כמו או זו זו יורה
ימנו או זו פחותה ממנו אבל סודות הקבלה ומסתפק
להזכיר כי מי שהוא חכם הוא יבין מדעתו ··

ואחר זה עיין ואחד בצורת הכתו ··

בשעה שתרצה להזכיר את השם הנכבד הזה ה
התקין לתפלה במקומו קשט עצמך והתבודד
במקום מיוחד שלא ישמע קולך לזולתך וטהר
לבך ונפשך מכל מחשבות העולם הזה וחשוב ש
שכאילו שעה תפרד נפשך מגופך ותמות מן העולם
הזה ותחיה בעולם הבא אשר הוא המקור החיים הנותן·

הריטורים בכלתי והוא השכל שהוא מקור כ
חכמה ובינה ודעת · והוא כדמות מלך מלבי
אשר הכל יראים ממנו יראה גדולה מאד · והנה
יראת המשיג היא כפולה שהיא יראת מעלה
ויראת אהבה · וכשבאה דעתך להדבק · צ
בדעת המודעת בך דעת צריכה דעתך
להסיר מעליה על כל הדיעות הזרות זולת ד
דעת המשתפת בך ובינו על פי שהוא הנכבד ו
והנורא · ועל כן אתה צריך לדעת דבורו
ומבטאו · וזהו צירוף כשתתחיל להזכיר א
אות א׳ מן זה נקוד שתזכירהו מפני שהוא
מורה על סוד היחוד אל תאריך בו כי אם ל
לפי שיעור נשימה אחת ולא תפסיק בנשימה ה
ההיא שום הפסק בעולם עד שתשלים בטויו ·
ותאריך בנשימה ההיא המיוחדת כפי שיעור
כח אריכות נשימתך האחת בכל מה שתוכ

להאריך בה · ויתן בה" · וגם בכל אות שתזכיר
בקריאה בירידה ובחד עם שתוך שמחת הנפש
בשנית שהיא נגולה · וצורת הסגן
בכל אות ואות תהיה כדמות הנקוד · והוא
שתהיה כחלם למעלה ובשתתחיל בה תזכיר בו
הכוון פניך אל פני המזרח לא למטה ולא למעלה
והיה יושב ומעוטף בבגדים לבנים ויפים
טהורים או חדשים על כל בגדיך או טליתך
וראשך מוסתר בתפלין לפני המזרח שמשם
האור יוצא לעולם ולך חמש קצוות להניע
בם ראשך · ובחלם תתחיל ותניע המזרח
וזכך רעיונך ותעלה ראשך עם הנשימה
מעט מעט עד שתשלים וראשך למעלה
ואחר שתשלים תשתחוה עד הארץ פעם אחת
ולא תבדיל בין נשימת הא" לנשימת האות
הדבק בו כי אם נשימה אחת קצרה או ארוכה

יוך בין האות שלהשם ובין הה׳ במשרים או בין הה׳ לאות
להנשים ב׳ נשיאות בלתי רוכבות ולא יותר
וכהשלים כל טור וטור ישלך השות להנשים
ה׳ נשיאות לבד ולא יותר אבל כהיותמן ה׳
השות כילך ואם שנית או שלית בטור
וזה הסדר שוב אל ראש הטור ההוא עד שהגיעתך
כראוי · ובהיות האלף הנמשך למעלה גם
בחיק הנמשך למטה ונמשך כח העליון
להדביקו בך · ובשרק לא למעלה ולא למטה
אלא ישיבה אמצעית כנגד הפנים האמצעיים ·
ובצירי הנמשך ראשך והשמאל אל הימין ·
ובקמץ והימין אל השמאל

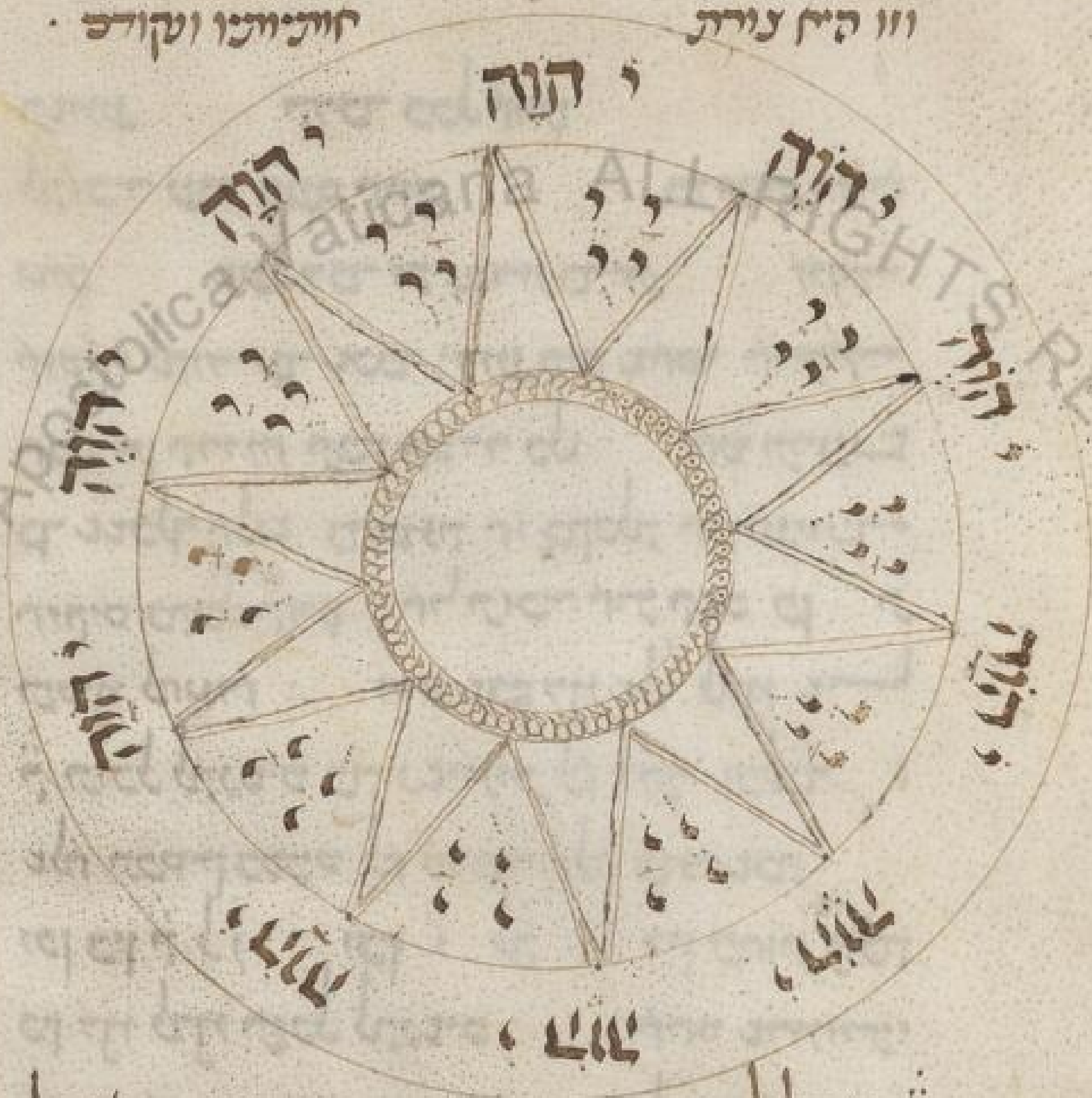
שלא תסכל לבבלו ותפיל

ההזכרה

תשיעי   הדבר בכל אות

להזכיר עד פעם אחת   בדורות רבים.
ושוב ׳ שעל דבר זה נכרת ברית ׳ ורצה
אדוני להודיעך שכבר ידוע הוא שאחד מדרכי
חכמי לשון הרוחות הבין הדבר כלו ׳ ואם תרצה
כך שכל דבר אחד במשנה או בקבלה או רעיונך
חזקים מכל הארץ   אל תזכיר את השם כן ה׳
תפיקין לבטוח ׳ ודע שכבן דרך שלו׳ לדרך של
ה׳ תוכל להנשים כה׳ נשירות לא יותר וכלבד ש
שלא תפסיק בעתים לא בדבור ולא במחשבה ׳
וכן בין ה׳ לז׳ ׳ וכן ו׳ לה׳ ׳ רק פחות יוכה
כן דרך לדרך יוכל להנשים ׳ ואחר שראותי
לך זה אודיעך עד סוד השם הגדול המעושר
שאם תרצה להתחיל בו לפי התורות הנזכרות
הקשות בידך   ואם ו׳ שמות הקדש שלמים ׳׳

וו היין צירת חוליותיו ונקודים

ויתגלגל בנקודים אחר

הוה עומדים ונזכרים אחר הזכרת ה׳ יודין

ונקודים והנשירות שוות לראשונות ואחרות

לתכונת הזה .. וכלל השם שוה לגוף . והכן זה מאחר
שכבר נכתב למעלה .. הנה כבר קריתי לך סוד
ומבטח השם וקדרו תכלית הקצור לפי הצריך ..

החלק הט .. פירוש אורו ואורו .

והיא .. חלקיו ז

ארבעה .. ועמקו ארבעה .. והשם צריך ..

חלק פירוש ו .. ענין א .. פירוש ב ..

כולל קצר כל הסוות בשם .. כבר חשבו חכמים
רבים שמפני שהלשונות הקדמוניות והסתר גם כן ה
ומכסם ובן המקור . שלא יתכן מפני זה שיוכל
אדם לשוות חלק מחלקי הטבע הללו בשום ענ
ין השמים לא בשם ולא בזולת שם . ואמנם מה
שבא מזה בכתבי או בקבלה בא בצורת משל על
דרך שיבינו מאמרי החכמים מה שראוי להבינו ו
והוא המשל ויחשבוהו הפתאים כפשוטו מפני ז
שאין גם יכלת להשיג כל דבר על בוריו ..

כי יתפני שכבר אדם שלשה וקם אמונים וסכלים
ובינונים ולא יתכן למי שכותב דבר להודיע ז
לאנשי דורו בכלל וגם לבאים אחריו שיכתב מה
שיכתוב על דרך שישוה דעת החכם והסכל כי
הוכרח כעל השכל הכותב לכתוב דבר מספיק ל
לכל איש כרוב כפי מה שהוא ועל זה היה כח צ
כהסכמה להתקיים ולפעמים השתנה על פי רבים ·
וזו הטענה כעניה כבר
הראותיה אני וטענתיה לאולתי לפני דעי ·
הוד הטעם אף · אל שם בק״ד אותיות והמורכבים
ומורכב · ואומנם אחר שקבלתי ואקשם מה מ
שקבלתי · ואייתי שהטענה הנזכרת הכי
אל כעלה לטעון אותה אולשת השגת השם
והיותו חושב שיאה שנזר השכל האנושי כאשר
הוא יכול להשיג קצת המושכלות דין הוא שישיב
אלה אשר הדינין נזר מנעתם ואם יחשוב חושב

שזה מושג בשכל עצמו ונודע לו שהשכל האנושי
האנושי יש לו גבול יעמוד אצלו ולא יעבר עדו
ואם יחשוב לעברו יתבלבל ותשוב השגתו למיעוט
מצריה ועל כן אין ראוי להכחיש המושכל האמתי
עד שיבוא מופת מושכל שיכחישנו בהכרח
וזה שכבר ידע כל משכיל שלא יתכן להביא מופת
מושכל להכחיש מופת מושכל אחר כי המופתים
המושכלים הם אמת ודבריהם אמת ואם אשר
נולדו מתכונות הזמן הראשונות בשתי הקדמות
בדוקות לבחון ומעלה אמתית כאמרך על דרך
משל כל אדם חי וכל חי מרגיש אם כן כל אדם
מרגיש וזה מופת מושכל לא יכחישנו שום משכיל
וכן אם יאמר לך אדם כל לשון מוסכם וכל
מוסכם לא ישנה הטבע אם כן כל לשון לא ישנה
הטבע וזה מופת אחר שיתחבר במופת שכל
לשון מוסכם אבל היות כל מוסכם בלתי משנה

הטבע זה מושכל ראשון ולא יצטרך למופת׳׳
הנה זה כלו אמת׳ אבל מה שהאריך א
אלגזר אשר חררנו עליו שלא עלה ביד אחד על
דרך זו זולת הנביא ולא כל נביא אלא הידוע ז
אשר נזכר עליו זה הכח המופלא הוא שאמרנו
כי כהדבק שכלו המתפעל עם השכל הפועל כי
יולד בו מדע מחודש אבל הנביא שלא היה עמ״ד
עומד בו בפעל כי אם בכח ובעת הדבקות יצרך
מה שהיה בכח אל פעל׳ וכמו שפעל בו מדע
מחדש בו אלק ודמה זה מגדר אחד לשנוי הטבע
מפני שהטבע הוא ברוב או בכל או כמה שדומה
דומה לבל או לרוב נמצא כי מה כן יתפני שוב שכלו
שכל מגעל בפעל דומה לאלק הכולל הכל׳
ומאלת שכל האחד משכיל כל המושכלות שתחתיו
כולל את כלם אז יתכן לקבל שפע מכח השפע
ההוא יוכל גם הוא לתת צורה אלקי״ת כאמור א

אלהיי בהיות פעל הטבע הוא פעל בה' וי"ד ו
ומספר כתורה אלהיית קצת זמן ומפני שהטבע ז
הכללי קיים יאריכו שני פעולותיו האלהיות זמן יותר
ארוך ממה שהאריך פעל שכל הנביא שהוא
לא ישוער שעור המ' ועל כן ראוי לייחס הפעל
הקיים המשתנה על פי שכל הנביא אל מי שקי' ד
בכח משתנה לשני ההוה שהוא הגשם · ומפני ש
שהנביא לא ישנה את הגשם שלא מתוך ידיעת ז
הגשם כמו שהפילוסופי הגלגל לא ישנה אחד הגשם
לא מתוך מעשיו יחסנו אנחנו ובלתי שקדם לנו כ
בהסכמה שוה זה הפעל הנסי הראשוני
ודרכי הטבע הרגיל אל שם הגשם ואמרנו שבכח הגשם
עשה הנביא מה שעשה והגשם הוא עשה אחד ושמו את
וזה דבר שלא ישב בהרגש ולא בדמיון ולא במושכל
ראשון · אבל ישכל אחר ומופתים רבים ומושכלות ·
ויש לנו טענות רבות ברורות מקובלות ומושכלות

שהיינו יכולים לאמת כם זאת שאמרנוהו על דרך
קצר אבל לא נכתב זה החבור על כונת כן אלא
שהודענוהו כי לבקש העצם המקובל ולעוררו אל
מקבלו ולאפ׳ שסבר השכלנוהו גם כן שהוא כן
ואי אפשר להיות זולתו אחר שקובל וגם הושכל
ועל כן נכתב ואמנו המקובל
ואם זכו גם כן החכמים והמשכילים יבינו ולא
יבינו כל רשעים · והראיה לבחון אמור ואמנם ·
ואחר זה תדע כי השמות הכלליות
אשר בכל המציאות הם ג׳ ספירות בלימה
וקודם שמות ככבוד יה ואם הנזכרות אשר יוד
כתבנום · וידוע כי אלו י׳ הוא ה׳ ובחבור אחר
שקדים אל ה׳ עמה ימנה יה · ובגלויו הוא
יוד הא · והיה העצם המחובר · הוד אחד
ויקיף הקדר דוד הוא · והטהו האמוץ הנוען ל
האשן כלב האושך · והעד אהוב הוא · וכן ·

אוהב הוא · ומפני שכבן שני אוהבים שני אלף׳
והמה שהיא שבה דבר אחד כמוהו
למעלה הורכבה השם בשני החלקים · והשר
שרשי אהבה אלהית שכלית עם אהבה
אנושית שכלית והיא אחת · שנו שמו כו
אחד אחד · ומפני חבור הענינות האנושי ע
עם הענינות האלהי׳ בעת ההשגה
השוה עם השכל בענינות עד היות היא והוא
דבר אחד · והנו כחו של אחד ס
שיוכל לקשור החלק התחתון בכלל העליון
ויעלה התחתון וידבק בעליון וירד העליון
וינשק את הדבר העולה לקראתו כדרך אוהב
האהוב המנשק את כלתו במעלה ורוב חשק
אהבה ואחד לרצון שניהם מכח השם
אלף דירך ה׳ ·· עם ב׳ ·· דירך ד׳ ··
כולל כוונת התורות שכלם קושרים ומתירים ··

י

הקש״ר · היה כעצמו הת״ר · וקודם שש״ה ·
וגם כן שאות הקשר שש״ה · גם שאות התר ·
שש״ה · ועל כן היה אות הקשר ו׳ · בכל מקום ·
ושרש ו׳ · שהוא שש״ה שש״ה · והיסודות אשר
בם כל קשר וכל התר הם שלש · והם א״ש
ו״יס ר״ח · הרי קודם שש״ה והשרות הרופשטות
והחמור והבוריה · הם שש״ה · והם הנחתנים
והחותמים והחתימות · אשר כלם ווקבות
גם וו׳ אלבכון והם שש פענים אהו ונטר־נו ·
וחברו ונתן ו׳ האין · שהם לו״ד · הרי שלשה ·
וכן לו׳ האחרים הרי לשלשה · וכלם הנה ש
שש״ה · כי כל ששים · הם שש״ה · והכלל כי
הששים הם הקשרים · והם התרים · ונוסף
על אחדה · שלש יסודות המסרות · ועל כן
היו היסודות ד׳ · והם ג״ג · כדמות הרמזיות
אשר בם הקשר והתר כמגן · וכסודו ד׳ ·

עד שוב כחו אל היודע את השם אשור בידו כתובת
ה' על אחותם ובהתבללו י"ב פעם' שהיא ש"
שם בן י"ב. ובודו הארבע'' והוא אנו והו.
אני והוא. אני והו. אני והיא. והאלפין נוספו
לבוד שדי. וכן אנא יהוה. אנא יהוה. אנא יהוה.
אנא יהוה. הושיעה נא. הצליחה נא. הושיענו.
הצליחנו. וזה כלו ראוי על זמן הדרור.
שהוא זמן הגאולה. וזמן הקדוש. לקדש בו את
השם. וככר ערכנו סוד הקשר שם כלולו אחר
זה. ברוך הבא בשם יהוה וכו'. ועוד אל יהוה
ויאר לנו אסרו חג בעבותים עד קרנות המזבח
והכינו. כי זה אסור לפתו ומבואר מן יאחרנו.
כמו שבינינו בכל ראשונותינו שהוא סוד השם.
כמו שנ' אלה ברכב ואלה בסוסים ואנחנו בשם יהוה
אלהינו נזכיר. המה כרעו ונפלו ואנחנו קמנו ו'
ונתעודד. וכן כי לא בחרב ובחנית יהושיע.

והמחבר אמר דוד רוממות אל בגרונם וחרב פ
פיפיות בידם לעשות נקמה בגוים תוכחות
בלאמים לאסור מלכיהם בזקים ונכבדיהם
בכבלי ברזל לעשות בהם משפט כתוב וכו'
וזהו סוד הקשר העליון והתחתון שקושר השם
את השם בשם
אלף קמץ י' עין ב' קמץ י'
כלל אותיות הקשר והסוד
דע שהיודע את השם צריך שידע
שם העצם שבו נקרא ביום בריתו ויקשרנו ע
עם השם המפורש אשר הוא גם כן שם העצם
ויש ממנו חלקים ויש ממנו כללים ויש בראש א'
ויש בתוך ויש בסוף בראש כמו ויקרא משה
למשה בן נון יהושע שקשר לו כח השם
בראשו ובתוך כמו אברם שהוסיף לו השם
ה' שהוא סוד הכתר והיה והשם הקד ובזה

ולאמרים רעך קרוב לבוא׳ וכאשר אלה שהוא
אלם אחד ונוטה היה קשר ו׳ של הגשם שנו
וכן עבורים רבים׳ וכפי הנראה הזו צריך לחבר
ולהחזיר שם בגשם ולחוש שכן לקשור הקשר׳
ולהכיר הקשר בשמות הידועים בהתגלגל
עם יב׳ מזלות ועם ז׳ כוכבים׳ ועם ב׳ יקודיה׳
עד שיתפשט הקשר המותר מאחד האחד ז׳
והמותר׳ וילבש צורה מחודשת בו אחד ואחד׳
אלף ביתא׳ שנים׳ ביתן ק׳
כולל ויעלה הקשר והמותר׳
ז׳ היה הכלל התעלות לפי השכל
והמורגש כמו האדם שהיה בבית הבחר ע
דרך משל כשרצה המדין עה׳ ויבן מבית האוירים
למלך׳ ועבר והלך עד שהגיע אל עמו שתי
אלהים לאדון לברכה שהוא אדון אדוני ויסר
לאסור את אסוריו אשר אסריהו ולהכיר עמו

שאין ספק שסבת הנעלמה התכלית אשר א
אשר בה האמור אל זה שבקש והשם והנה
תכלית התכליות היא ההצלחה האחרונה׳
וההצלחה האחרונה היא השגת המבוקש
האחרון בכל דבר ודבר כפי ענינו׃

החלק הו׳ סימני אותיותיו

ויהיה חלקיו
אותה׳ ועניינו אחשה׳ והשם לדרכה׃
חלק סימן ו׳ ענין א׳ סימן ל׳׃
כולל השגת השכל׃

השכל הוא שם לדבר המיוחד הכל׃
שהיא הקנה הראשונה לכל והוא שם לדבר
הנפרד מכל חומר והוא שפע נשפע מהסבה —
הראשונה אשר במציאות השפע השפע הזה
ומהגיע הדבר הראשון את השניים המתנועעים
והשניים הם בעלי חומר כלתי משיג וכעלו ב

צורה מושכלת בלתי משכלת ובעלי נפש מ
משכלת ומושכלת והשכל שמקבלת הצורה שהש ו
והנפרד ויקרא שכל דבק מהיולי כשל הצורה
והנפש והוא אשר בו השכיל נפש האדם שמתד
וכל מה שלמטה ממנה · והשכיל שכלה כמעט
שהוא הנותן לה צורת השנה · והשכיל ממה
שלמעלה ממנה ומניחות ושהוא סבת מציאותה
וקיומה והנשען בהשגתה עדין מופלא שהיו ו
דומה לדבר מתערב זה העולם החשך · ובצורה
שמציאות מאשר שמקבלה נפרד מחומר יהדיה
בעלת חומר · וכי אפשר לה קיום השנה בלתי
חשך לה יותה מהדיוה אל הנפרד אשר הוא כ
כל וקיום · ויש לענין שהיא כח בו שתי נקודות
אחת כנגד אחד ואחת כנגד שני בשיעור שוה מ
מתבלת הרוחק אשר בין שתיהן · והוא חושקת
לקיים שמה ומציאותה והשמה כנגע נפה סבית:

שהשגתה מורה לק״ים כה כל יתכונותה וס—
עניצה מחורית חללה ולהבטל עם הנגיעה
ואיצה ימצא לא היה ולא נפקה מהידיעת הנושאה
שהרי היא אין לה הגיעה בענינה כלל אבל נפקה
היא הידיעת יגיעה בעצם ועם כל זה קיוו ויחלנו: ילק׳
ויקויתו · ויש לדבר הרבה בזה אבל
אין זה מקום הדברים האלה · כי נעלמו ומקוריותם:
ויעולם השכלם כן עד הנה
אם לבטה הראשונה הקרובה המעשלת לכל
זה שלמטה מן השמים כלומר לכלל הארץ
המורכבת והיסודות ולהיסודות בעצמם ולס—
המורכב מהם זו הסבה שהיא אנגו שכינה נ׳
נם רוח הקדש · או רוח אלהים חיים וכדומה די
לאלה השמות · ופעמים יקרא מלאך · ופעם—
יקרא אלהים · נם יהוה · או אדני · או שדי · נם
צבאות · וכן מלאך האלהים · ומלאך יהוה · וכבר ביא

צבאות

שהוא השכל הפועל בנפש האדם שכל' והם

אם כן שלש מדרגות . ושלשתם עצמות אחת .

והם השם ית' ונפשו הנבדל ושכלנו שכלו ה

הדבק בנפש והנפש דבקה בו דבוק אחד ע

דיות שהם גם כן עצמות אחת . והנה לאדם

העליון ד' . והם נפש ושכל נשפע ושכל נבדל

והכח ראשונה לכל . וכן לאדם התחתון ד' .

והם גם כן נפש ושכל נשפע ושכל נפרד והכח

ראשונה לכל . והכח הראשונה כוללת הכל

והיא אחת לכל והשכלים רבים הנבדל . כי

והנשפעים והנפשות רבות . רק השכל הפועל

שעצמותו אחת . ופעולותיו רבות אם המקבלים

אותם רבים . וידוע שהאדם בעל חומר ואחלקנו

צריכו הסרטיות המחייב הסדר נפשו ותנועת כ

כדי שתדבק בשכלה הנשפע לה אשר בו השגת

עצמה וכל העצמים שלמטה ממנה והשגת

גם כן ומנגדות רק שלמעלה ממנה אבל לה
עצמותם · ויפה שכל משיג ענין מושג ה׳ ל׳
המשגה ומשתתפת את שניהם מצד היותה בפעל ,
להיותם דבר אחד · והנה השגת השכל האנושי ,
הנשפע והשכל הפועל הנכבד היא ודבקה
את הנפש באלהיה · והדבוק ההוא הוא סבת
חיי הנפש הנצחיים כחיי אלהיה · כמו שנא׳ על
זה ואתם הדבקים ביהוה אלהיכם חיים כלכם
היום · ואמר את יהוה אלהיך תירא אותו תעבד
ובו תדבק ובשמו תשבע · וזו היא השגת השכל ··

חלק ו׳ ·· שער ב׳ ·· פרק ב׳ ··

כולל צורת השגת השכל ·· צורת השכל
היא צורה מושכלת דקה מן הדקה וכה׳ מן
הזכה פנימית מן הפנימית · ומפני רוב אורה
וזהרה הבהיר המאיר העולם כלו נעלמה
צורת יפיו כהעלמת צורת יופי אור השמש לה

ומעיני העשלן · ועי׳ שעינו כוכבות ושעני׳ ש׳
שאור השמש הוא הנותן בו ראות לראות כס כ
כלומר שאמר אז אורס השיגה עינו ומה—
ומפני אולתם שמים · ואין הדמיון מאר הראות—
כי אם מאד אורים ושרין המלגשם · כן נפ׳
הנפש המשכילה החכמה בראותה שנין כמי׳
שנותן כה אור השכל יותר כחה ומשיגה לח
ומפני שהוא מעלים אורו ומראה אלה ומפי ה
הראה בשלמת אור ואם לחכמה כך כל שכן
לגולתה וכן שר יקרא לגנולה עם אור השמש ו
ולנפש עם אור השכל על דרך משל יקר—ה
לכל שכל נפרד בהשתכלו בשכל העליון אשר
הוא הקרנה הראשונה לכל והוא האלוה לכל והוא
אשר הוציא הכל ממעלה ויתבר שמו לעד עמדים ·
וזה מפני היותו עם מנוחתו בתכלית הבהירות
וזה אפשר להשתכל בו ומרוב יפיו אשר אין לו תכלית

ולפיכך לא ישיג עצמו וזולתו · ולא ידע
מה הוא כי אם הוא · וכל מה שאין לו
אבל שכלו והשכלת יש לו תארו תכליתי ·
ידועה לו ומקנה בו אבל כך · ואמנם היות
כל מקנה כדמות צורה למקנה יהיה מקנה
הכל ואינו מוקנה ודבר שכבר אמרנו שאין
לו תכלית יקרא צורה לכל נמצא · ואמנם
היות הכל בריאתו והוא בלתי נברא ובלתי
נמצא מזולתו כי הוא לבדו סבה לכל ודבר
מחויב המציאות בבחינת עצמו וכל נמצא
זולתו הוא מחויב המציאות בבחינת סבתו
ואפשר המציאות בבחינת עצמו ונמצא
המציאות בבחינת העדר סבתו אשר הוא
הדבר אשר המציא המציאות · יקרא על זה יתואר
אז פועל או בורא וכיוצא באלה השמות אשר יור
יורו על המצאה · וכאשר התבאר שהכל פעלו

יאמר שלא שהשכל אצלו כאמור כדי היותו
וזו היא הצורה העקריות צורת השכל אשר
שכל האדם יכול לציירה עם שאר המוריות
המושכלות המושגות ואשר כלות ועשנו ו׳
ואמעשין ושמנו כדרכי השלשלות הדי ושה׳
אשר השכל בצורה הנבוכים אם היה
עמשו מבוכה היא יסיר מבוכתו ומתיר
כי היא ראשה הנפשות האלהות ושומר בריאותי
הבריאות אשר חוזר על פי ♦ כדי משך והוא
ראשה המוריה וראשה אנס ופירוש משה גלה תורה
משה על פי השם שהיא צורת השכל ״

חלק פירק ה׳ ״ שער ב׳ ״ סימן ד׳ ״
כולל הזכר דבורו עם כל מי שדבר אתו ״

הדבור נחלק בשלשה ענינים ובשלשה
נושאים בכלל : ורמזו שהנושאים הדבור זה
ראוי אותו בענין · כן הדבור הנשוא בבחינת

אוירו זה רחוק מזה ומזה בכלל ענינו · או'
ושלשה נושאי הדבור הם ·
הלב · והפה · והנפש · ושלשה ענינים הן
הם · האותיות הנשמעות · והאותיות הנ'
הנכתבות · והאותיות המחשבות ·
ואשר משתתף הדבור לשלשתם הוא שם
אותיות · ואשר יבדיל ביניהם הם שלשה
שמות · ואלה הם · הכתב המיוחס לכח
הנושאו · והלשון המיוחס לפה הנושאו ·
והכון המיוחס ללב הנושאו · וסימן שלשתם
שלשה ראשי תיבות · והם ל' כל כתר ·
והסוף בכל · וסימן ויהיה דרך את אחריהם
בכל · וקיום הנושאים כלם ומעל ראשך ·
ועד סיום הנושאים במה אל · בכל לבך ·
ואל ביתך אל השען · והנה סתר ודע
ההבדל הגדול שביניהם ואשכב בוכר

שיקראו שלשתם דבור . ומפני אחד שם אחד
שכלל אותם . כן הדבור האלהי הכן לב
מי שדבר אתו . או מדבר עמו או ידבר לעמיתו .
הוא ענין רביעי לאמורים והשתתף שמם
בשם דבור ומפני שהדבור מורה על הנהגה
כי הרגיש ויתנו דבר . ונבדל אותם הבדל יתר
הבדל במעט ובענין זולת שם הנהגה ואשר
יורה עליו שתוף היות זה הדבור שוה
לשלשתם בו אמן ובחירה ובונה ורצון וזה גם כן בדמיוני .
ואיזה אמר יתכן לשתפם או במבטא בזה . שהרי
אלה המושגים זה ענינם לפי הכונה הטבעית ה
המשותפת עם הסברית בזה . והנה הבדלתי
ההבדל בין הדבור האלהי ובין האנושי ואפי'
ביני ובין הקרוב לו יותר שהוא הכן . והודע
שכלב אחד שזה מקבל וזה נותן . ועוד שזה
מקבלו הלויה מחשבו באותיות וזה בלי אותיות נותן

ר"ל ומבלתי שיחשוב במוחשיות רוח שנותן כי
ויחשבהו כספירות בלתי ומוגשמות כמו ש
שהוא בלתי בעל גשם אלהים שה' לבבות א
אצלו כקלעי אבלנו שהוא חותך גושה עור
ערות המוחשיות המושגות בדיו שהדיו
מוריקן הקרוב · וכן השם יתנו הלבבות
אצלו כמוהו והנפשות כדיו והדבור קבא ל
לגם וחותם שהוא הקשה כצורת המוחשיות · ה
הנעתקות בצורות הצורית אשר הם כתבים
חשב עבריהם אות ואות הם כתבים · ומכל
צד נקראים פנים ואחור · והראה על זה א
אחור וקדם צרתני וכו' · ואע"פ שאצל השם
אינו דבור ומהמינים הנזכרים אצל הלב ד
המקבלו דבור הוא · והעד על זה שהדיו
מוכת מחוץ מושכל ומורגש ומוקובל ה

היות הדבור האפשרי שולח אל כל הכח ל
דבור אשר איננו מאין דבורו ולא יתפס ב
כי אם שם דבור כמו שאמרנו עם התלות ל
המבדל במעט עצמותם · וכן עד שני נבד
כן היות הדבור האפשרי שולח דבור לבד א
הסתפק באמונות האחרים והבלים ידחה
אצו עדות אמיתית לאחור שהוא קרוי עד פי
מיד והשגו ושאר המונעים · ועם כל זה
ידעו רוב המבדל שביניהם · כן מצאנו עיד
לכל אחד ידוע בזה לבוחר על דרך משל
כמו ענין הנדרים · ואם כן הדבור הזה ומאתו
לנפש שהלב אחרית אם יקרא דבור כשם מושאלת
איננו רק השגה שלמה על דרך האמת ··

חלק ראשון ·· ענין ד׳ ·· פרק ב׳ ··

כלל המבדל אשר בין הראשונים והמתנבאים ··
אינו צריך להאריך בביאור דבר זה מפני שא

ההקדמות שקדמו לו בעניני ההשגות ו

וזה שאחר שידע שכל השגה אנושית

כללי בין קרובה לשכל מושכלת בין

רחוקה ממנו מורגשת בין המוחשים א

אשר בישכן מדומה · כלן כמות מוחשים ו

ותעלה · אין בהן אלא שלא ירחק מושכל

ענין ההבדל אשר בין כל מושג ומשיג ·

ואעפ״כ אשיריך על ענינו · ידוע שכל

מי שרדף אחר דבר אחד להשיגו יקשינו יק

יקראו משיג · וכל השגה נחלקת לשלשה א

חלקים · יהיו מורגשת ומדומה ומושכלת ·

והמורגשת כלה חמשת החושים הידועים ·

העין והאזן · והאף והחיך והיד עם כלל הגוף ·

והכחות שהם נושאים אותם · הם הראות והשמע ·

והריח והטעם והמשוש · וההשגה שמשיגים

הכלים הנזכרים הם · עם הכחות הנזכרים הם

הה׳ · היא בכלל מחלקת לה׳ השגות כלומר ·
וכן השגה הטובה כמבוא על דרך משל
והנשמע בקולו כשיבקע בכח אחר · והמדבר
כמותו · והנטעם כמוהו · והממשש כמוהו ·
ויהיו אלה הן ה׳ השגות בדבר אחד והוא ה׳
הקשה · גם יהיו השגות האלו בדברים
רבים משתנים ומתחלפים אלה מאלה ״
והשגה שמשיג הדמיון שהוא
האחרון אלו הה׳ כחות במה · היא חזקה כשער
בעולם כדרך אחריה לפי כחו · והיא חלושה
כשני עדים · בשעת שהשגה · מן ואינו מאוחר לפי
ובעת שהשגה עד כדרך אחר השגה ויכול
השגותיו · ויתכן שאין אדם יכול לה׳
כי אם ענינים ידועים לפי טבע האנושיי
כשרירות הדמיון להשיג השגה שאינה ממין
השגותיו יחלש אף׳ ותשיג השגותיו הטבעיות שבכחו ·

כמו שרואה אחר כך שאינו יכול להשיג ·
ויראה פקישות נסיות כדי שיחזור להשיגו וגומר
ומשכר רגשו ואינו יכול לגוז ומקורו שכבר
הפסיד גם כחו הראשון ולא השיג הערכה ·
וההשגה שישיג השכל האנוש ·
גם היא בעלת כחות ידועים אין לה כח והכחה
שבעיר להשיג זולתם גם הם בעלי גבול לפי ט
טבע המושכל הנגלה והנעלם · והמדומה
אצל הדמיון המדומה הוא פעל הדמיון בעצמו ·
וגם ממנו יתפעל כח הדמיון שהוא המדומה ·
וכן המורגש אצל המרגש המורגש הוא פעל
המרגש בעצמו · וגם ממנו יתפעל כח המרגש ·
שהוא המורגש · וכן המושכל אצל השכל ה
המורגש המושכל הוא פעל השכל בעצמו · וגם ממנו
יתפעל כח השכל שהוא המשכיל · ואחר
זה תדע שמדרכי המרגש תכיר דרכי הדמיון

ומדרכי שנהם תכיר דרכי השכל · ומפני שהרגש
אינו כשלעצמו קלה להשיג שנים כשלא יזנו ·
ומפני שהדמיון כמוני ופעולו גם כן פנימי ·
הנה הוא קל להשיג ואמר דרשתי ודמינו עד
האלהית · וכבר אמר שלא ישיג האדם אך ומשכל ·
שהם לבדם · וכלומר שהוא אומנם עיקר האמיתות
האלהיות כלו · והדמיון אינו משיג שום אמיתות
אמתי לעולם · ואלה הוא חוזרים רבן כן
המשטרים · פעם נוטה למוחש ושומר אמיתות
מה שהשיגוהו החושים · ופעם נוטה למושכל
ושומר אמיתות מה שהשיגו השכל · ופעם
כורת כל דבר מלבו · ואין שום אמיתות לפעליו ·
ואעפ״כ שחושב שכלומר שהשיג
הוא לבדו האמת ואין אמת זולתו · וזו ההשגה ·
הדמיונית השלישית היא מטעה ומשבשת כל
השגה אמיתית שנכללו ומכחישה תמיד והיא מורדה ·

ובהבטל התשוקה הרע וזאת הנזכרת השקרית
ובהאחזות זכרית מעלת המדרגשים והמשכילים
בולע המות לנצח ומחה יי׳ אלהים דמעה מעל
כל פנים וחרפת עמו יסיר כי פי יי׳ דבר · כלומר
כוח השכל עליו אחר העלמו · ומשם ואילך
עד ואשוב והראיה בשכלך כי מעלת המדרגשים המו׳
ומדריגם זה על זה הרבה ואין אחד כפי מה כ
של איש ואיש וכפי חוזק דעתו אחר השכל לפי
דרכיו · שאחר שהוכר ממנו הטוב כל אחד
ואחד נשמה יקרה ואחי׳ ·· ואחי והקטן הגדול
שוים בענות ונבדלים במעלה כי מעלת
הדורשים הנבואה גדולה ומעלת הדורשים
החכמה ומעלת הנביאים המדברים והמאמרים
גדולה ומעלת הנביאים המתנבאים בנבואה ·
והמשלחים מעלתם מהם · והמשנה אלקי שום
עבע כדי לאמר שאם שלהם מעלתם מכולם ·

חלק כירון ה׳ ·· ענין ה׳ ·· כירון ה׳

כולל ציור הכרח השפע המגיע לדבר ולחבר ··

שם שפע הוא שם מורכב

בלשון שמורו על רבוי ענין נבדר · ויאמר על
רבוי ענין יסוד והיסודות כאמרו כי שפע ..
ימים יינקו · ועניינו הוא כענין מי שיש לו ..
תוספת מעלה במעלו או כענינו כלם או
בקנינים · והוא שם דומה לשם עשירות נפ כן ·
יוסף שהגדיל מדות לו ממון נוסף על צרכו · ..
יכריח רבים להשפיע בו יש · וכבר ימצאו
בשפע קצוות ראשונות שתים אחת מתחלת
ראשונה ואחת מתכלת אחרונה כמבואר · ולהם
אמצעיים רבים בשתם מתרחקים מזה ..
הגר ומתקרבים אל שכנגדו וכן מתקרבים לזה
ומתרחקים ממה שהוא כנגדו · והמשל כזה
המלך והשני האחרון שבכל מדרגותו · כי המלך

בתכלית העשר והעבר שהוא העב' האחרון
הוא בתכלית העביות וההולך משפע עשר
להעשיר איש והאיש לאיש והאיש לאיש ע
הגיע השפע הטוב לידי אחרון העבר ואחרונו
יגיע לעבר שיפרנסהו ואין העבר לא יעבור
שום שפע לזולתו שאין לו את ערכו ההכרח·
לחיות כו · ולפי זה האמיתות המצוייר במשל
העשר יקרה לכל ענין והגשם עד האחדים ·
והשפע המושכל נשלם בשפע האחדים
ר"ל בשכלו אשר קבל קצת מן הנפרד שהוא
סוף הנפרדים · והשפע המוגשם התחיל מן
הגלגל המקיף בכל ונשלם בשמימיים בגלגל
הירח ובאחרונים באחדים · ועל זה היה העולם
נחלק לג' חלקים · למושכל כלו נפרד · ולמושכל
בלתי נפרד לעולם · ולמושכל אמצעי ביניהם
קצתו נפרד וקצתו בלתי נפרד · ומפני שכל

ראוי שיגיע השפע אחר טבעו מזה שישפיע די
על המוטבע לקבלו כאשר אין מונע בין המשפיע
ובין המקבל כדמות האש בגפרית שיכריחהו
ולהדביקו בו לקבל כחו עד שישוב אש כמוהו ·
מזה טבע השכל האלהי שישפיע
שכל על נפש הנביא שיהיה הכח המדמה מדבקו
בו והמדמה ישפיע על הדמיונות והדמיונות ישפיע
על הדברי׳ החמרי׳ ועל כל מקורותיו והשפע
ההוא במדרגתו יכריח ויקבלו כשלא ימנעום
מונעים לקבל אותו וכיון שהכריחם לקבל כן
יכריחם לתת אם אין להם מונעים עד הגיע כל
אחריו עד סוף שוכן המלך הנמצא בשמיו
שרצה להשפיע אותו על כל הנמצאים עד
הגיע אותו החלק הקטן ההוא אל העבד שבב
הית אי משכני ממון המלך · אלא שהמעוננים
יפרדו ויתנעו בירידת המעלות ויתעלו בעלייתם··

ואפני היות האדם מורכב מכחות הרבה יתחייב ש
שיראה השפע בשכלו והראות ההוא יקרא בשם
השגה שכלית מושכלת ויגיע השפע עוד לדמיון
ויתחייב שהדמיון ישיג מה שבטבעו להשיג
ויראה מה שיראה בדמות משונות ומדומה דומה
ומשוער ויקרא השם ההוא איש או מלאך או כיוצא
בם . ואפשר שיראה להמון שהמושג במורגש
יותר ראוי להפוך עליו ויהיה מושג במדומה
המשותף עם המושכל כדרכו הספרים
להעיד שהנבואות כלן מורגשות . והנה יהיה
הדבר המושכל בחזות ויעלה מכל מושג אבל
אי אפשר לחזות דבר בלתי שיהיה לפי טבע כל
אדם . כי שלשת ההשגות דומות בעניניהם
שבין החמר והצורה . כי ההרגש חמר לדמיון
והדמיון חמר לשכל . וכאשר יעבור הדבר הנשפע
למורגש בקצת ענינים . ולפי רבוי השפע יכריח

השכל את המחבר המוסר לדבר ולהזהיר לפי
הזמן ולפי המקום ולפי הדור ולפי הנביא ה
המתעטף מהשגת מדרגת הנבואה ··

הנה כבר סיימתי לחבר לך זה שהכריחני השכל ה
המוסר הנמסר לדבר בו ולכתבו בקצור כפי כחי וכפי
מיעוט שכלי ורוב חומרי מהשגת השכל וכללתי כל
הענינים כי' חלקים גדולים · ועלה מספר החלקים
הקטנים לה' ·· ועלה מספר ענינים לה' ·· ומראות
במראיות לה' ·· ומנין כלל שלשתם תרצ"ג · ועם
י' חלקים גדולים עולה מנין ער"ים · ומספרי מעיד
על מדעי · שהוא חני שדי · וזה מנין שלשת ה
הדרכים יחד ··

אכבדיה · וזאתי · כלל · ממעמש · עקי · שה · השרק · הוה · והיה · ויהיה :
אכנדיה · אכנניה · אכ · אכנדיה · אכנ · אכ · אכנדי · אכנ · אכני · אכנדיה :
אברהם · ספרדי · בן · שמואל · אבו · אל · עפיה · זכר · צדיק · לברכה :